

Bruksela, dnia 20 lipca 2012 r.

KANCELARIA SENATU

Przedstawiciel Kancelarii Senatu
przy Unii Europejskiej

Sprawozdanie nr 55/2012

Sprawozdanie z inicjatyw i opinii Komisji Europejskiej w czerwcu 2012 r.

(wybrane)

- 1. EUROPEJSKA AGENDA CYFROWA** - Od 1 lipca żegnamy zawyżone stawki za usługi mobilnego Internetu, spadają także ceny wiadomości głosowych i tekstowych
- 2. EUROPEJSKA AGENDA CYFROWA** - Komisja zwraca się do Trybunału Sprawiedliwości o nałożenie kary finansowej na Polskę z powodu niepełnego wdrożenia przepisów dyrektywy o audiowizualnych usługach medialnych
- 3. EUROPEJSKA AGENDA CYFROWA** - Roczna tablica wyników potwierdza potrzebę przeprowadzenia strukturalnych reform gospodarczych w całej Europie, nadwyżkę miejsc pracy w dziedzinie ICT oraz silną tendencję w kierunku usług telefonii i technologii komórkowej
- 4. EUROPEJSKA AGENDA CYFROWA** - Nowe rozporządzenie wprowadzające transgraniczny podpis elektroniczny oraz zapewniające nowe możliwości w zakresie identyfikacji elektronicznej na jednolitym rynku cyfrowym.
- 5. PODATKI** - Zwalczanie nadużyć podatkowych i unikania opodatkowania: Komisja proponuje konkretne środki
- 6. PRZEMYSŁ I PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ** - Wyzwolenie olbrzymiego potencjału kluczowych technologii wspomagających – na rzecz miejsc pracy
- 7. JEDNOLITY RYNEK** - Większy wzrost gospodarczy dzięki lepszemu zarządzaniu jednolitym rynkiem i wspieraniu usług
- 8. RYNEK WEWNĘTRZNY** - Nowe środki zarządzania w sytuacjach kryzysowych mają w przyszłości zapobiec konieczności ratowania banków
- 9. ROLNICTWO** - Komisja występuje do państw członkowskich o zwrot 426 mln euro z wydatków na WPR
- 10. ROLNICTWO** - Dobrostan zwierząt: Komisja ponownie wzywa 10 państw członkowskich do wdrożenia zakazu stosowania klatek dla kur niosek
- 11. ROLNICTWO** - Komisja wzywa Polskę do transpozycji przepisów dyrektywy dotyczącej wprowadzania do obrotu mieszanek materiału siewnego roślin pastewnych

12. **RYBOŁÓWSTWO** - Uprawnienia do połowów na 2013 r.: poprawa sytuacji w przypadku niektórych zasobów rybnych
13. **SWOBODNY PRZEPLYW TOWARÓW** – Komisja wzywa Belgię, Danię, Finlandię, Luksemburg, Polskę i Wielką Brytanię do wdrożenia unijnych przepisów dotyczących produktów związanych z obronnością
14. **BEZPIECZEŃSTWO MORSKIE** - Komisja wszczyna postępowanie przeciw Polsce
15. **ENERGETYKA** - Wewnętrzny rynek energii: prawodawstwo krajowe w trzech państwach członkowskich nie jest jeszcze w pełni zgodne z przepisami Unii Europejskiej
16. **NAUKA I INNOWACJE** - Kampania UE mająca na celu pokazanie, że nauka i innowacje „są dla dziewczyn”
17. **EDUKACJA** - Jest postęp w ograniczaniu przedwczesnego kończenia nauki i w zwiększaniu liczby absolwentów w Europie, ale potrzeba dalszych działań
18. **WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI** - Prawo do informacji z chwilą zatrzymania zyskało moc prawną w całej Unii Europejskiej
19. **WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI** - Prace nad spójną polityką kryminalną UE zgodną z prawami podstawowymi: Komisja spotyka się z wysokiej rangi ekspertami
20. **SPRAWY WEWNĘTRZNE** - Walka ze współczesnym niewolnictwem: 40 nowych środków w ramach strategii UE na rzecz wyeliminowania handlu ludźmi
21. **SPRAWY WEWNĘTRZNE** - Nowe sprawozdanie i badanie rzucają światło na kwestie migracji, azylu i swobodnego przepływu osób w UE
22. **TRANSPORT** - Raport grupy wysokiego szczebla zaleca stopniowe otwieranie europejskiego rynku przewozów drogowych
23. **TRANSPORT** - Komisja wyjaśnia istniejące przepisy dotyczące transgranicznego wykorzystania dłuższych pojazdów ciężarowych
24. **TRANSPORT** - Prawa pasażerów: Komisja stwierdza, że wciąż istnieje problem nieuzasadnionych odmów udzielanych niepełnosprawnym pasażerom w transporcie lotniczym
25. **TRANSPORT** - Prawa pasażerów: o czym powinni wiedzieć pasażerowie o ograniczonej sprawności ruchowej podróżujący drogą lotniczą
26. **TRANSPORT** - Instrument „Łącząc Europę”: państwa członkowskie porozumiały się w sprawie budowy naszej przyszłej infrastruktury
27. **TRANSPORT** - Hałas powodowany przez porty lotnicze: państwa członkowskie popierają przegląd unijnych przepisów
28. **POLITYKA REGIONALNA** - RegioStars 2012 –Komisja nagradza innowacyjne projekty finansowane przez UE

- 29. SPRAWY INSTYTUCJONALNE** - Nowy portal poświęcony przejrzystości daje łatwy wgląd w otwarty proces podejmowania decyzji w Komisji
- 30. OCHRONA ŚRODOWISKA** - Komisja tworzy specjalistyczne zaplecze informacyjne w zakresie wzrostu gospodarczego osiąganego przy oszczędnym gospodarowaniu zasobami
- 31. OCHRONA ZDROWIA** - Opieka zdrowotna: bezstresowe wakacje z aplikacją na smartfon

1. EUROPEJSKA AGENDA CYFROWA - Od 1 lipca żegnamy zawyżone stawki za usługi mobilnego Internetu, spadają także ceny wiadomości głosowych i tekstowych

Od 1 lipca 2012 r. wykorzystywanie internetu mobilnego do przeglądania map, filmów, zdjęć, wchodzenia na portale społecznościowe czy wysyłania e-maili podczas podróży do innych państw członkowskich UE będzie znacznie tańsze. Nowe rozporządzenie unijne oznacza, że po raz pierwszy istnieje będzie maksymalna stawka opłaty za przesyłanie danych w roamingu, czyli pobieranie danych z internetu za pośrednictwem sieci komórkowych. Przepisy regulujące przesyłanie danych w roamingu pozwolą typowemu przedsiębiorcy podróżującemu po UE zaoszczędzić ponad 1000 EUR rocznie. Rodzina, która wybiera się na wakacje do innego kraju Unii, będzie mogła zaoszczędzić co najmniej 200 euro. (W załączniku II przedstawiono konkretne przykłady korzystania z usług transmisji danych w roamingu). Nowe przepisy spowodują także obniżenie maksymalnych opłat za połączenia głosowe i wiadomości tekstowe.

Po uwzględnieniu rozmów, wiadomości tekstowych i transmisji danych poprawione rozporządzenie w sprawie roamingu przyniesie konsumentom oszczędności wynoszące 75 proc. cen z 2007 r. w odniesieniu do usług w roamingu. W tym roku Europejczycy wydadzą na usługi roamingu ok. 5 mld euro, co oznacza oszczędność około 15 mld euro w porównaniu z cenami sprzed wejścia w życie pierwszego rozporządzenia w sprawie roamingu w 2007 r.

Wiceprzewodnicząca Komisji Europejskiej **Neelie Kroes** powiedziała: „Limity cenowe dla pobierania danych oznaczają, że dysponujemy roamingiem dla użytkowników smartfonów. Raz na zawsze kończymy z zawyżonymi stawkami za

roaming w UE. Cieszę się, że dzięki podejmowanym z roku na rok unijnym działaniom obywatele są w stanie coraz więcej zaoszczędzić”.

Nowe, obowiązujące od 1 lipca 2012 r. maksymalne ceny dla użytkowników sieci komórkowych kształtują się następująco:

- **29 eurocentów (plus VAT) za minutę połączenia wychodzącego,**
- **8 eurocentów (plus VAT) za minutę połączenia przychodzącego,**
- **9 eurocentów (plus VAT) za wysłanie wiadomości tekstowej,**
- **70 eurocentów (plus VAT) za megabajt (MB) w przypadku pobierania danych lub korzystania z internetu w czasie pobytu za granicą (przy zastosowaniu naliczania za każdy kilobajt).**

W lipcu 2009 r. wielu operatorów naliczało ponad 4 euro za MB pobieranych danych. Teraz cena ta będzie sześciokrotnie niższa. Do 2014 r., w miarę dalszego obniżania cen, maksymalny koszt pobierania danych wyniesie zaledwie 20 eurocentów (plus VAT) za MB, czyli o 90 proc. mniej niż obecnie.

Operatorzy mogą oferować niższe stawki. Limit cenowy to stawka maksymalna, stanowiąca swojego rodzaju ochronę, zaś konkurencja powinna przyczynić się do jej obniżenia.

Ponadto, aby ochronić konsumentów przed niespodziewanie wysokimi rachunkami, począwszy od dnia 1 lipca 2012 r. osoby podróżujące poza UE będą otrzymywały ostrzeżenie w postaci wiadomości tekstowej, e-maila lub wyskakującego okienka, jeżeli kwota na ich rachunku należna za przesyłanie danych w roamingu będzie się zbliżała do 50 EUR lub innego uprzednio ustalonego poziomu. Konsumenty będą wtedy musieli potwierdzić, czy zgadzają się na przekroczenie tej kwoty, aby kontynuować przesyłanie danych w roamingu. Jest to rozszerzenie systemu ostrzegawczego istniejącego obecnie w UE.

Środki wchodzące w życie dnia 1 lipca są pierwszymi z serii środków stopniowej redukcji limitów cenowych, które doprowadzić mają do powstania nowego systemu, zapewniającego większą ofertę i konkurencyjność na rynku oraz nowe interesujące możliwości w zakresie roamingu, użytkownicy będą bowiem mogli podpisywać odrębne umowy w sprawie roamingu przed rozpoczęciem podróży lub wybrać dostawcę na miejscu, w sposób zbliżony do wyboru sieci bezprzewodowej. Ta opcja dostępna będzie od 1 lipca 2014 r.

Kontekst

Unia Europejska wprowadziła ograniczenia cen za roaming po raz pierwszy w 2007 r., chcąc zagwarantować, że abonenci telefonów komórkowych będą płacili zbliżone stawki za roaming w całej UE. W lipcu 2009 r. przyjęto zmienione przepisy, na mocy których stawki za roaming miały być dalej stopniowo obniżane, tak aby do lipca 2011 r. maksymalna stawka za roaming wynosiła 35 centów za minutę w przypadku połączeń wychodzących oraz 11 centów za minutę w przypadku połączeń odbieranych podczas pobytu za granicą. Przyjęte w 2009 r. przepisy w sprawie roamingu obowiązują do końca czerwca 2012 r.

Informacje dodatkowe

Strona internetowa Komisji Europejskiej poświęcona [roamingowi](#)

2. EUROPEJSKA AGENDA CYFROWA - Komisja zwraca się do Trybunału Sprawiedliwości o nałożenie kary finansowej na Polskę z powodu niepełnego wdrożenia przepisów dyrektywy o audiowizualnych usługach medialnych

Komisja Europejska postanowiła skierować sprawę do Trybunału Sprawiedliwości UE w związku z niepełnym wdrożeniem przez Polskę przepisów unijnej dyrektywy o audiowizualnych usługach medialnych. Polska dokonała częściowej transpozycji dyrektywy, lecz nie wdrożyła przepisów dotyczących usług na żądanie. Oznacza to, że dostawcy takich usług nie są zobowiązani do ochrony widzów, przede wszystkim dzieci, przed ukrytymi reklamami (takimi jak reklamy podprogowe) lub przed treściami nawołującymi do nienawiści. Polska nie przestrzega również przepisów dotyczących europejskich treści usług świadczonych na żądanie. Ostateczny termin wdrożenia dyrektywy, w tym zasad dotyczących usług na żądanie, upłynął w grudniu 2009 r.

Komisja proponuje dzienną karę w wysokości 112 190.40 euro, wypłacaną od dnia podjęcia przez Trybunał decyzji o nałożeniu kary finansowej do momentu, gdy Polska powiadomi Komisję o pełnym wdrożeniu przepisów dyrektywy do prawa krajowego. Komisja może proponować tego rodzaju kary finansowe na mocy traktatu lizbońskiego, uwzględniając czas trwania i wagę naruszenia oraz wielkość państwa członkowskiego.

- **Kontekst**

Dyrektywa o audiowizualnych usługach medialnych gwarantuje istnienie jednolitego rynku oraz pewność prawa dla europejskiej branży telewizyjnej i audiowizualnej, umożliwiając nadawcom audiowizualnych usług medialnych – publicznych oraz usług na żądanie – równe warunki działania w całej Unii, jednocześnie zapewniając zachowanie różnorodności kulturowej, ochronę dzieci i konsumentów, pluralizm w mediach i zwalczanie treści nawołujących do nienawiści rasowej i religijnej. Dyrektywa opiera się na zasadzie „kraju pochodzenia”, zgodnie z którą dostawcy medialnych usług audiowizualnych podlegają wyłącznie przepisom kraju pochodzenia, a nie kraju przeznaczenia, z wyjątkiem bardzo szczególnych okoliczności (np. nawoływania do nienawiści). Państwa członkowskie zobowiązały się do transpozycji przepisów dyrektywy o audiowizualnych usługach medialnych do prawa krajowego do dnia 19 grudnia 2009 r.

3. EUROPEJSKA AGENDA CYFROWA - Roczna tablica wyników potwierdza potrzebę przeprowadzenia strukturalnych reform gospodarczych w całej Europie, nadwyżkę miejsc pracy w dziedzinie ICT oraz silną tendencję w kierunku usług telefonii i technologii komórkowej

Obywatele Europy, przedsiębiorcy i innowatorzy generują wystarczające zapotrzebowanie na usługi cyfrowe, by zapewnić Europie zrównoważony wzrost gospodarczy. Jednak niemożność zapewnienia wystarczająco szybkiego internetu, treści on-line, badań i odpowiednich umiejętności podważa ten potencjał. Rosnący pobór danych oraz coraz większa popularność technologii komórkowych (takich jak smartfony) i usług komórkowych (jak internet 3G, strumieniowa transmisja muzyki i dostęp do poczty elektronicznej on-line) stanowią najważniejsze trendy w sektorze technologii informacyjno-komunikacyjnych (ICT), w którym istnieje obecnie 8 mln miejsc pracy i który odpowiada za 6% PKB UE.

Wiceprzewodnicząca Komisji Europejskiej **Neelie Kroes** powiedziała: „Europejczycy są głodni technologii cyfrowych i większego wyboru w tym zakresie, ale rządy i przemysł nie nadążają za nimi. To zakotwiczenie w dwudziestowiecznym podejściu do polityki i modelach biznesowych szkodzi gospodarce europejskiej. A to wielka szkoda. Sami sobie szkodzimy za mało inwestując. Jeśli w dalszym ciągu będziemy spoczywać na laurach, Europa zostanie pokonana przez swoich światowych konkurentów.”

Najważniejsze ustalenia dokonane w ramach tablicy wyników Europejskiej agendy cyfrowej obejmują:

Zmiany pozytywne:

- ***Łącza szerokopasmowe występują prawie powszechnie w Europie.*** 95% Europejczyków ma dostęp do stałego łącza szerokopasmowego.
- ***Konsumenci i przedsiębiorstwa szybko przestawiają się na usługi mobilne.*** Popularność mobilnego internetu wzrosła o 62% osiągając 217 mln abonentów mobilnych sieci szerokopasmowych.
- ***W 2011 r. do sieci internetowej po raz pierwszy przyłączyło się 15 mln Europejczyków, w chwili obecnej 68% Europejczyków regularnie korzysta z internetu, a 170 mln z serwisów społecznościowych.*** Po raz pierwszy z internetu korzysta większość Europejczyków znajdujących się w trudnym położeniu ekonomicznym, jednak jeden na czterech Europejczyków jeszcze nigdy z internetu nie korzystał.
- ***Grecja, Portugalia i Irlandia wprowadziły system administracji elektronicznej, aby ułatwić utrzymanie jakości usług publicznych.*** Obok Czech, największy wzrost podaży i korzystania z usług administracji elektronicznej nastąpił w gospodarkach pozbawionych środków pieniężnych, podkreślając ważną rolę administracji elektronicznej w sukcesie reform strukturalnych.

Obszary budzące zaniepokojenie:

- ***Połowa europejskiej siły roboczej nie posiada wystarczających umiejętności w zakresie technologii ICT, które umożliwiłyby im zmianę lub znalezienie nowej pracy.*** Wprawdzie 43% populacji UE ma średnie lub wysokie umiejętności korzystania z Internetu i potrafi, na przykład, wykorzystać internet w celu wykonania połączenia telefonicznego lub utworzyć stronę internetową, prawie połowa pracujących Europejczyków nie jest przekonana, czy jej umiejętności informatyczne i korzystania z internetu są wystarczające na tym rynku pracy. Blisko 25% nie ma żadnych umiejętności w zakresie ICT. Problemy te utrudniają wypełnienie wolnych miejsc pracy w sektorze ICT, których liczba w 2015 r. wyniesie 700 000.
- ***Zakupy przez internet nadal mają charakter krajowy.*** Zakupy on-line robi 58% użytkowników internetu w UE, ale zaledwie jeden na dziesięciu dokonuje zakupów na stronach internetowych w innym państwie członkowskim UE. Największe problemy stanowią bariery językowe i biurokracja (taka jak odmowa dostawy oraz komplikacje związane z prawami autorskimi).

- **Korzystanie z handlu elektronicznego przez MŚP jest w fazie застоju.** Większość MŚP nie dokonuje zakupów ani sprzedaży on-line, co ogranicza ich potencjał wywozowy i przychody.
- **Pod względem nakładów na badania zostajemy w tyle za naszymi konkurentami.** Wprowadzenie działań oszczędnościowych nie odbiło się negatywnie na badaniach publicznych, jednak wydatki na ten cel są znacznie niższe niż 6% rocznego wzrostu gospodarczego konieczne, aby do 2020 r. podwoić inwestycje publiczne. Spada poziom komercyjnych nakładów na badania. Intensywność nakładów na badania i rozwój w unijnym sektorze ICT jest obecnie o ponad połowę niższa niż w sektorze ICT w USA.
- **Przedsiębiorstwa telekomunikacyjne nadal okradają konsumentów za pośrednictwem opłat za roaming.** W latach 2011–2012 więcej przedsiębiorstw wyłamało się z szeregu przedsiębiorstw zawyżających opłaty, oferując pakiety cenowe lub stawki roamingowe odzwierciedlające stawki krajowe. Konsumentom jednak w dalszym ciągu płać średnio trzy i pół razy więcej za połączenia w roamingu niż za połączenia krajowe.

Spośród 101 działań agendy cyfrowej, zakończono 34. 52 są w toku, a 15 jest opóźnionych lub zagrożonych opóźnieniem. W ramach cyfrowej tablicy wyników przeanalizowano także stan rynku telekomunikacyjnego UE oraz konkurencyjność Europy w dziedzinie technologii cyfrowych.

Kontekst

Komisja Europejska odpowiada za utworzenie otoczenia regulacyjnego i biznesowego sprzyjającego konkurencji i inwestycjom w europejskie rynki technologii cyfrowych.

W ramach tablicy wyników agendy cyfrowej z 2012 r. dokonano oceny postępów na szczeblu UE i krajowym w zakresie tworzenia tego otoczenia, mierzonych w stosunku do 78 działań agendy cyfrowej dla Komisji i 23 działań dla państw członkowskich.

Aby osiągnąć ten cel, w latach 2011–2012 przedstawiono istotne wnioski regulacyjne, w tym:

- **nowe rozporządzenie w sprawie roamingu** w celu rozszerzenia limitów cenowych na transfer danych i wprowadzenia konkurencji na nowych obszarach;
- ministrowie UE osiągnęli wstępne porozumienie dotyczące **instrumentu „Łącząc Europę”**, w tym ponad 7 mld euro wsparcia UE jako dźwigni

finansowej dla inwestycji prywatnych w łączność szerokopasmową nowej generacji oraz opracowanie podstawowych usług internetowych, takich jak elektroniczne zamówienia publiczne, e-zdrowie, e-sprawiedliwość i [Europeana](#);

- w ramach inicjatywy **Horyzont 2020**, następnego unijnego programu finansowania badań i innowacji, Komisja proponuje 80 mld euro na inwestycje, których największym beneficjentem będzie sektor ICT;
- rozporządzenie przewidujące **harmonizację podpisów elektronicznych** i innych usług powiernictwa, które mają kluczowe znaczenie dla uwolnienia oszczędności osiągniętych dzięki elektronicznym zamówieniom publicznym, oraz wzajemne uznawanie identyfikacji elektronicznej między państwami członkowskimi UE;
- **plan działania w zakresie handlu elektronicznego** na rzecz ułatwienia transgranicznego dostępu do produktów i treści on-line i ostatecznego rozwiązania problemów płatności, dostaw, bezpieczeństwa oraz informacji o konsumentach.

Przewodniczący Barroso zwrócił się także do państw członkowskich o wyznaczenie „[lidera cyfryzacji](#)” tworzącego pomosty i będącego publiczną twarzą wartości Internetu, natomiast Neelie Kroes wezwała przemysł, wychowawców i inne grupy do utworzenia wielkiej koalicji na rzecz miejsc pracy w dziedzinie ICT, w tym lepszych możliwości szkolenia informatycznego.

W 2012 r. zaprezentowane zostaną strategie UE w zakresie wykorzystywania chmur obliczeniowych i bezpieczeństwa internetu.

Informacje dodatkowe

[Tablica wyników agendy cyfrowej](#)

[Tablica wyników – profile krajów](#): Przegląd rozpowszechnienia internetu szerokopasmowego, korzystania z internetu, e-administracji, tendencji w zakresie regulacji i badań w dziedzinie telekomunikacji w każdym państwie UE

4. EUROPEJSKA AGENDA CYFROWA - Nowe rozporządzenie wprowadzające transgraniczny podpis elektroniczny oraz zapewniające nowe możliwości w zakresie identyfikacji elektronicznej na jednolitym rynku cyfrowym.

Komisja Europejska zaproponowała 4 czerwca 2012 nowe przepisy, które umożliwią bezpieczne przeprowadzanie transgranicznych transakcji elektronicznych w Europie. Rozporządzenie, którego dotyczy wniosek, zapewni obywatelom i przedsiębiorstwom możliwość używania krajowych systemów identyfikacji elektronicznej (e-ID) w celu korzystania z usług publicznych w państwach UE dysponujących takimi systemami. Rozporządzenie przyczyni się także do stworzenia rynku wewnętrznego w zakresie podpisu elektronicznego i transgranicznych elektronicznych usług zaufania, gwarantując, że będą one skuteczne ponad granicami, a ich status prawny będzie identyczny ze statusem usług opierających się na dokumentach papierowych. Umożliwi to ogromne oszczędności na polu elektronicznych zamówień publicznych.

We wniosku uwzględniono w pełni zarówno istniejące krajowe systemy identyfikacji elektronicznej, jak i preferencje państw członkowskich nieposiadających takich systemów. Przepisy rozporządzenia stanowią, że państwo posiadające system identyfikacji elektronicznej ma prawo podjąć decyzję, czy chce dołączyć do europejskiego systemu. W przypadku gdy państwo członkowskie podejmie decyzję o przyłączeniu się do ogólnoeuropejskiego systemu, musi ono zapewnić taki dostęp do usług publicznych za pomocą identyfikacji elektronicznej, jaki posiadają jego obywatele.

Neelie Kroes, wiceprzewodnicząca Komisji Europejskiej, powiedziała: „Transakcje przeprowadzane przez obywateli i przedsiębiorstwa na pozbawionym granic jednolitym rynku cyfrowym – oto prawdziwa wartość internetu. Pewność prawa i zaufanie mają również ogromne znaczenie, dlatego potrzebujemy bardziej kompleksowego rozporządzenia w sprawie podpisów elektronicznych i identyfikacji elektronicznej.”

„Przedstawiony dziś wniosek umożliwia obywatelom posiadającym elektroniczne środki identyfikacji na pełne wykorzystanie korzyści z tym związanych. Wprowadzając klauzulę wzajemnego uznawania krajowych elektronicznych dokumentów tożsamości oraz wspólne normy dotyczące usług zaufania oraz podpisów elektronicznych, unikniemy podziału internetu i rozproszenia elektronicznych usług publicznych na poziomie krajowym oraz ułatwimy działalność dużej liczbie przedsiębiorstw i życie ogromnej liczbie obywateli.”

Proponowane rozporządzenie:

- **nie** zobowiązuje państw członkowskich UE do wprowadzenia krajowych dokumentów tożsamości, elektronicznych dowodów tożsamości lub innych

- rozwiązań w tym zakresie, ani nie wymaga od osób fizycznych uzyskania takich dokumentów,
- **nie** wprowadza ogólnoeuropejskiego elektronicznego dokumentu tożsamości ani europejskiej bazy danych osobowych,
  - **nie** zawiera przepisów umożliwiających lub też nakazujących przekazywanie danych osobowych stronom trzecim.

Główni beneficjenci różnych aspektów rozporządzenia to:

- Studenci, którzy będą mogli zapisać się przez internet na studia na zagranicznej uczelni bez konieczności odbywania podróży w celu osobistego dopełnienia formalności.
- Osoby przeprowadzające się innego kraju UE, wstępujące w związek małżeński za granicą lub wypełniające wiele deklaracji podatkowych.
- Pacjenci wymagający pomocy medycznej za granicą, którzy będą mogli bezpiecznie sprawdzić swoje dane medyczne dostępne w internecie bądź też zezwolić swojemu lekarzowi na dostęp do tych danych.
- Przedsiębiorstwa, które będą mogły składać przez internet oferty w przetargach publicznych we wszystkich krajach UE. Możliwe będzie podpisanie, datowanie oraz zapieczętowanie dokumentów przetargowych elektronicznie, bez konieczności drukowania dużej liczby egzemplarzy i wysyłania ich pocztą kurierską.
- Osoby zamierzające prowadzić działalność gospodarczą w innym kraju UE będą mogły z łatwością otworzyć firmę przez internet oraz składać sprawozdania roczne drogą elektroniczną.
- Rządy będą mogły znacznie zmniejszyć koszty administracyjne oraz zwiększyć wydajność pracy, w ten sposób służąc lepiej swoim obywatelom oraz oszczędzając pieniądze podatników.

Kontekst

Obydwa elementy rozporządzenia – elektroniczna identyfikacja oraz podpis elektroniczny – stworzą przewidywalne otoczenie regulacyjne, które zapewni bezpieczne i płynne interakcje elektroniczne między przedsiębiorstwami, obywatelami i władzami publicznymi. W związku z tym zwiększy się skuteczność prywatnych i publicznych usług internetowych, e-biznesu oraz handlu elektronicznego w UE.

Strategia w odniesieniu do podpisu elektronicznego, która opiera się na obowiązującej obecnie dyrektywie w sprawie podpisu elektronicznego ([dyrektywa 1999/93/WE](#)) przyniosła pewien stopień harmonizacji działań w całej Europie. Wszystkie kraje UE

posiadają przepisy dotyczące podpisu elektronicznego, jednak ponieważ różnią się one od siebie, przeprowadzanie transgranicznych transakcji elektronicznych jest praktycznie niemożliwe. To samo dotyczy usług zaufania, takich jak znaczniki czasu, pieczęci elektroniczne i przekaz elektroniczny oraz uwierzytelnianie stron internetowych – działaniom tym brakuje nadal interoperacyjności na poziomie europejskim. Dlatego też w rozporządzeniu proponuje się wspólne zasady i praktyki dotyczące wspomnianych usług.

W odniesieniu do elektronicznych środków identyfikacji, rozporządzenie wprowadza zasadę wzajemnego uznawania i akceptacji, służącą pewności prawnej; państwa członkowskie uznają te krajowe elektroniczne środki identyfikacji, które zostały oficjalnie zgłoszone Komisji. Państwa członkowskie nie są zobowiązane do zgłaszania krajowych systemów identyfikacji elektronicznej, jednak Komisja ma nadzieję, że wiele państw członkowskich podejmie taką decyzję.

Za pomocą projektu pilotażowego [STORK](#), w którym wzięło udział 17 państw członkowskich, Komisji i państwom członkowskim UE udało się dowieść, że wzajemne uznawanie systemów identyfikacji elektronicznej jest możliwe.

Przedstawiony projekt rozporządzenia jest ostatnim z pakietu 12 kluczowych projektów przewidzianych w Akcie o jednolitym rynku. Propozycje te zostały również uwzględnione w planie działań na rzecz administracji elektronicznej 2011 do 2015 r., unijnym planie działań na rzecz stabilności i wzrostu; oraz w Europejskiej agencji cyfrowej.

Przydatne linki

Link do projektu rozporządzenia:

http://ec.europa.eu/information_society/policy/esignature/eu_legislation/regulation/index_en.htm

Więcej informacji na temat projektów pilotażowych w [zakresie transgranicznych usług publicznych](#)

5. PODATKI - Zwalczanie nadużyć podatkowych i unikania opodatkowania: Komisja proponuje konkretne środki

Minimalne sankcje za przestępstwa podatkowe, transgraniczny identyfikacyjny numer podatkowy, karta podatnika UE oraz zaostrzone wspólne środki przeciwko rajom

podatkowym. To tylko niektóre z konkretnych pomysłów, jakie Komisja zaprezentowała z myślą o sprawniejszym zwalczaniu nadużyć podatkowych i unikania opodatkowania w UE. W komunikacie przyjęto kompleksowe podejście i omówiono sposoby poprawy bieżących środków oraz przedstawiono ewentualne nowe inicjatywy mające na celu wyeliminowanie w Europie nadużyć podatkowych i unikania opodatkowania.

Algirdas Šemeta, komisarz ds. podatków, unii celnej, audytu oraz zwalczania nadużyć finansowych, stwierdził: „Postawmy sprawę jasno: ci, którzy unikają opodatkowania, okradają zwykłych obywateli oraz pozbawiają państwa członkowskie bardzo potrzebnych dochodów. Jeśli chcemy uczciwego i wydajnego systemu podatkowego, musimy ukrócić takie działania. Istnieje wola polityczna, by nasilić tę walkę. Nadszedł czas, aby przekuć słowa w czyny. Unia składająca się z 27 członków ma istotną przewagę – siłę wynikającą z liczebności. Jeśli będziemy działać zespołowo, według wspólnie obranej strategii, możemy pokonać tych, którzy dopuszczają się nadużyć podatkowych i unikają opodatkowania, oraz odzyskać znaczne sumy pieniędzy, które zgodnie z prawem są należne”.

Szacuje się, że szara strefa gospodarki we wszystkich państwach członkowskich stanowi prawie 1/5 PKB, tj. blisko 2 bln EUR ogółem. Zważywszy na globalizację gospodarki oraz postępy w dziedzinie technologii, nie ulega wątpliwości, że wysiłki państw podejmowane w pojedynkę w celu zwalczania tego problemu nie przyniosą zamierzonych efektów. W związku z tym w komunikacie nakreślono trzystopniową strategię zmierzającą do zwalczania pod każdym możliwym kątem nadużyć podatkowych i unikania opodatkowania.

Na szczeblu krajowym

Państwa członkowskie powinny dołożyć starań, by usprawnić swoją zdolność administracyjną w zakresie poboru podatków zgodnie z jasno określonymi zaleceniami dla poszczególnych krajów. Komisja będzie ściśle monitorować ich postępy w tej dziedzinie i jednocześnie zapewniać wsparcie techniczne w razie potrzeby. Władze krajowe powinny również ułatwiać chętnym podmiotom zgodność z przepisami, na przykład poprzez programy dobrowolnego przekazywania informacji. Pomocne w osiągnięciu większej zgodności z przepisami powinny być instrumenty unijne, takie jak punkt kompleksowej obsługi oraz ewentualny internetowy portal poświęcony kwestiom podatkowym.

Na szczeblu unijnym

Podejmowane na szczeblu unijnym działania mające zaradzić zjawisku unikania opodatkowania okazały się skuteczne. Przykładowo za sprawą unijnej dyrektywy w sprawie opodatkowania dochodów z oszczędności państwa członkowskie prowadzą wymianę informacji na temat podatników niebędących rezydentami do kwoty 20 mld EUR. Obecne wyzwanie polega na zacieśnieniu tej współpracy i usprawnieniu wspólnych narzędzi. W tym kontekście zasadnicze znaczenie ma porozumienie między państwami członkowskimi dotyczące zmienionej dyrektywy w sprawie opodatkowania dochodów z oszczędności. Ponadto przedstawiono szereg nowych pomysłów. Dotyczą one m.in. ewentualnego transgranicznego numeru identyfikacji podatkowej w Europie, mechanizmu szybkiego reagowania w razie nadużyć w obszarze podatku VAT oraz minimalnych zasad i sankcji stosowanych przez UE w przypadku nadużyć i unikania opodatkowania.

Na szczeblu międzynarodowym

By walka z unikaniem opodatkowania faktycznie przyniosła efekty, partnerzy międzynarodowi muszą postępować zgodnie ze standardami dobrych rządów, które odpowiadają standardom obowiązującym w UE. Zasadnicze znaczenie mają tutaj mandaty negocjacyjne, o które Komisja wystąpiła w celu wynegocjowania lepszych porozumień w sprawie opodatkowania oszczędności z najważniejszymi państwami sąsiednimi. Przed upływem 2012 r. Komisja określi także podejście oparte na karach i zachętach, które pozwoli zająć się problemem rajów podatkowych, a także ustali środki w postępowaniu z podmiotami odpowiedzialnymi za agresywne planowanie podatkowe.

Przebieg procedury

Na posiedzeniu Rady Europejskiej w marcu 2012 r. państwa członkowskie zwróciły się do Komisji o szybkie opracowanie konkretnych sposobów poprawy walki z nadużyciami podatkowymi i unikaniem opodatkowania, w tym w stosunkach z państwami trzecimi oraz o przedstawienie do czerwca 2012 r. stosownego sprawozdania. Omawiany komunikat zostanie przedłożony na szczycie UE pod koniec czerwca.

Dalsze działania

Komisja przystąpi do prac nad pomysłami przedstawionymi w zaprezentowanym komunikacie. Przed końcem tego roku Komisja przedstawi plan działania w zakresie walki z nadużyciami i unikaniem opodatkowania przy pomocy środków szczególnych, które można by szybko opracować. Komisja wystąpi też z inicjatywą dotyczącą rajów podatkowych i agresywnego planowania podatkowego.

Przydatne linki

Komunikat Komisji jest dostępny na stronie:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2012:0351:FIN:PL:PDF>

6. PRZEMYSŁ I PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ - Wyzwolenie olbrzymiego potencjału kluczowych technologii wspomagających – na rzecz miejsc pracy

Komisja Europejska wezwała w dniu 26 czerwca br. do podjęcia ogólnoeuropejskich wysiłków zmierzających do nadania impetu kluczowym technologiom wspomagającym (KET). Światowy rynek w zakresie KET obejmuje mikro- i nanoelektronikę, materiały zaawansowane, biotechnologię przemysłową, fotonikę, nanotechnologię i zaawansowane systemy produkcji. Przewiduje się, że wzrośnie on między 2008 a 2015 r. z 646 mld euro do ponad 1 biliona euro. Oznacza to wzrost o 54 proc., co odpowiada ponad 8 proc. PKB Unii Europejskiej. Oczekuje się również szybkiego wzrostu zatrudnienia. W samych tylko gałęziach przemysłu związanych z nanotechnologią oczekuje się zwiększenia liczby miejsc pracy w UE z 160 tys. w 2008 r. do 400 tys. w 2015 r. Komisja Europejska przedstawiła swą strategię na rzecz zdecydowanego zwiększenia produkcji przemysłowej w zakresie produktów opartych na KET, czyli innowacyjnych, przyszłościowych produktów i zastosowań. Celem strategii jest umożliwienie UE dotrzymania kroku najważniejszym konkurentom na rynku międzynarodowym, przywrócenie wzrostu gospodarczego w Europie i stworzenie miejsc pracy w przemyśle. Przedmiotem strategii są zatem palące wyzwania społeczne, przed którymi obecnie stoimy. Warto wspomnieć, że Europa, której udział w ogólnej liczbie składanych na świecie wniosków patentowych wynosi 30 proc., jest światowym liderem, jeśli chodzi o badania i rozwój w zakresie KET. Ta dominująca pozycja UE w zakresie badań i rozwoju nie przekłada się jednak na produkcję towarów i usług koniecznych do pobudzenia wzrostu i zatrudnienia. Dlatego też Komisja wzywa do podjęcia w całej Europie wysiłków zmierzających do nadania KET impetu.

Prezentując komunikat, wiceprzewodniczący Komisji, **Antonio Tajani**, odpowiedzialny za przemysł i przedsiębiorczość, podkreślił: „Obecnie większość

innowacyjnych produktów, od smartfonów do samochodów elektrycznych, zawiera pojedyncze lub połączone części uzyskane dzięki jednoczesnemu stosowaniu kilku KET. Technologie te mogą jednak stać się prawdziwą fabryką nowych miejsc pracy, które są nam dziś tak bardzo potrzebne. Dlatego właśnie Europie potrzebna jest strategia opracowywania i wdrażania KET w przemyśle. To właśnie te technologie określają przyszłość naszej gospodarki. Umożliwią one Unii utrzymanie pozycji światowego lidera w zakresie technologii. Dzięki nim Unia znów zacznie tworzyć wzrost gospodarczy i miejsca pracy.”

Komunikat Komisji Europejskiej - „Europejska strategia w dziedzinie kluczowych technologii wspomagających – droga do wzrostu i miejsc pracy” (w języku polskim): http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/ict/files/kets/act_pl.pdf

Dzięki KET tworzone jest wiele miejsc pracy – wśród nich także wiele tych wysokowartościowych

Wdrażanie KET jest bardzo istotne zarówno z punktu widzenia konkurencyjności przemysłowej, jak i w kontekście reakcji na obecne główne wyzwania społeczne. Odzwierciedleniem przekrojowej i wielopłaszczyznowej roli KET jest liczba małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) działających w tej dziedzinie i liczba powstających wysokowartościowych miejsc pracy. Z szacunków zatrudnienia wynika, że na przykład w sektorze nanotechnologii w 2008 r. na całym świecie było 160 tys. pracowników. Stanowi to przyrost o 25 proc. w stosunku do 2000 r. Branża **mikro- i nanoelektroniczna** oraz branża technologii informacyjno-komunikacyjnych, które w dalszej fazie produkcji w naturalny sposób korzystają z jej produktów, stworzyły w minionym dziesięcioleciu w Europie ponad 700 tys. dodatkowych miejsc pracy, przy czym tendencją w tym sektorze było powstawanie miejsc pracy związanych ze świadczeniem usług i przeznaczonych dla pracowników wysoko wykwalifikowanych oraz szybka poprawa koniunktury po kryzysie. **Biotechnologia przemysłowa** uznawana jest za wiodącą KET w dziedzinie biogospodarki. Szacuje się, że każde euro zainwestowane w badania i innowacje w tej dziedzinie przyniesie dziesięciokrotne zyski. Co więcej, MŚP są główną siłą napędową, jeśli chodzi o innowacje i zatrudnienie w Europie, i oczekuje się, że większość przyszłych miejsc pracy w dziedzinie KET powstanie właśnie w MŚP. **W sektorze fotoniki większość spośród 5 tys. europejskich przedsiębiorstw stanowią MŚP.** W Niemczech około 80 proc. przedsiębiorstw w sektorze **nanotechnologii** to przedsiębiorstwa małej lub średniej wielkości.

KET mogą przywrócić Europie rolę lidera innowacji

KET są najważniejszym źródłem innowacji. Stanowią one źródło niezbędnych elementów technologicznych umożliwiających wielorakie zastosowania produktów, w tym takich, które są potrzebne do rozwoju niskoemisyjnych technologii energetycznych, poprawy efektywności energetycznej i bardziej efektywnego gospodarowania zasobami oraz nowych produktów leczniczych dla starzejącego się społeczeństwa. KET określone w 2009 r.¹ stały się priorytetem w programie UE, co znajduje dodatkowe odzwierciedlenie w kluczowej roli przyznanej im we wnioskach Komisji w sprawie przyszłego programu UE w zakresie badań i innowacji – programu „Horyzont 2020” – oraz w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Zdolność Unii Europejskiej do opracowywania i wdrażania w przemyśle kluczowych technologii wspomagających odgrywa ważną rolę, przyczyniając się do trwałej konkurencyjności i trwałego wzrostu.

Rynek wewnętrzny oferuje dobre warunki rozwoju KET. Ten obejmujący pół miliarda Europejczyków rynek zapewnia podmiotom opracowującym KET oraz użytkownikom końcowym znaczące możliwości handlowe, co jest niewątpliwie jednym z głównych atutów UE. To właśnie geograficzna bliskość podmiotów KET powoduje integrację europejskich łańcuchów wartości, tworząc tym samym przewagę konkurencyjną. UE stanowi obecnie największy na świecie zintegrowany rynek, który jest otwarty na innowacje. Rynek ten obejmuje wiodące sektory przemysłu w branży motoryzacyjnej, chemicznej, lotniczej, kosmicznej, medycznej i energetycznej, z których wszystkie wykorzystują KET.

Komisja proponuje długofalową strategię obejmującą wszystkie aspekty zagadnienia i uwzględniającą wszystkie odpowiednie instrumenty unijne i główne zainteresowane strony:

- **zintegrowane podejście do finansowania badań i innowacji w zakresie KET** obejmujące cały łańcuch wartości celem przekładania badań na produkty przeznaczone do obrotu i na wzrost gospodarczy;
- **strategiczne podejście do KET w ramach regionalnego finansowania innowacji** celem modernizacji bazy przemysłowej w regionach w całej Europie;
- zapewnienie projektom związanym z KET dostępu do finansowania – we współpracy z **Europejskim Bankiem Inwestycyjnym**;

---

¹ [Komunikat Komisji COM\(2009\) 512/3](#) „Przygotowanie się na przyszłość: opracowanie wspólnej strategii w dziedzinie kluczowych technologii wspomagających w UE”.

- **wspieranie polityki związanej z KET na wszystkich szczeblach** – zapewnienie koordynacji działań na szczeblu unijnym i krajowym celem stworzenia synergii i komplementarności między tymi działaniami, a także najlepsze wykorzystanie środków publicznych;
- **zapewnienie równych warunków działania na rynku odznaczającym się globalną konkurencją** – zmobilizowanie istniejących instrumentów handlowych w celu zapewnienia uczciwej konkurencji oraz równych warunków działania na szczeblu międzynarodowym;
- **właściwe zarządzanie** – zapewnienie odpowiednich struktur zarządzających celem zapewnienia sprawnego wdrożenia i maksymalnego wykorzystania synergii.

7. JEDNOLITY RYNEK - Większy wzrost gospodarczy dzięki lepszemu zarządzaniu jednolitym rynkiem i wspieraniu usług

Jednolity rynek jest podstawową siłą napędową wzrostu gospodarczego. Jednak do uzyskania wzrostu i przyrostu miejsc pracy niezbędne jest lepsze wdrażanie istniejących zasad. Dlatego Komisja Europejska przyjęła 8 czerwca 2012 r. plan działania, prowadzący do lepszego funkcjonowania w praktyce przepisów dotyczących jednolitego rynku.

Komisja proponuje także działania mające na celu poprawę funkcjonowania sektora usług, co ma zasadnicze znaczenie ze względu na fakt, iż dyrektywa usługowa dotyczy usług odpowiadających za 45 proc. PKB Unii Europejskiej i powinna w związku z tym odgrywać strategiczną rolę we wspieraniu rozwoju gospodarczego. Analiza ekonomiczna, przeprowadzona w oparciu o ocenę postępu dokonanej przez państwa członkowskie we wdrażaniu dyrektywy usługowej, wykazała, że jej wdrożenie wygeneruje w najbliższych 5–10 latach dodatkowo 0,8 proc. PKB całej Unii Europejskiej. Wartość ta może jednak wzrosnąć do 2,6 proc., jeśli państwa członkowskie wykażą większe zaangażowanie w otwieraniu swoich rynków usług objętych dyrektywą. Ponadto lepsza transpozycja i skuteczniejsze wdrażanie prawodawstwa unijnego może pobudzić wzrost poprzez zmniejszenie o jedną trzecią obciążeń administracyjnych działalności gospodarczej, co łącznie pozwoli zaoszczędzić prawie 40 miliardów euro.

Komisarz ds. jednolitego rynku i usług **Michel Barnier**, powiedział: „Małe i średnie przedsiębiorstwa informują mnie, że wciąż istnieją przeszkody w ich funkcjonowaniu

na jednolitym rynku europejskim. Komisja Europejska i państwa członkowskie muszą ściśle współpracować, by poprawić sposób wdrażania, stosowania i egzekwowania przepisów dotyczących jednolitego rynku. Wzrost gospodarczy jest naszym głównym zadaniem i nie wolno nam pominąć żadnej możliwości wspierania go". Ponadto stwierdził: „W odniesieniu do dyrektywy usługowej moim priorytetem jest zapewnienie jej pełnego stosowania we wszystkich sektorach, do których się odnosi”.

Komunikat Komisji Europejskiej pt. „Lepsze zarządzanie jednolitym rynkiem”

Komisja Europejska proponuje skupienie wysiłków na sektorach o największym potencjale wzrostu gospodarczego. W latach 2012–2013 będą to usługi i sektory sieciowe. Komisja wzywa kraje członkowskie do stosowania w tych obszarach zasady „zero tolerancji” dla spóźnionej i nieprawidłowej implementacji dyrektyw. Komisja ze swej strony zapewni większą pomoc we wdrażaniu przepisów, by złagodzić potencjalne problemy. Postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego nie powinny trwać dłużej niż średnio 18 miesięcy (obecnie 25,5 miesiąca), a państwa członkowskie powinny zastosować się do wyroków Trybunału w ciągu 12 miesięcy.

W celu zapewnienia sprawniejszego funkcjonowania jednolitego rynku Komisja zaleca lepsze wykorzystanie narzędzi informatycznych, które mogą stworzyć obywatelom i przedsiębiorcom nowe możliwości. Komisja wzywa państwa członkowskie do usprawnienia narzędzi służących do rozwiązywania problemów i zachęca do tworzenia Centrów Jednolitego Rynku, aby lepiej monitorować funkcjonowanie jego zasad.

Komunikat w sprawie wdrożenia dyrektywy usługowej – partnerstwo na rzecz nowego wzrostu w sektorze usług

Komunikat Komisji zatytułowany „Partnerstwo na rzecz nowego wzrostu w sektorze usług w latach 2012–2015” wskazuje, że wdrażanie dyrektywy usługowej musi ulec poprawie, aby uzyskać pobudzenie wzrostu gospodarczego. Aby osiągnąć założony poziom wzrostu, Komisja Europejska wzywa kraje członkowskie do eliminacji dyskryminujących zapisów, wciąż występujących w niektórych krajach, takich jak dyskryminacja z powodu narodowości lub kraju zamieszkania, nakładających usługodawców do przeprowadzania „testów zapotrzebowania gospodarczego”. Komisja podkreśla, że w przypadkach naruszenia dyrektywy usługowej będzie wszczynać postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego. Komisja przewiduje ponadto współpracę z państwami członkowskimi na rzecz maksymalizacji korzyści gospodarczych wynikających z dyrektywy

usługowej, poprzez np. głębokie reformy strukturalne w obszarach, w odniesieniu do których państwa członkowskie poprzednio zdecydowały o zachowaniu status quo. Szczególną uwagę należy skupić na kluczowych sektorach gospodarki, takich jak usługi dla przedsiębiorstw, budownictwo, turystyka i handel (prawie 30 proc. PKB).

Komunikatowi towarzyszą trzy dokumenty robocze służb Komisji.

- **Sprawozdanie z wdrażania dyrektywy usługowej**, przedstawiające stan wdrażania dyrektywy i istniejące jeszcze problemy oraz sytuację w zakresie „pojedynczych punktów kontaktowych”, z rozdziałem poświęconym ocenie poszczególnych krajów członkowskich. Uzupełnieniem jest ocena gospodarcza ukazująca efekty dyrektywy usługowej i potencjał wzrostu, jaki niesie ona ze sobą dla całej UE, z uwzględnieniem danych dla poszczególnych krajów członkowskich.
- **Wyniki testu efektywności**, które ilustrują, w jakim stopniu różne przepisy UE znajdują na co dzień zastosowanie w działalności gospodarczej. Badanie wskazało szereg przeszkód, takich jak rozbieżność regulacji dotyczących kwalifikacji zawodowych i trudności z uznawaniem dyplomów, uzyskanych w innych krajach członkowskich; wymagania ograniczające wybór przynależności do struktur korporacyjnych w przypadku określonych form działalności zawodowej; trudności w uzyskaniu ubezpieczenia przez usługodawców działających zagranicą lub niedogodności dla przedsiębiorców, zainteresowanych rozwijaniem swojej działalności w innych krajach Unii Europejskiej, wynikające z różnych poziomów regulacji w zakresie ochrony konsumentów na obszarze Europy, nad których wyeliminowaniem pracuje Komisja Europejska.
- **Dokument roboczy służb Komisji mający na celu ustanowienie wytycznych w zakresie stosowania art. 20 ust. 2** dotyczących zasady równego traktowania usługobiorców bez względu na przynależność państwową lub miejsce zamieszkania. Dokument analizuje przyczyny takich zachowań w biznesie i wzywa przedsiębiorców do zaniechania praktyk dyskryminacyjnych.

Kontekst

Dyrektywa usługowa, przyjęta w grudniu 2006 r., obejmuje usługi odpowiedzialne za ponad 45 proc. PKB Unii Europejskiej. W znaczący sposób przyczyniła się ona do wyeliminowania przeszkód w świadczeniu usług, ułatwiając w ten sposób zakładanie firm w innych krajach i transgraniczne świadczenie usług. Wymaga od krajów członkowskich uproszczenia procedur administracyjnych oraz wyeliminowania wymogów podważających zasady uczciwej konkurencji na jednolitym rynku.

Zobowiązuje też państwa członkowskie do wprowadzania „pojedynczych punktów kontaktowych”, pomagających przedsiębiorcom w uzyskaniu informacji o istotnych procedurach i umożliwiających ich dopełnienie za pomocą internetu.

Wiecej informacji:

Lepsze zarządzanie jednolitym rynkiem

http://ec.europa.eu/internal_market/top_layer/monitoring/governance_en.htm

Komunikat w sprawie wdrożenia dyrektywy usługowej – partnerstwo na rzecz nowego wzrostu w sektorze usług

http://ec.europa.eu/internal_market/services/services-dir/implementation_report_en.htm

8. RYNEK WEWNĘTRZNY - Nowe środki zarządzania w sytuacjach kryzysowych mają w przyszłości zapobiec konieczności ratowania banków

Kryzys finansowy wyraźnie pokazał, że organy publiczne nie są odpowiednio przygotowane do postępowania z mającymi problemy bankami działającymi na zglobalizowanych rynkach. W celu utrzymania podstawowych usług finansowych dla obywateli i przedsiębiorstw, rządy musiały zasilić banki środkami publicznymi i udzielić im gwarancji na niespotykaną dotychczas skalę: od października 2008 r. do października 2011 r. Komisja Europejska zatwierdziła środki pomocy państwa dla instytucji finansowych w wysokości 4,5 bln euro (co odpowiada 37 proc. unijnego PKB)². Zapobiegło to wprawdzie masowym upadłościom banków i zakłóceniom gospodarczym, ale spowodowało obciążenie podatników w związku z pogorszoną sytuacją finansów publicznych i nie rozstrzygnęło kwestii sposobów radzenia sobie z trudnościami dużych banków działających w skali transgranicznej.

Zmieni to przyjęty 6 czerwca 2012 r. przez Komisję Europejską wniosek ustawodawczy zawierający zharmonizowane dla całej UE przepisy w zakresie działań służących restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków. Dzięki tym przepisom organy publiczne będą w przyszłości dysponować znaczącymi środkami interwencji zarówno w zakresie zapobiegania problemom, jak i szybkiego reagowania w przypadku ich wystąpienia. Wniosek gwarantuje ponadto, że podstawowe funkcje banku zostaną utrzymane w przypadku, gdy jego sytuacja finansowa ulegnie

---

² Źródło: Komisja Europejska.

nieodwracalnemu pogorszeniu, oraz że koszty restrukturyzacji i likwidacji będą ponosić właściciele i wierzyciele, a nie podatnicy.

Przewodniczący Komisji **José Manuel Barroso** powiedział: „UE w pełni zrealizuje zobowiązania G-20. Dwa tygodnie przed rozpoczęciem szczytu w Los Cabos Komisja przedstawia wniosek, który pomoże chronić naszych podatników i gospodarki przed wszelkimi skutkami przyszłych upadłości banków. Dzisiejszy wniosek jest ważnym krokiem na drodze do unii bankowej w UE i sprawi, że sektor bankowy będzie funkcjonował w bardziej odpowiedzialny sposób. Przyczyni się to w przyszłości do stabilności i zwiększenia zaufania w UE, ponieważ będziemy podejmować działania mające na celu umocnienie i dalszą integrację naszych współzależnych gospodarek”.

Komisarz ds. rynku wewnętrznego, **Michel Barnier**, powiedział: „Kryzys finansowy był dla podatników bardzo kosztowny. Przedłożony dziś wniosek służy pełnej realizacji naszych zobowiązań podjętych w ramach grupy G-20 na rzecz lepszych regulacji w sektorze finansowym. Musimy dać organom publicznym skuteczne narzędzia do radzenia sobie z przyszłymi kryzysami bankowymi. W innym przypadku rachunek ponownie zapłacą obywatele, podczas gdy ratowane banki będą robić to samo, co przedtem, wiedząc, że zostaną ponownie dofinansowane”.

Główne elementy projektu:

Ramy restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków

Podstawą zaproponowanych ram są podejmowane w ostatnim czasie wysiłki szeregu państw członkowskich, mające na celu poprawę krajowych systemów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków. Wzmacniają one najważniejsze aspekty tych systemów i gwarantują możliwość zastosowania instrumentów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków na zintegrowanym rynku finansowym Unii.

Proponowane instrumenty dzielą się na uprawnienia w zakresie „zapobiegania”, „wczesnej interwencji” oraz „restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków”, przy czym możliwości ingerencji właściwych organów są tym większe, im trudniejsza staje się sytuacja.

1. Przygotowania i zapobieganie:

- Po pierwsze, omawiane ramy zobowiązują banki do sporządzania **planów naprawy** określających środki, które zostaną zastosowane w przypadku znacznego pogorszenia ich sytuacji finansowej w celu przywrócenia im rentowności.

- Po drugie, właściwe organy zobowiązane są do przygotowania **planów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji**, uwzględniających warianty postępowania z bankami w stanie krytycznym, które straciły rentowność (takie jak szczegóły dotyczące stosowania instrumentów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz sposobów zapewnienia ciągłości podstawowych funkcji). Plany naprawy i plany restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji mają być przygotowywane zarówno na poziomie grupy finansowej (powiązanych kapitałowo instytucji finansowych), jak i dla poszczególnych instytucji w ramach takiej grupy.
- Po trzecie, jeżeli w trakcie tego procesu planowania właściwy organ stwierdzi istnienie **przeszkód dla przeprowadzenia w razie potrzeby skutecznej restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji**, może żądać od banku zmiany jego struktur prawnych lub operacyjnych dla zagwarantowania, że procedurę tę będzie można przeprowadzić przy użyciu dostępnych instrumentów w sposób niezagrażający jego podstawowym funkcjom ani stabilności finansowej oraz niepowodujący obciążenia podatników kosztami.
- Ponadto grupy finansowe mogą zawierać **umowy dotyczące wsparcia wewnątrzgrupowego** w celu ograniczenia rozwoju sytuacji kryzysowej i szybkiego zwiększenia stabilności finansowej grupy jako całości. Pod warunkiem zatwierdzenia przez organy nadzoru i akcjonariuszy każdej z jednostek będących stroną takiej umowy, instytucje należące do grupy mogłyby dzięki temu udzielać innym jednostkom – wchodzącym w skład tej samej grupy i mającym trudności finansowe – wsparcia finansowego (w formie pożyczek, gwarancji lub udostępnienia aktywów do wykorzystania jako zabezpieczenia w transakcjach).

2. Wczesna interwencja

Wczesna interwencja organów nadzoru gwarantuje niezwłoczne zajęcie się pojawiającymi się trudnościami finansowymi. **Uprawnienia do wczesnej interwencji** są wykorzystywane, gdy dana instytucja nie spełnia ustawowych wymogów kapitałowych lub istnieje prawdopodobieństwo, że je narusza. Właściwe organy mogą zażądać od instytucji wdrożenia wszelkich środków określonych w planie naprawy, sporządzenia planu działania wraz z harmonogramem realizacji, zwołania zgromadzenia akcjonariuszy w celu przyjęcia pilnych decyzji, a także mogą zażądać od instytucji opracowania wraz z wierzycielami planu restrukturyzacji długu.

Ponadto jeżeli w sytuacji znacznego pogorszenia sytuacji finansowej banku opisane powyżej instrumenty nie wystarczą do jej uzdrowienia, organy nadzoru będą uprawnione do wyznaczenia na ograniczony okres **nadzwyczajnego zarządcy** banku. Nadrzędnym zadaniem nadzwyczajnego zarządcy jest poprawa sytuacji finansowej banku i przywrócenie prawidłowego i ostrożnego zarządzania jego działalnością.

3. Uprawnienia w zakresie prowadzenia restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz odpowiednie instrumenty

Restrukturyzację i uporządkowaną likwidację przeprowadza się wówczas, gdy środki prewencyjne i wczesnej interwencji nie wystarczają do zapobieżenia pogorszeniu się sytuacji do stopnia, w którym bank znajduje się w stanie upadłości lub jego upadłość jest prawdopodobna. Jeżeli właściwy organ ustali, że żadne alternatywne działanie nie pozwoli uniknąć upadłości banku, oraz że zagrożony jest interes publiczny (dostęp do podstawowych funkcji banku, stabilność systemu finansowego lub finansów publicznych itp.), powinien on przejąć kontrolę nad daną instytucją finansową i podjąć zdecydowane działania w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji.

Zharmonizowane instrumenty restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji i powiązane uprawnienia oraz plany przygotowywane zawnazu dla banków działających zarówno w skali krajowej, jak i transgranicznej stanowią gwarancję, że organy krajowe wszystkich państw członkowskich dysponują wspólnym zestawem instrumentów i strategią zarządzania upadłościami banków. Ingerencja w prawa akcjonariuszy i wierzycieli związana ze stosowaniem omawianych instrumentów jest uzasadniona nadrzędną potrzebą ochrony stabilności finansowej, deponentów i podatników; towarzyszą jej ponadto środki zabezpieczające, mające na celu zagwarantowanie zgodnego z przeznaczeniem stosowania instrumentów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji.

Do głównych instrumentów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji należą:

- instrument zbycia wyodrębnionej części przedsiębiorstwa, w ramach którego organy dokonują sprzedaży całego upadającego banku lub jego części na rzecz innego banku;
- instrument instytucji pomostowej, który polega na identyfikacji zdrowych aktywów lub zasadniczych funkcji banku oraz przeniesieniu ich do nowego banku (banku pomostowego), który sprzedawany jest innej jednostce. Stary bank – grupujący „złe” aktywa lub funkcje inne niż zasadnicze – jest następnie likwidowany w normalnym postępowaniu upadłościowym;

- instrument wydzielenia aktywów, który polega na dokonaniu transferu „złych” aktywów do specjalnego podmiotu zarządzającego tymi aktywami. Instrument ten pozwala oczyścić bilans banku. Aby zapobiec wykorzystywaniu tego instrumentu jedynie jako środka pomocy państwa, ramy zawierają zastrzeżenie, że może on być wykorzystywany wyłącznie w połączeniu z innym instrumentem (bankiem pomostowym, zbyciem wyodrębnionej części przedsiębiorstwa lub restrukturyzacją zadłużenia). Gwarantuje to przeprowadzenie restrukturyzacji banku, który otrzymuje wsparcie;
- instrument dofinansowania, w ramach którego bank zostałby dokapitalizowany przy jednoczesnym umorzeniu lub rozwodnieniu dotychczasowych udziałów, a roszczenia wierzycieli byłyby obniżone lub zamienione na akcje. Instytucja, która nie znalazłaby prywatnego nabywcy, lub której podział byłby zbyt skomplikowany, mogłaby w ten sposób nadal świadczyć podstawowe usługi, bez potrzeby przeprowadzania operacji ratunkowej z wykorzystaniem środków publicznych, a organy nadzoru dysponowałyby czasem na dokonanie jej reorganizacji lub likwidację części jej działalności w sposób uporządkowany. W tym celu banki będą zobowiązane do posiadania określonego minimalnego odsetka swoich zobowiązań ogółem w formie instrumentów kwalifikujących się do wykorzystania w ramach tego instrumentu. W stosownym przypadku ich wartość byłaby obniżana w określonym z góry porządku, w zależności od uprzywilejowania danego roszczenia, w celu przywrócenia rentowności danej instytucji.

Współpraca między organami krajowymi

Aby radzić sobie z problemami unijnych banków lub grup finansowych, działających w skali transgranicznej, ramy wzmocniają współpracę między organami krajowymi na wszystkich etapach działań przygotowawczych, w zakresie wczesnej interwencji oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji. Powołuje się kolegią ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji pod egidą organu odpowiedzialnego za restrukturyzację i uporządkowaną likwidację na poziomie grupy i z udziałem Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego (EUNB). EUNB będzie ułatwiać wspólne działania i w razie potrzeby pełnić wiążącą rolę mediatora. Jest to podstawa bardziej zintegrowanego na poziomie UE nadzoru nad jednostkami transgranicznymi, nad którym w nadchodzących latach będą prowadzone dalsze prace w kontekście przeglądu struktury nadzoru w Europie.

Finansowanie restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji

Skuteczne instrumenty restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji wymagają pewnych nakładów finansowych. Jeśli na przykład właściwe organy tworzą bank pomostowy, potrzebny jest kapitał lub krótkoterminowe kredyty na jego działalność. Jeżeli nie będzie dostępne finansowanie rynkowe, a także w celu uniknięcia finansowania przez państwo działań w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, dodatkowe środki będą pochodzić ze specjalnych mechanizmów finansowania, w ramach których od banków będą najpierw pobierane składki proporcjonalne do wysokości ich zobowiązań oraz ich profilu ryzyka. Docelowo mechanizmy te będą musiały w ciągu dziesięciu lat zgromadzić zasoby odpowiadające 1 proc. gwarantowanych depozytów. Będą one wykorzystywane wyłącznie w celu wspierania uporządkowanej restrukturyzacji i likwidacji, a nigdy na operacje ratowania banków. Krajowe mechanizmy finansowania będą wzajemnie się wspierać w celu zapewnienia finansowania restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków transgranicznych.

W celu optymalnego wykorzystania zasobów w dyrektywie w sprawie restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków przewidziano również wykorzystanie środków, które są już dostępne w ramach dwudziestu siedmiu krajowych systemów gwarantowania depozytów. Wraz z mechanizmami finansowania procedur restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji systemy te zapewnią fundusze służące ochronie klientów indywidualnych. Celem osiągnięcia maksymalnej synergii państwa członkowskie będą mieć nawet możliwość łączenia systemów gwarantowania depozytów i mechanizmów finansowania restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, pod warunkiem odpowiedniego zagwarantowania, że w przypadkach upadłości banków taki połączony system będzie w stanie spłacić deponentów.

Kontekst

Kryzys udowodnił, że problemy jednego banku mogą ogarnąć całą branżę finansową i rozprzestrzenić się ponad granicami państwowymi. Pokazał on również, że nie dysponujemy systemami postępowania z instytucjami finansowymi znajdującymi się w trudnej sytuacji. Istnieje bardzo niewiele przepisów określających działania, jakie władze powinny podjąć w przypadku kryzysu bankowego. Z tego względu państwa należące do grupy G-20 postanowiły, że należy utworzyć ramy zapobiegania kryzysom i zarządzania kryzysowego³.

---

³ <http://www.g20.org/images/stories/docs/eng/washington.pdf>
<http://www.g20.org/images/stories/docs/eng/washington.pdf>
http://www.financialstabilityboard.org/publications/r_101027.pdf
<http://www.g20.org/images/stories/docs/eng/washington.pdf>

Kryzys finansowy jednoznacznie udowodnił, że potrzebne są solidniejsze mechanizmy zarządzania kryzysowego na poziomie krajowym, a także że konieczne jest wprowadzenie lepiej przygotowanych mechanizmów postępowania w przypadku upadłości banku transgranicznego. Podczas kryzysu byliśmy świadkami szeregu spektakularnych upadłości banków (Fortis, Lehman Brothers, banki islandzkie, Anglo Irish Bank, Dexia), które ujawniły poważne niedociągnięcia obecnych regulacji. Wobec braku mechanizmów umożliwiających przeprowadzenie likwidacji w sposób kontrolowany, państwa członkowskie UE nie miały innego wyboru jak tylko ratować swoje banki. Komisja opublikowała komunikat na ten temat już w 2010 r.

Dodatkowe informacje

http://ec.europa.eu/internal_market/bank/crisis_management/index_en.htm

9. ROLNICTWO - Komisja występuje do państw członkowskich o zwrot 426 mln euro z wydatków na WPR

Komisja Europejska, w ramach tzw. procedury rozliczenia rachunków, wystąpiła do państw członkowskich o zwrot nienależnie wypłaconych kwot z funduszy unijnej polityki rolnej, opiewających na łączną kwotę 436 mln euro. Ponieważ część tych kwot odzyskano już od państw członkowskich, efekt finansowy wyniesie niecałe 426 mln euro. Pieniądze te wrócą do budżetu UE z powodu nieprzestrzegania przepisów UE lub zastosowania nieodpowiednich procedur kontroli w zakresie wydatków na rolnictwo. Państwa członkowskie są odpowiedzialne za wypłacanie kwot pomocy i kontrolę wydatków w ramach wspólnej polityki rolnej (WPR), natomiast Komisja ma obowiązek czuwać nad prawidłowym wykorzystaniem środków przez państwa członkowskie. Aby uwzględnić związaną z kryzysem presję finansową odczuwaną przez niektóre państwa członkowskie, Komisja przyjęła rozporządzenie, które umożliwia państwom członkowskim objętym pomocą finansową opóźnienie zwrotu nienależnie przyznanych środków o okres nie dłuższy niż 18 miesięcy i pod pewnymi warunkami. Jest to dodatkowa możliwość, obok istniejących opcji wnioskowania o rozłożenie zwrotu na określoną liczbę lat. Pierwszym państwem członkowskim, które wystąpiło o stosowanie tego rozwiązania, była Grecja.

Główne korekty finansowe

---

http://www.financialstabilityboard.org/publications/r_101027.pdf

Na podstawie ostatniej decyzji odzyskane zostaną środki finansowe od następujących państw członkowskich: Danii, Estonii, Francji, Grecji, Hiszpanii, Holandii, Niemiec, Polski, Portugalii, Rumunii, Słowenii, Wielkiej Brytanii i Włoch. Najistotniejsze korekty indywidualne dotyczą:

- kwoty 131,3 mln euro, którą obciążona została Hiszpania za sadzenie winorośli bez prawa do (ponownego) sadzenia;
- kwoty 98,9 mln euro, którą obciążone zostały Włochy za sadzenie winorośli bez prawa do (ponownego) sadzenia;
- kwoty 71,5 mln euro, którą obciążona została Grecja za niedociągnięcia w kontrolach suszonych winogron;
- kwoty 62,9 mln euro, którą obciążona została Francja za nieprawidłowości kontroli dopłat do bydła;
- kwoty 21,3 mln euro, którą obciążona została Grecja za sadzenie winorośli bez prawa do (ponownego) sadzenia;
- kwoty 13,3 mln euro (efekt finansowy: 13,1 mln euro), którą obciążona została Polska za braki w systemie sankcji i niezdefiniowanie zasad dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska w odniesieniu do zasady wzajemnej zgodności;
- kwoty 11,6 mln euro, którą obciążona została Grecja ze względu na brak systemów kontroli produkcji i przechowywania cukru.

Państwa członkowskie odpowiadają za zarządzanie większością płatności w ramach wspólnej polityki rolnej, przy czym dokonują ich głównie za pośrednictwem swoich agencji płatniczych. Agencje te mają również obowiązek przeprowadzania kontroli, takich jak na przykład weryfikacja wniosków rolników o przyznanie płatności bezpośrednich. Komisja przeprowadza ponad 100 audytów rocznie, sprawdzając, czy państwa członkowskie odpowiednio prowadzą kontrole i usuwają nieprawidłowości. Jednocześnie Komisja może wystąpić o zwrot zaległych płatności, jeśli audyt wykaże, że działania państwa członkowskiego nie gwarantują należytego wydatkowania unijnych środków.

Szczegółowe informacje objaśniające działanie systemu corocznego rozliczania rachunków znajdują się w zestawieniu dotyczącym rozsądnego zarządzania budżetem rolnym „Managing the agriculture budget wisely”, dostępnym pod adresem: http://ec.europa.eu/agriculture/fin/clearance/factsheet_en.pdf.

Szczegółowe informacje na temat korekt indywidualnych w podziale na poszczególne państwa członkowskie i sektory zostały zamieszczone w załączonej tabeli (załączniki I i II).

Załącznik I - Rozliczenie rachunków EFRG i EFRROW

Decyzja 38: Korekty w podziale na poszczególne państwa członkowskie (w mln euro)

Oдноśny sektor i przyczyna korekty	Kwota korekty	Wielkość efektu finansowego korekty⁴
Dania		
Dopłaty z tytułu zwierząt gospodarskich - korekta proponowana ze względu na niezastosowanie sankcji w odniesieniu do specjalnej dopłaty za wołowinę	0,116	0,116
Estonia		
Rozwój obszarów wiejskich – korekta proponowana ze względu na niedociągnięcia w zakresie weryfikacji racjonalności kosztów oraz ze względu na niedociągnięcia w kontrolach prowadzące do ryzyka podwójnego finansowania	0,798	0,798
Francja		
Dopłaty z tytułu zwierząt gospodarskich – korekta proponowana ze względu na opóźnienia we wprowadzaniu do bazy danych o przemieszczaniu zwierząt, niedociągnięcia w zakresie weryfikacji dokumentów uzupełniających, nieprawidłowości w zakresie stosowania pojęcia „oczywistego błędu” oraz w zakresie dostępu do krajowych baz danych identyfikacyjnych rzeźni	62,919	62,919
Niemcy		
Inne korekty - korekta proponowana ze względu na znane błędy w populacji EFRG i EFRROW, wykryte w ramach rozliczenia rachunków finansowych za rok budżetowy 2008	0,170	0,170
Grecja		
Refundacje wywozowe - korekta proponowana ze względu na brak systemów kontroli produkcji i przechowywania cukru	11,580	11,580
Owoce i warzywa – korekta proponowana ze względu na niewystarczającą liczbę kontroli administracyjnych i niestosowanie sankcji w ramach przetwórstwa owoców cytrusowych	0,513	0,513
Owoce i warzywa - korekta proponowana ze względu na niedociągnięcia w odniesieniu do minimalnych zbiorów suszonych winogron	71,506	71,506
Wino - korekta proponowana za sadzenie winorośli bez prawa do (ponownego) sadzenia	21,336	21,336
Włochy		
Owoce i warzywa - korekta proponowana ze względu na płatności dokonane po przewidzianym terminie	0,515	0,515
Owoce i warzywa - korekta proponowana ze względu na niewystarczającą kontrolę wydajności produkcji pomidorów	8,747	8,747

⁴ Efekt finansowy korekty uwzględnia wcześniejsze pokrywające się korekty oraz kwoty odzyskane już przez Komisję Europejską.

Owoce i warzywa - korekta proponowana ze względu na niedociągnięcia w kontrolach administracyjnych i księgowych	2,784	2,784
Wino - korekta proponowana za sadzenie winorośli bez prawa do (ponownego) sadzenia	98,881	98,881
Rozwój obszarów wiejskich - korekta proponowana za późne kontrole na miejscu dotyczące środków rolno-środowiskowych oraz za niedociągnięcia w zapowiadaniu kontroli na miejscu	0,663	0,663

Holandia

Inne korekty – korekta proponowana ze względu na błędy wykryte w ramach rozliczenia rachunków finansowych za rok budżetowy 2007	0,081	0,081
---	-------	-------

Polska

Zasada wzajemnej zgodności – korekta proponowana ze względu na niezdefiniowanie zasad dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska oraz braki w systemie sankcji	13,287	13,141
--	--------	--------

Portugalia

Dopłaty z tytułu zwierząt gospodarskich - korekta proponowana ze względu na niezastosowanie sankcji i wyłączenie pewnych populacji z kontroli na miejscu	0,110	0,110
Inne korekty – korekta proponowana ze względu na błędy wykryte w ramach rozliczenia rachunków finansowych za rok budżetowy 2008	1,405	1,405

Rumunia

Płatności po terminie - korekta proponowana za nieprzestrzeganie terminów płatności	7,674	zwrot 1,726
---	-------	-------------

Słowenia

Inne korekty – korekta proponowana ze względu na błędy wykryte w ramach rozliczenia rachunków finansowych za rok budżetowy 2008	0,008	0,008
Inne korekty – korekta proponowana ze względu na błędy wykryte w ramach rozliczenia rachunków finansowych za rok budżetowy 2009	0,006	0,006

Hiszpania

Wino - korekta proponowana za sadzenie winorośli bez prawa do (ponownego) sadzenia	131,301	131,301
Rozwój obszarów wiejskich – korekta proponowana ze względu na braki w: kontrolach na miejscu, pomiarze działek rolnych, stosowaniu dobrych praktyk gospodarki rolnej w przypadku środków rolno-środowiskowych i środków na rozwój obszarów o niekorzystnych warunkach gospodarowania	1,061	1,061

Wielka Brytania

Refundacje wywozowe – korekta proponowana ze względu na braki w kontrolach podmioty	0,002	0,002
Dopłaty z tytułu zwierząt gospodarskich - korekta proponowana za niezastosowanie sankcji w przypadku niezgodności z deklarowanymi zwierzętami powyżej kwoty, płatności na rzecz wnioskodawców posiadających mniej niż 10 praw do kwot oraz za niedociągnięcia w zastosowaniu kar za brakujące zwierzęta	0,055	0,055

OGÓLEM	435,519	425,973
---------------	----------------	----------------

Załącznik II - Rozliczenie rachunków EFRG i EFRROW

Decyzja 38: Korekty w podziale na poszczególne sektory (w mln euro)

Sektor	Kwota korekty	Wielkość efektu finansowego korekty⁵
Refundacje wywozowe	11,582	11,582
Owoce i warzywa	84,065	84,065
Wino	251,518	251,518
Dopłaty z tytułu zwierząt gospodarskich	63,201	63,201
Zasada wzajemnej zgodności	13,287	13,141
Rozwój obszarów wiejskich	2,522	2,522
Płatności po terminie	7,674	-1,726
Inne korekty	1,670	1,670
OGÓLEM	435,519	425,973

10. ROLNICTWO - Dobrostan zwierząt: Komisja ponownie wzywa 10 państw członkowskich do wdrożenia zakazu stosowania klatek dla kur niosek

Komisja Europejska przesłała 21 czerwca 2012 r. uzasadnione opinie do dziesięciu państw członkowskich, które dotąd nie wdrożyły należycie dyrektywy [1999/74/EC](#) wprowadzającej zakaz stosowania nieulepszonych klatek dla kur niosek. Belgia, Grecja, Hiszpania, Francja, Włochy, Cypr, Węgry, Niderlandy, Polska i Portugalia nadal dopuszczają stosowanie nieulepszonych klatek dla kur niosek pomimo tego, że państwa te miały 12 lat na przystosowanie się do zakazu, który wszedł w życie w styczniu 2012 r. Przesłanie uzasadnionej opinii stanowi kolejny etap postępowania, przed skierowaniem sprawy do Trybunału Sprawiedliwości UE.

⁵ Efekt finansowy korekty uwzględnia wcześniejsze pokrywane się korekty oraz kwoty odzyskane już przez Komisję Europejską.

Od dnia 1 stycznia 2012 r. obowiązuje wymóg wprowadzony dyrektywą 1999/74/WE, aby wszystkie kury nioski były trzymane w „ulepszonych klatkach”, z dodatkowym miejscem na gniazdo, ściółkę do drapania i grzędę, lub w warunkach alternatywnych. Zgodnie z dyrektywą klatki mogą być stosowane wyłącznie wówczas, gdy zapewniają każdej kurze co najmniej 750 cm² powierzchni klatki, gniazdo, ściółkę, grzędę i przyrządy do skracania pazurów, aby umożliwić kurom zaspokojenie ich potrzeb biologicznych i behawioralnych.

Komisja z zadowoleniem przyjmuje starania państw członkowskich, które dostosowały się do tych przepisów. Jednak pełne dostosowanie się do przepisów przez wszystkie państwa członkowskie ma zasadnicze znaczenie dla uniknięcia zakłóceń na rynku i nieuczciwej konkurencji. Państwa członkowskie, które w dalszym ciągu zezwalają na stosowanie klatek nieulepszonych, stawiają w niekorzystnej sytuacji te przedsiębiorstwa, które dokonały inwestycji, aby zapewnić zgodność z nowymi przepisami. W celu wykazania zgodności z przepisami państwa członkowskie będą musiały dopilnować, aby wszystkie zakłady, które w dalszym ciągu stosują nieulepszone klatki, zostały przekształcone lub zamknięte.

Przebieg procedury

Decyzję polityczną w sprawie zakazu stosowania nieulepszonych klatek podjęto w 1999 r. Państwa członkowskie miały dwanaście lat na to, aby zapewnić płynne przejście na nowy system i wdrożyć dyrektywę. Jednak do tej pory, pomimo wielokrotnych wezwań ze strony Komisji, wspomniane państwa członkowskie nie dostosowały się należycie do obowiązujących przepisów unijnych.

Uzasadnionych opinii nie wysłano do władz Bułgarii, Łotwy i Rumunii, gdyż Komisja jest w trakcie oceniania przedłożonych przez te państwa członkowskie dodatkowych informacji mających świadczyć o pełnej zgodności z przepisami.

Kolejne kroki

Komisja wystosowała wezwanie w formie uzasadnionej opinii w ramach unijnego postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego. Jeżeli 10 państw członkowskich, których to dotyczy, nie poinformuje Komisji w terminie dwóch miesięcy o środkach wprowadzonych w celu zapewnienia pełnej zgodności z przepisami UE, Komisja może skierować sprawę do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

Dodatkowe informacje w sprawie ochrony kur niosek:

http://ec.europa.eu/food/animal/welfare/farm/laying_hens_en.htm

11. ROLNICTWO - Komisja wzywa Polskę do transpozycji przepisów dyrektywy dotyczącej wprowadzania do obrotu mieszanek materiału siewnego roślin pastewnych

Komisja Europejska zwróciła się 21 czerwca 2012 r. do Polski o notyfikację krajowych środków wdrażających przewidujących pewne odstępstwa dotyczące wprowadzania do obrotu mieszanek materiału siewnego roślin pastewnych przeznaczonych do wykorzystania w ramach ochrony środowiska naturalnego zgodnie z wymogami [dyrektywy 2010/60/UE](#).

Różnorodność biologiczna i ochrona bogatych gatunkowo użytków zielonych są ważne zarówno dla poszczególnych regionów, jak i dla całej UE, aby chronić środowisko naturalne. Odstępstwa od normalnych zasad były konieczne, ponieważ składniki tych mieszanek nie zawsze są zgodne z niektórymi ogólnymi zasadami wprowadzania do obrotu nasion, np. zasadami dotyczącymi tożsamości i czystości odmianowej. Dyrektywa 2010/60/UE przewiduje mniej restrykcyjne przepisy, które są konieczne w celu umożliwienia wprowadzania do obrotu mieszanek materiału siewnego roślin pastewnych jako „mieszanki materiału siewnego służące ochronie środowiska”. Nowe zasady stwarzają szanse na rynku do produkcji i wprowadzania do obrotu naturalnych bogatych gatunkowo mieszanek materiału siewnego w celu np. kształtowania krajobrazu.

Polska nie przekazała informacji o środkach wdrażających wspomnianą dyrektywę. Wezwanie Komisji skierowane do Polski ma formę „uzasadnionej opinii” w ramach unijnego postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego.

Na początku tego roku Komisja wszczęła postępowanie w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, określone w art. 258 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), przesyłając władzom Polski wezwanie do usunięcia uchybienia.

Ponieważ Polska w dalszym ciągu nie stosuje się do żądania Komisji, otrzymuje ona „uzasadnioną opinię” z oficjalnym wezwaniem o zapewnienie zgodności z przepisami w terminie dwóch miesięcy. Następnie Komisja może podjąć decyzję o skierowaniu

sprawy przeciwko Polsce do Trybunału Sprawiedliwości UE, jeśli nie zostaną podjęte działania mające na celu zapewnienie zgodności.

12. RYBOŁÓWSTWO - Uprawnienia do połowów na 2013 r.: poprawa sytuacji w przypadku niektórych zasobów rybnych

W przyjętym 8 czerwca 2012 r. dokumencie konsultacyjnym Komisja Europejska przedstawia swoje propozycje dotyczące ustalenia uprawnień do połowów na rok 2013. Za pośrednictwem tego corocznie publikowanego dokumentu Komisja zwraca się do państw członkowskich i zainteresowanych podmiotów o przedstawienie opinii na temat ustanowienia całkowitych dopuszczalnych połowów (TAC), kwot i nakładu połowowego (dni przebywania na morzu) na następny rok. Dokument pokazuje, że starania Komisji na rzecz stopniowego wyeliminowania przełowienia zaczynają przynosić owoce. Obecnie w europejskich morzach znajduje się 20 stad ryb, które, według dostępnych danych, nie są nadmiernie eksploatowane, podczas gdy w 2009 r. istniało zaledwie pięć takich stad. Zmniejszenie całkowitych dopuszczalnych połowów w poprzednich latach umożliwiło nawet zwiększenie niektórych TAC w 2012 r. Może to przynieść co najmniej 135 mln EUR dodatkowego dochodu dla sektora rybołówstwa.

Powyższe dane świadczą o tym, że korzystanie z doradztwa naukowego przy ustalaniu TAC pomaga odbudowywać zasoby rybne. W rezultacie rybacy odnoszą korzyść w postaci zwiększonych połowów oraz wyższych dochodów, a oddziaływanie połowów na środowisko jest mniejsze. Dane te pokazują również, że reforma wspólnej polityki rybołówstwa jest niezbędna do tego, by zastosować na szerszą skalę metody, które okazały się skuteczne w perspektywie długoterminowej oraz włączyć je do procesu kształtowania polityki UE. Przełowienia nie można wyeliminować wyłącznie poprzez coroczne ustalanie TAC. Jak stwierdzono we wniosku Komisji w sprawie reformy WPRyb, konieczne są dalekowzroczone zarządzanie, podejście całkowicie oparte na wiedzy naukowej oraz wyeliminowanie zgubnych praktyk, takich jak odrzuty ryb.

Komisarz ds. gospodarki i morskiej rybołówstwa **Maria Damanaki** powiedziała: „Jesteśmy obecnie świadkami pewnych postępów w ograniczaniu przełowienia, ale jeżeli chcemy zagwarantować, że będą one długoterminowe, musimy uczynić kolejny krok i przyjąć reformę WPRyb.”

Komisja uważa, że w odniesieniu do zasobów objętych długoterminowymi planami zarządzania całkowite dopuszczalne połowy i poziomy nakładu połowowego na

następny rok należy ustalić z uwzględnieniem obowiązujących planów (wymóg prawny). W przypadku innych zasobów rybnych, które nie są objęte tymi planami, TAC należy ustalać na podstawie opinii naukowej w celu wyeliminowania przełowienia 2015 do r. lub wcześniej, jeśli tylko jest to możliwe. W przypadku braku takiej opinii należy zastosować zasadę ostrożności.

Zaplecze naukowe potrzebne do oceny zasobów ryb jest coraz lepsze. Podczas gdy w 2009 r. w północno-wschodnim Atlantyku 57 stad było objętych TAC bez konsultacji naukowych, w 2012 r. oczekiwana jest radykalna poprawa i stad tych będzie prawdopodobnie zaledwie 10 do 12.

Komisja potwierdza tym samym swoje zobowiązanie do proponowania poziomów połowów na podstawie analizy naukowej, przyjmując rok 2015 r. jako termin wyeliminowania przełowienia, zgodnie z wnioskiem dotyczącym reformy WPRyb.

Kontekst

Zasoby w wodach UE i północno-wschodniego Atlantyku, które nie zostały ocenione jako nadmiernie eksploatowane:

Żabnica	wody przybrzeżne Portugalii i atlantyckie wybrzeże Hiszpanii
Błękitek	wszystkie obszary
Sola zwyczajna	Skagerrak, Kattegat i Morze Bałtyckie
	zachodnia część kanału La Manche
	Morze Celtyckie
Plamiak	Morze Północne
	Wyniesienie Rockall
	wody na zachód od Szkocji
Śledź	Morze Północne
	Morze Celtyckie
	Morze Botnickie
Ostrobok	obszar zachodni, od Morza Kantabryjskiego do północnej części Morza Północnego
Smuklica	wody przybrzeżne Portugalii i atlantyckie wybrzeże Hiszpanii
Homarzec	Skagerrak i Kattegat
	Morze Północne (Fladen Ground)
	wody na zachód od Szkocji
	Morze Celtyckie i Morze Irlandzkie
Gładzica	Morze Północne
Dorsz	wschodni Bałtyk
Koleń	północno-wschodni Atlantyk

Natomiast stan zasobów, w przypadku których ocena naukowa jest możliwa, poprawił się w ostatnich latach. W północno-wschodnim Atlantyku i w pobliskich morzach liczba nadmiernie eksploatowanych stad spadła z 32 (na 34) w 2005 r. do 18 (na 38) w 2012 r., tj. z 94 proc. do 47 proc. W przypadku basenu Morza Śródziemnego dla 63 proc. zasobów dostępne są wystarczające dane. 80 proc. tych zasobów jest nadmiernie eksploatowane.

Więcej informacji znajduje się w pełnej wersji dokumentu konsultacyjnego:

http://ec.europa.eu/fisheries/cfp/fishing_rules/tacs/info/com_2012_278_pl.pdf

13. SWOBODNY PRZEPLYW TOWARÓW – Komisja wzywa Belgię, Danię, Finlandię, Luksemburg, Polskę i Wielką Brytanię do wdrożenia unijnych przepisów dotyczących produktów związanych z obronnością

Komisja Europejska postanowiła 21 czerwca br. wezwać Belgię, Danię, Finlandię, Luksemburg, Polskę i Wielką Brytanię do wdrożenia przepisów UE dotyczących produktów związanych z obronnością ([dyrektywa 2009/43/WE](#)) do prawa krajowego. Termin wdrożenia dyrektywy upłynął 30 czerwca 2011 r.

Dzięki [dyrektywie 2009/43/WE](#) uproszczeniu ulegają warunki transferów produktów związanych z obronnością w obrębie UE. Brak wdrożenia dyrektywy uniemożliwi przedsiębiorstwom korzystanie z przewidzianych w niej uproszczonych procedur. Transfer produktów związanych z obronnością do innego państwa członkowskiego UE będzie nadal wiązał się dla nich z uciążliwymi procedurami przyznawania zezwoleń i nadmierną biurokracją. Wezwania do wdrożenia dyrektywy mają formę uzasadnionej opinii, co stanowi część unijnego postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego. Jeżeli wyżej wymienione państwa członkowskie nie poinformują Komisji w terminie dwóch miesięcy o środkach, które wprowadziły, by zapewnić całkowite wypełnienie obowiązków nałożonych omawianą dyrektywą, Komisja może podjąć decyzję o przekazaniu sprawy do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

Kontekst

Rozdrobnienie europejskiego rynku obronności i rozbieżne koncepcje poszczególnych państw były źródłem wielu problemów dla europejskiego przemysłu obronnego. I tak na przykład w ramach krajowych systemów kontroli transferu wyposażenia obronnego

do innego państwa członkowskiego nie rozróżniano między transferem do państw trzecich a transferem wewnątrz UE.

Celem [dyrektywy 2009/43/WE](#) w sprawie wewnątrzunijnych transferów produktów związanych z obronnością jest zmniejszenie tych barier. Z jednej strony stanowi ona kolejny krok w stronę prawdziwego europejskiego rynku wyposażenia obronnego, a z drugiej strony pozostawia państwom członkowskim kontrolę nad podstawowymi interesami w sferze bezpieczeństwa.

Dania zgłosiła krajowe środki, które stanowią częściowe wdrożenie dyrektywy. Belgia, Luksemburg, Polska, Finlandia i Wielka Brytania nie przekazały jeszcze informacji o przyjęciu przepisów mających wdrożyć dyrektywę.

[Dodatkowe informacje na temat swobodnego przepływu towarów](#)

14. BEZPIECZEŃSTWO MORSKIE - Komisja wszczyna postępowanie przeciw Polsce

Komisja Europejska podjęła 21 czerwca br. decyzję o skierowaniu sprawy przeciwko Polsce do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w związku z zaniedbaniem przekazania informacji o środkach podjętych w celu przeprowadzania badania zdarzenia po każdym poważnym wypadku na morzu⁶. Celem takich badań jest ustalenie przyczyn wypadków i wyciągnięcie wniosków służących poprawie bezpieczeństwa morskiego w przyszłości. Nie powołując niezależnego organu odpowiedzialnego za prowadzenie tego rodzaju badań, Polska ogranicza możliwości poprawy bezpieczeństwa morskiego.

Przepisy UE

Celem przepisów UE jest poprawa bezpieczeństwa morskiego oraz zapobieganie zanieczyszczeniom przez statki przez nałożenie na państwa członkowskie obowiązku przeprowadzania badania zdarzenia po każdym poważnym wypadku na morzu. Przepisy te określają podstawowe zasady regulujące badanie przyczyn wypadków, w tym wymóg powołania niezależnego organu do prowadzenia badań zdarzeń w sektorze transportu morskiego i zobowiązują państwa członkowskie do wdrożenia wspomnianych zasad najpóźniej do dnia 17 czerwca 2011 r.

---

⁶ Dyrektywa 2009/18/WE w sprawie dochodzeń w sprawach wypadków na morzu

Praktyczne skutki braku transpozycji

Omawiane badania zdarzeń, niezależne od ewentualnych dochodzeń w sprawach karnych i prowadzone przez niezależne organy, mają określać przyczyny wypadków i umożliwić wyciąganie na tej podstawie wniosków służących poprawie bezpieczeństwa morskiego w przyszłości. Nie podejmując koniecznych środków, państwa członkowskie sabotują możliwości poprawy na przyszłość i spowalniają postępy całej UE w tej ważnej dziedzinie.

Kolejne etapy

Wniesienie sprawy do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej jest zwykłą procedurą w przypadkach uporczywego zaniedbania przez państwo członkowskie powiadomienia o wdrożonych środkach, mimo wezwania do usunięcia uchybienia i wydania uzasadnionej opinii.

15. ENERGETYKA - Wewnętrzny rynek energii: prawodawstwo krajowe w trzech państwach członkowskich nie jest jeszcze w pełni zgodne z przepisami Unii Europejskiej

Otwarcie rynku energii jest kluczem do konkurencyjności gospodarki Unii Europejskiej jako całości. Wydajny, wzajemnie powiązany i przejrzysty europejski wewnętrzny rynek energii stworzy też konsumentom możliwość wyboru między różnymi dostawcami gazu i energii elektrycznej, a sam stanie się dostępniejszy dla wszystkich dostawców.

Państwa członkowskie miały czas do dnia 3 marca 2011 r. na przetransponowanie dyrektyw dotyczących energii elektrycznej i gazu, które wchodzą w zakres trzeciego pakietu dotyczącego wewnętrznego rynku energii. Do chwili obecnej Irlandia i Słowenia nie poinformowały Komisji o wszystkich działaniach niezbędnych do całkowitej transpozycji obu dyrektyw, a Polska nie uczyniła tego w odniesieniu do dyrektywy gazowej.

W związku z tym w dniu 21 czerwca br. Komisja przesłała tym trzem państwom członkowskim uzasadnione opinie, aby ponaglić je do wypełnienia ciężącego na nich zobowiązania prawnego. Państwa członkowskie mają dwa miesiące na udzielenie

odpowiedzi. Jeżeli nie wywiążą się z tego obowiązku, Komisja może skierować sprawę do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

Podjęte działania uzupełniają niedawne uzasadnione opinie wysłane:

- w lutym 2012 r. – do ośmiu państw członkowskich, które do tego czasu nie powiadomiły Komisji o jakichkolwiek działaniach podjętych w celu transpozycji;
- i w kwietniu oraz maju 2012 r. – do sześciu państw członkowskich, które nie powiadomiły o środkach służących pełnej transpozycji dyrektyw.

Kontekst

W lutym 2011 r. szefowie państw i rządów UE zadeklarowali potrzebę zakończenia do 2014 r. procesu tworzenia wewnętrznego rynku energii. Aby osiągnąć ten cel, niezbędna jest terminowa i pełna transpozycja do prawa krajowego przepisów UE dotyczących jednolitego rynku gazu i energii elektrycznej. Trzeci pakiet energetyczny zawiera najważniejsze przepisy dotyczące prawidłowego funkcjonowania rynków energii, w tym nowe zasady rozdzielania działalności dystrybucyjnej i handlowej, zasady służące zwiększeniu niezależności i uprawnień krajowych organów regulacyjnych oraz zasady dotyczące poprawy funkcjonowania rynków detalicznych z korzyścią dla konsumentów.

W zakres trzeciego pakietu energetycznego wchodzi następujące dyrektywy:

- dyrektywa dotycząca wspólnych zasad **ryнку wewnętrznego gazu ziemnego** ([2009/73/WE](#))
- dyrektywa dotycząca wspólnych zasad **ryнку wewnętrznego energii elektrycznej** ([2009/72/WE](#)).

Postępowanie w związku z uchybieniem zobowiązaniom państwa członkowskiego przez niektóre państwa członkowskie dotyczy przypadków niepowiadomienia Komisji o transpozycji trzeciego pakietu energetycznego przez te państwa członkowskie, które dokonały jedynie częściowej transpozycji wspomnianych wyżej dyrektyw.

Więcej informacji

Strona internetowa Komisji dotycząca wewnętrznego rynku energii:
http://ec.europa.eu/energy/gas_electricity/index_en.htm

Aktualne dane dotyczące naruszeń przepisów Unii Europejskiej można znaleźć na stronie: http://ec.europa.eu/eu_law/infringements/infringements_pl.htm

16. NAUKA I INNOWACJE - Kampania UE mająca na celu pokazanie, że nauka i innowacje „są dla dziewczyn”

W związku z tym, że Unia Europejska może potrzebować dodatkowego miliona naukowców do 2020 r., Komisja Europejska rozpoczęła w dniu 21 czerwca 2012 r. kampanię, której celem jest zainteresowanie większej liczby dziewcząt naukami ścisłymi i zachęcanie kobiet do wyboru kariery naukowca. Kobiety stanowią ponad połowę populacji studentów w UE i 45 proc. wszystkich doktorantów, lecz stanowią zaledwie jedną trzecią zawodowych naukowców. Kobiety, które uzyskały tytuł doktora również stanowią mniejszość w inżynierii i przemyśle. Celem trwającej trzy lata kampanii będzie w pierwszej fazie zainteresowanie nastolatek podjęciem studiów w zakresie nauk ścisłych, technologii, inżynierii i matematyki. Następnie kampania będzie adresowana do wszystkich uczennic, zachęcając je do rozważenia wyboru kariery naukowca.

Komisarz do spraw badań, innowacji i nauki, **Máire Geoghegan-Quinn**, podsumowała: „Kampania ta pokaże kobietom i dziewczętom, że nauki ścisłe nie są zarezerwowane dla starszych panów w białych fartuchach. Nauki ścisłe otwierają fantastyczne możliwości kariery zawodowej i dają szanse wniesienia swojego osobistego wkładu na rzecz społeczeństwa i naszej przyszłości. Niewystarczający udział kobiet w sektorze mającym tak istotne znaczenie dla naszej gospodarki jest nie do przyjęcia w czasach, gdy Europa stara się pobudzić wzrost gospodarczy i zwiększyć liczbę miejsc pracy. Mamy nadzieję, że przedstawiając pozytywne przykłady kobiet, które odniosły sukces w tej dziedzinie i pokazując jakie wachlarz możliwości otwierają przed nimi nauki ścisłe, przekonamy większą liczbę młodych kobiet do wyboru kariery naukowej.”

Młodzi ludzie zazwyczaj podejmują zasadnicze decyzje dotyczące swojego przyszłego zawodu w wieku od 13 do 17 lat. Na tym etapie nauki zazwyczaj albo wybierają przedmioty ścisłe albo z nich rezygnują. Z tego powodu pierwsza część kampanii będzie skierowana do uczennic szkół średnich pod hasłem „Science: it's girl thing” („Nauki ścisłe są dla dziewczyn”). Celem drugiej fazy kampanii będzie zachęcanie studentek do wyboru kariery naukowej.

Kampania przeciwstawi się stereotypom i pokaże dziewczynkom i kobietom, że nauki ścisłe są fascynujące i zapewniają ogromne możliwości. Pokaże ona również, wbrew przestarzałym poglądom na karierę naukową, w jaki sposób obecne badania naukowe odpowiadają na realne potrzeby społeczne. Badania i innowacje są kluczem do

znalezienia konkretnych rozwiązań dla wspólnych wyzwań, związanych z potrzebą zapewnienia żywności, zagwarantowania bezpieczeństwa energetycznego, kwestiami środowiskowymi i zmianą klimatu czy też zapotrzebowaniem na lepszą opiekę zdrowotną. Znane kobiety-naukowcy będą patronować kampanii w mediach oraz uczestniczyć w związanych z nią imprezach i warsztatach.

Kontekst

Kampania będzie realizowana we wszystkich 27 państwach członkowskich Unii Europejskiej w latach 2012/2013. W 2012 r. związane z nią wydarzenia organizowane będą najpierw w sześciu krajach – Austrii, Belgii, Niemczech, Włoszech, Holandii i Polsce. Kampania rozpoczyna się w czasie, kiedy Komisja Europejska zaproponowała inicjatywę „Horyzont 2020”, program, który zwiększy unijne wsparcie dla badań i innowacji do 80 mld euro na okres 2014–2020 (z 55 mld euro w aktualnym siedmioletnim budżecie).

Przydatna strona internetowa

Strona internetowa kampanii: <http://ec.europa.eu/science-girl-thing/>

17. EDUKACJA - Jest postęp w ograniczaniu przedwczesnego kończenia nauki i w zwiększaniu liczby absolwentów w Europie, ale potrzeba dalszych działań

Z danych za 2011 r. ogłoszonych przez Eurostat wynika, że jeśli państwa członkowskie mają osiągnąć cele edukacyjne założone w strategii „[Europa 2020](#)” – a więc ograniczyć skalę przedwczesnego kończenia nauki szkolnej do poziomu poniżej 10% i zwiększyć odsetek młodych ludzi uzyskujących wyższe wykształcenie do poziomu co najmniej 40% – muszą zintensyfikować działania. Dane wskazują, że państwa członkowskie dokonują postępów, ale utrzymują się duże dysproporcje i nie ma wcale pewności, że cele UE na rok 2020 zostaną osiągnięte. Obecnie 13,5% uczniów przerywa naukę przedwcześnie – mniej niż w 2010 r. (14,1%) i w 2000 r. (17,6%). W roku 2011 wyższe wykształcenie miało w Unii 34,6% osób w wieku 30-34 lat; w poprzednim roku ten odsetek wynosił 33,5%, a w 2000 r. – 22,4%.

Androulla Vassiliou, komisarz ds. edukacji, kultury, wielojęzyczności i młodzieży, powiedziała: „Państwa członkowskie muszą skupić się na reformach i bardziej zdecydowanie wdrażać kompleksowe strategie przeciwdziałania przedwczesnemu kończeniu nauki. Muszą zwiększyć dostępność szkolnictwa wyższego, zapewniając jednocześnie jego wyższą jakość. Dzięki wyposażeniu młodych ludzi w odpowiednie

umiejętności i kwalifikacje Europa będzie mogła skuteczniej zwalczać bezrobocie młodzieży, przezwyciężyć kryzys i maksymalnie wykorzystać możliwości, jakie stwarza gospodarka oparta na wiedzy. Poważne inwestycje w kształcenie i szkolenie są koniecznym warunkiem sukcesu w dłuższej perspektywie – bez odpowiedniego finansowania Europa nie wygra globalnej walki o wzrost gospodarczy, zatrudnienie i konkurencyjność”.

Jakkolwiek najnowsze dane wskazują na postęp w kierunku osiągnięcia obu docelowych poziomów, Komisja obawia się, że nie jest to efekt reform mających długofalowy skutek, lecz raczej skutek uboczny wysokiego bezrobocia młodzieży, które powoduje, że więcej młodych ludzi dłużej kontynuuje kształcenie lub szkolenie. Kolejnym powodem do obaw jest to, że krajowe poziomy docelowe ustanowione przez poszczególne państwa członkowskie nie są wystarczające, aby UE jako całość osiągnęła ogólny poziom docelowy.

Skalę przedwczesnego kończenia nauki – a więc odsetek osób w wieku 18-24 lat, które mają najwyżej wykształcenie średnie I stopnia i nie kontynuują kształcenia ani szkolenia – w 11 państwach członkowskich udało się już obniżyć poniżej docelowego poziomu 10%⁷. Stosunkowo najwięcej uczniów przerywa przedwcześnie naukę szkolną na Malcie (33,5%), w Hiszpanii (26,5%) i w Portugalii (23,2%), ale sytuacja w tych państwach uległa w ostatnich latach znaczącej poprawie. Inne państwa członkowskie, które ograniczyły skalę przedwczesnego kończenia nauki, to m.in. Cypr (11,2%), Łotwa (11,8%) i Bułgaria (12,8%).

W 13 państwach członkowskich odsetek osób z wyższym wykształceniem przekracza docelowy poziom 40%⁸. Spośród państw, w których odsetek ten jest niższy, w Słowenii (37,9%), na Łotwie (35,7%), na Węgrzech (28,1%), w Portugalii (26,1%), w Czechach (23,8%) i w Rumunii (20,4%) zaobserwowano wzrost w stosunku do poprzedniego roku o ponad dwa punkty procentowe. Z kolei w Grecji (28,9%), Austrii (23,8%) i Włoszech (20,3%) wzrost wyniósł zaledwie pół punktu procentowego lub mniej, zaś w Bułgarii (27,3%) i na Malcie (21,1%) odsetek osób z wyższym wykształceniem spadł. W tym samym okresie w Polsce (36,9%), w Niemczech (30,7%) i na Słowacji (23,4%) nastąpił niewielki wzrost.

---

⁷ Słowenia (4,2%), Czechy (4,9%), Słowacja (5,0%), Polska (5,6%), Luksemburg (6,2%), Szwecja (6,6%), Litwa (7,9%), Austria (8,3%), Holandia (9,1%), Dania (9,6%) i Finlandia (9,8%).

⁸ Irlandia (49,4%), Luksemburg (48,2%), Szwecja (47,5%), Finlandia (46,0%), Cypr (45,8%), Wielka Brytania (45,8%), Litwa (45,4%), Francja (43,4%), Belgia (42,6%), Dania (42,2%), Holandia (41,1%), Hiszpania (40,6%), Estonia (40,3%).

Kontekst

Powyższe dane zostały zebrane przez Eurostat w ramach badania aktywności ekonomicznej ludności, które dostarcza danych na temat sytuacji i tendencji na rynku pracy UE, w tym o uczestnictwie w edukacji i o poziomie osiągnięć w tym zakresie. W czerwcu 2011 r. państwa członkowskie zobowiązały się do opracowania kompleksowych krajowych strategii, opartych na dowodach, zmierzających do obniżenia skali przedwczesnego kończenia nauki szkolnej do roku 2012.

Zalecenia dla poszczególnych krajów

W dniu 30 maja 2012 r. Komisja Europejska przedstawiła [zalecenia dla poszczególnych państw członkowskich](#) w zakresie reform mających służyć zwiększeniu stabilności, wzrostu gospodarczego i zatrudnienia w całej UE. W przypadku sześciu krajów (Danii, Hiszpanii, Łotwy, Malty, Węgier i Włoch) sformułowano zalecenia dotyczące rozwiązania problemu przedwczesnego kończenia nauki, zaś siedmiu krajom (Austrii, Bułgarii, Czechom, Łotwie, Słowacji, Węgrom i Włochom) przedstawiono zalecenia dotyczące szkolnictwa wyższego.

Współpraca na poziomie europejskim i dalsze działania

W kontekście [strategicznych ram europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia \(„ET 2020”\)](#) Komisja zachęca państwa członkowskie do współpracy w celu ograniczenia przedwczesnego kończenia nauki oraz modernizacji szkolnictwa wyższego poprzez określenie i wymianę dobrych praktyk na poziomie europejskim. W grudniu 2011 r. Komisja powołała grupę roboczą złożoną z ekspertów z całej Unii w celu wsparcia opracowywania polityki zwalczania przedwczesnego kończenia nauki.

Komisja przedstawi sprawozdanie z rozwoju sytuacji w zakresie przedwczesnego kończenia nauki oraz odsetka absolwentów w najbliższym wydaniu *Education Monitor* (jesienią 2012 r.) oraz w następnej rocznej analizie wzrostu gospodarczego (2013 r.).

Więcej informacji

Komisja Europejska: [przedwczesne kończenie nauki szkolnej](#)

Komisja Europejska: [program modernizacji szkolnictwa wyższego](#)

Eurostat: [badanie aktywności ekonomicznej ludności](#)

ZAŁĄCZNIK

**1. Odsetek osób przedwcześnie kończących naukę w UE (w 2000, 2010 i 2011 r.)
oraz krajowe poziomy docelowe w ramach „Europa 2020” (w %)**

	2000	2010	2011	Cele krajowe
UE 27	17.6	14.1	13.5	Cel UE = mniej niż 10.0
AT	10.2	8.3	8.3	9.5
BE	13.8	11.9	12.3	9.75
BG	:	13.9	12.8	11.0
CY	18.5	12.6	11.2	10.0
CZ	:	4.9	4.9	5.5
DE	14.6	11.9	11.5	10.0
DK	11.7	10.7	9.6	10.0
EE	15.1	11.6	10.9	9.5
EL	18.2	13.7	13.1	10.0
ES	29.1	28.4	26.5	15.0
FI	9.0	10.3	9.8	8.0
FR	13.3	12.8	12.0	9.5
HU	13.9	10.5	11.2	10.0
IE	:	11.4	10.6	8.0
IT	25.1	18.8	18.2	15.5
LT	16.5	8.1	7.9	9.0
LU	16.8	7.1	6.2	10.0
LV	:	13.3	11.8	13.4
MT	54.2	36.9	33.5	29.0
NL	15.4	10.1	9.1	9.0
PL	:	5.4	5.6	4.5
PT	43.6	28.7	23.2	10.0
RO	22.9	18.4	17.5	11.3
SE	7.3	9.7	6.6	10.0
SI	:	5.0	4.2	5.1
SK	:	4.7	5.0	6.0
UK	18.2	14.9	15.0	:

Źródło: Eurostat, Labour Force Survey, 2012

[Wykres 1: Odsetek osób przedwcześnie kończących naukę w poszczególnych państwach w 2011 r. oraz krajowe poziomy docelowe w ramach „Europa 2020” \(w %\)](#)

2. Odsetek osób z wyższym wykształceniem wśród osób w wieku 30-34 lat (w 2000, 2010 i 2011 r.) oraz krajowe poziomy docelowe w ramach „Europa 2020” (w %)

	2000	2010	2011	Cele krajowe
EU 27	22.4	33.5	34.6	Cel UE = 40.0
AT	:	23.5	23.8	32.0
BE	35.2	44.4	42.6	47.0
BG	19.5	27.7	27.3	36.0
CY	31.1	45.1	45.8	46.0
CZ	13.7	20.4	23.8	38.0
DE	25.7	29.8	30.7	42.0
DK	32.1	41.2	41.2	40.0
EE	30.8	40	40.3	40.0
EL	25.4	28.4	28.9	32.0
ES	29.2	40.6	40.6	44.0
FI	40.3	45.7	46	42.0
FR	27.4	43.5	43.4	50.0
HU	14.8	25.7	28.1	30.3
IE	27.5	49.9	49.4	60.0
IT	11.6	19.8	20.3	26.0-27.0
LT	42.6	43.8	45.4	40.0
LU	21.2	46.1	48.2	66.0
LV	18.6	32.3	35.7	34.0-36.0
MT	7.4	21.5	21.1	33.0
NL	26.5	41.4	41.1	ponad 40.0
PL	12.5	35.3	36.9	45.0
PT	11.3	23.5	26.1	40.0
RO	8.9	18.1	20.4	26.7
SE	31.8	45.8	47.5	40.0-45.0
SI	18.5	34.8	37.9	40.0
SK	10.6	22.1	23.4	40.0
UK	29.0	43.0	45.8	:

Źródło: Eurostat, Labour Force Survey, 2012

[Wykres 2: Odsetek osób z wyższym wykształceniem wśród osób w wieku 30-34 lat w 2011 r. oraz krajowe poziomy docelowe w ramach „Europa 2020” \(w %\)](#)

18. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI - Prawo do informacji z chwilą zatrzymania zyskało moc prawną w całej Unii Europejskiej

„Ma Pan(i) prawo do... – *Pouczenie o prawach*”. W *Dzienniku Urzędowym* – unijnym dzienniku ustaw – opublikowano nowy akt mający zapewnić oskarżonym prawo do informacji w toku postępowania karnego na terytorium Unii Europejskiej. Wniosek dotyczący [dyrektywy o prawie do informacji w postępowaniu karnym](#) został przedstawiony przez Komisję Europejską w lipcu 2010 r., przegłosowany przez Parlament Europejski w dniu 13 grudnia 2011 r. Prawo to gwarantuje, że osoba, która została zatrzymana lub aresztowana w dowolnym państwie członkowskim UE lub też podlega [europejskiemu nakazowi aresztowania](#), otrzyma w toku postępowania karnego *pouczenie o prawach* zawierające wykaz jej praw podstawowych. Państwa członkowskie mają teraz dwa lata na wprowadzenie nowych przepisów do krajowych systemów prawnych. Obecnie prawo do otrzymania pouczenia o prawach jest zapewnione jedynie w około jednej trzeciej państw członkowskich⁹.

„Udało się nam wprowadzić jeden z głównych elementów prawdziwie europejskiej przestrzeni sprawiedliwości. Nowe przepisy dotyczące prawa do informacji pomogą zagwarantować rzetelny proces każdej osobie w UE. Stanowią również gwarancję, że każda osoba oskarżona lub podejrzana o popełnienie przestępstwa będzie informowana jasno i niezwłocznie o swoich prawach.” – powiedziała wiceprzewodnicząca **Viviane Reding**, unijna komisarz do spraw sprawiedliwości. „Będzie to szczególnie pożyteczne dla milionów urlopowiczów i innych osób podróżujących po terytorium UE, które mogą stać się stroną w postępowaniach karnych: będą teraz miały wyraźnie przewidziane prawo do bycia informowanym o swoich prawach w języku, który rozumieją. Pomoże to uniknąć błędów wymiaru sprawiedliwości. Liczę na to, że państwa członkowskie dokonają sprawnie transpozycji przepisów unijnych do krajowych systemów i nie będą zwlekać do ostatniej chwili przed upływem terminu, tak że dla naszych 500 milionów obywateli przepisy te staną się częścią rzeczywistości”.

Kontekst

Komisja Europejska zaproponowała nowe przepisy w lipcu 2010 r. jako jedno z szeregu praw zapewniających rzetelny proces sądowy; przepisy mają być stosowane w całej UE. Jest to już drugi środek zaproponowany przez unijną komisarz ds. sprawiedliwości **Viviane Reding**, mający na celu ustanowienie wspólnych europejskich norm minimalnych w sprawach karnych. Pozwoli on zwiększyć zaufanie do wymiaru sprawiedliwości w UE. W październiku 2010 r. Parlament Europejski i

---

⁹ Austria, Hiszpania, Luksemburg, Łotwa, Niderlandy, Niemcy, Polska, Republika Czeska, Słowacja, Szwecja, Włochy oraz Zjednoczone Królestwo (Anglia i Walia).

Rada zatwierdziła już pierwszy wniosek ustawodawczy, który nadał podejrzanym prawo do tłumaczenia pisemnego i ustnego.

Na mocy dyrektywy w sprawie prawa do informacji policja i prokuratura będą zobowiązane zapewnić podejrzanym informacje o przysługujących im prawach. W przypadku zatrzymania władze przekażą takiej osobie wspomniane informacje na piśmie, w formie pouczenia o prawach, napisanego prostym, codziennym językiem. Każdy podejrzany otrzyma to pouczenie zaraz po zatrzymaniu, bez względu na to, czy się o nie zwróci czy nie. W razie potrzeby otrzyma także tłumaczenie pisemne wspomnianego pouczenia. Państwa UE mogą zdecydować o dokładnym brzmieniu pouczenia, ale w celu zmniejszenia nakładu pracy Komisja zaproponowała wzór w 22 językach UE (zob. załącznik). Zapewni to spójność dokumentu, co jest istotne z punktu widzenia osób przekraczających granice, i zmniejszy koszty tłumaczenia.

Pouczenie o prawach będzie zawierało informacje praktyczne na temat praw osoby zatrzymanej lub pozbawionej wolności, takich jak prawo:

- do zachowania milczenia;
- do adwokata;
- do informacji o zarzutach;
- do tłumaczenia ustnego i pisemnego w jakimkolwiek języku w przypadku osób, które nie rozumieją języka postępowania;
- do niezwłocznego postawienia przed sądem w przypadku zatrzymania;
- do poinformowania osoby trzeciej o aresztowaniu lub zatrzymaniu.

Pouczenie o prawach pozwoli **uniknąć błędów wymiaru sprawiedliwości**, a tym samym zmniejszy liczbę wnoszonych środków odwoławczych.

Obecnie dostęp obywateli do odpowiednich informacji o przysługujących im prawach w przypadku aresztowania i postawienia zarzutów karnych **nie jest jednakowy w poszczególnych państwach UE**. W niektórych państwach członkowskich podejrzani otrzymują tylko informacje ustne o przysługujących im prawach procesowych, a w innych informacje na piśmie są przekazywane wyłącznie na żądanie.

Zgodnie z art. 82 ust. 2 [Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej](#), w celu ułatwienia wzajemnego uznawania orzeczeń sądowych i poprawy współpracy policyjnej i wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych o charakterze transgranicznym, UE może przyjąć środki zwiększające prawa obywateli UE zgodnie z Kartą praw podstawowych UE.

Prawo do rzetelnego procesu oraz prawo do obrony są przewidziane w art. 47 i 48 Karty praw podstawowych UE, a także w art. 6 europejskiej konwencji praw człowieka.

W czerwcu 2011 r. Komisja przedstawiła trzeci środek mający na celu zagwarantowanie dostępu do adwokata oraz prawa do kontaktu z bliskimi. Wniosek ten jest obecnie przedmiotem dyskusji w Parlamencie Europejskim i Radzie.

Informacje dodatkowe

Strona internetowa wiceprzewodniczącej Viviane Reding, unijnej komisarz ds. sprawiedliwości: <http://ec.europa.eu/reding>

Portal informacyjny Dyrekcji Generalnej ds. Sprawiedliwości:

http://ec.europa.eu/justice/newsroom/index_en.htm

Komisja Europejska – prawa podejrzanych i oskarżonych:

http://ec.europa.eu/justice/criminal/criminal-rights/index_en.htm

ZAŁĄCZNIK

Orientacyjny wzór pouczenia o prawach:

Jedynym celem niniejszego wzoru jest pomoc organom krajowym w opracowaniu ich pouczenia o prawach na poziomie krajowym. Państwa członkowskie nie są zobowiązane do stosowania niniejszego wzoru. Przy opracowywaniu swojego krajowego pouczenia o prawach państwa członkowskie mogą zmienić niniejszy wzór celem dostosowania go do swoich przepisów krajowych i uzupełnienia go o dodatkowe użyteczne informacje. Pouczenie o prawach państwa członkowskiego musi zostać przekazane w chwili zatrzymania lub aresztowania. Nie stanowi to jednak przeszkody dla państw członkowskich w udzielaniu osobom podejrzanym lub oskarżonym pisemnej informacji w innych sytuacjach w trakcie postępowania karnego.

Jako osobie zatrzymanej lub aresztowanej przysługują Ci następujące prawa:

A. POMOC ZE STRONY ADWOKATA/UPRAWNIENIE DO POMOCY PRAWNEJ

Masz prawo do poufnej rozmowy z adwokatem. Adwokat jest niezależny od policji. Poproś policję, jeżeli potrzebujesz pomocy w skontaktowaniu się z adwokatem; policja udzieli Ci pomocy. W niektórych przypadkach pomoc może być bezpłatna. Poproś policję o dodatkowe informacje.

B. INFORMACJE DOTYCZĄCE OSKARŻENIA

Masz prawo wiedzieć, dlaczego zostałeś zatrzymany lub aresztowany i o co jesteś podejrzanym lub oskarżony.

C. TŁUMACZENIE USTNE I PISEMNE

Jeżeli nie mówisz językiem, którym posługuje się policja lub inne właściwe organy, lub go nie rozumiesz, masz prawo do bezpłatnej pomocy tłumacza ustnego. Tłumacz ustny może Ci pomóc w rozmowie z adwokatem i musi zachować poufność tej rozmowy. Masz prawo do tłumaczenia pisemnego przynajmniej stosownych części istotnych dokumentów, w tym wszelkich decyzji sądowych, na podstawie których Cię zatrzymano lub aresztowano, każdego zarzutu lub aktu oskarżenia oraz każdego wyroku. W niektórych okolicznościach możesz uzyskać tłumaczenie lub streszczenie w formie ustnej.

D. PRAWO DO ODMOWY SKŁADANIA WYJAŚNIEŃ

Podczas przesłuchania przez policję lub inne właściwe organy nie musisz odpowiadać na pytania dotyczące zarzucanego przestępstwa. Twój adwokat pomoże Ci w podjęciu decyzji.

E. DOSTĘP DO DOKUMENTÓW

Gdy jesteś zatrzymany i aresztowany, Ty (lub Twój adwokat) macie prawo dostępu do istotnych dokumentów, które są Ci potrzebne, aby zakwestionować zatrzymanie lub aresztowanie. Jeżeli Twoja sprawa zostanie przekazana do sądu, Ty (lub Twój adwokat) będziecie mieli prawo dostępu do materiału dowodowego na Twoją korzyść lub na Twoją niekorzyść.

F. POINFORMOWANIE OSÓB TRZECICH O TWOIM ZATRZYMANIU LUB ARESZTOWANIU/POINFORMOWANIE TWOJEGO KONSULATU LUB AMBASADY

Gdy jesteś zatrzymany lub aresztowany, powinieneś zgłosić policji, jeżeli chcesz, aby ktoś – na przykład członek rodziny lub Twój pracodawca – został poinformowany o Twoim aresztowaniu. W niektórych przypadkach prawo do poinformowania osoby trzeciej o Twoim aresztowaniu może być tymczasowo ograniczone. W takich przypadkach policja informuje Cię o tym.

Jeżeli jesteś cudzoziemcem, zgłoś policji, jeżeli chcesz, aby o Twoim aresztowaniu został poinformowany Twój konsul lub ambasada. Zgłoś również policji, jeżeli chcesz skontaktować się z urzędnikiem Twojego konsulatu lub ambasady.

G. PILNA POMOC MEDYCZNA

Gdy jesteś zatrzymany lub aresztowany, masz prawo do pilnej pomocy medycznej. Poinformuj policję, jeżeli potrzebujesz takiej pomocy.

H. OKRES POZBAWIENIA WOLNOŚCI

Po zatrzymaniu możesz być pozbawiony wolności przez maksymalny okres ... [wstawić stosowną liczbę godzin/dni]. Po upływie tego okresu musisz zostać zwolniony albo przesłuchany przez sędziego, który podejmie decyzję o dalszym okresie aresztowania. Poproś adwokata lub sędziego o informacje dotyczące możliwości zakwestionowania zatrzymania, oceny zasadności decyzji o aresztowaniu lub wystąpienia o zwolnienie tymczasowe.

19. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI - Prace nad spójną polityką kryminalną UE zgodną z prawami podstawowymi: Komisja spotyka się z wysokiej rangi ekspertami

Wiceprzewodnicząca **Viviane Reding**, komisarz UE ds. sprawiedliwości, otworzyła 19 czerwca 2012 r. spotkanie inauguracyjne działalności grupy ekspertów ds. polityki kryminalnej UE. W spotkaniu tym bierze udział dwudziestu wysokiej rangi ekspertów prawa, przedstawiciele środowiska akademickiego i prawników. Ich zadaniem jest dyskusja nad kluczowymi kwestiami prawa karnego UE oraz doradztwo Komisji Europejskiej w tych kwestiach. W skład grupy wchodzi sędziowie, prokuratorzy i adwokaci z trzynastu różnych państw członkowskich reprezentujących główne tradycje prawne w UE (zob. załącznik).

Grupa ekspertów ma pomagać w udoskonalaniu jakości unijnych przepisów w zakresie prawa karnego w świetle nowych postanowień traktatu lizbońskiego i Karty praw podstawowych. Będzie obradować dwa razy do roku. Grupę powołano w następstwie opublikowanego we wrześniu 2011 r. [komunikatu](#), w którym Komisja określiła strategię i zasady, jakie zamierza stosować w przypadku wykorzystywania prawa karnego UE do celów skuteczniejszej realizacji polityki europejskiej i ochrony interesów obywateli.

„W następstwie wejścia w życie traktatu lizbońskiego Unia Europejska jest dziś znacznie lepiej przygotowana do walki z przestępczością transgraniczną dzięki wykorzystaniu prawa karnego. Nasze możliwości działania są jednak wyraźnie ograniczone prawem i zasadami demokracji. Prace nad rozwojem prawa karnego UE muszą być realizowane z uwzględnieniem praw podstawowych, w szczególności prawa do rzetelnego procesu sądowego, w porozumieniu z Parlamentem Europejskim i w poszanowaniu systemów i tradycji prawnych poszczególnych państw UE”, powiedziała wiceprzewodnicząca Viviane Reding, komisarz UE ds. sprawiedliwości. „Specjalistyczna wiedza grona ekspertów w zakresie prawa karnego, którą trudno przecenić, umożliwi Komisji Europejskiej wypracowanie bardziej spójnego podejścia do kwestii prawa karnego na szczeblu UE”.

Kontekst

Prawo karne UE może pomóc w zapewnieniu poszanowania ogólnounijnych zasad. O skuteczności przepisów dotyczących zapobiegania manipulacjom na rynkach finansowych poprzez praktyki takie jak wykorzystywanie informacji wewnętrznych, dotyczących zabezpieczenia pieniędzy podatników przed oszustwami finansowymi, czy też ochrony środowiska decyduje bowiem możliwość ich egzekwowania.

Rada Ministrów UE przez ponad dekadę określała zasady w dziedzinie prawa karnego, mając na celu lepsze zwalczanie przestępczości, która ma w coraz większym stopniu międzynarodowy i złożony charakter. Zasadom tym brakowało jednak często spójnej podstawy politycznej.

W traktacie lizbońskim przewidziano możliwość wykorzystania przez UE prawa karnego do celów skuteczniejszego egzekwowania przepisów UE i realizacji poszczególnych obszarów unijnej polityki. Przepisy prawa karnego muszą być obecnie przyjmowane przez Parlament Europejski i Radę, pod pełną kontrolą sądową Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Zachęca się również parlamenty narodowe do odegrania ważnej roli w tym zakresie.

Z uwagi na wspomnianą zmianę kontekstu prawnego Komisja Europejska opublikowała we wrześniu 2011 r. dokument strategiczny zatytułowany „W kierunku polityki kryminalnej UE: Zapewnienie skutecznej realizacji polityki UE poprzez prawo karne”, w którym określiła warunki, na jakich Unia powinna rozwijać spójną i konsekwentną politykę kryminalną.

Dzięki utworzeniu grupy ekspertów Komisja wywiązuje się z obietnicy przedstawionej we wrześniu ubiegłego roku. W dniu 21 lutego 2012 r. przyjęła decyzję w [sprawie powołania grupy ekspertów](#), która właśnie obradowała w Brukseli po raz pierwszy.

Członkowie grupy zostali dobrani w taki sposób, aby zapewnić wysoki poziom specjalistycznej wiedzy i zachować, w najwyższym możliwym stopniu, właściwą równowagę pod względem zakresu kompetencji, pochodzenia geograficznego i płci. Członkowie są powoływani na okres trzech lat i działają we własnym imieniu, nie pobierając z tego tytułu żadnego wynagrodzenia.

Dyskusja podczas spotkania inauguracyjnego toczyła się wokół dwóch powracających kwestii – zależnościach pomiędzy sankcjami administracyjnymi i karnymi oraz spoczywającym na państwach członkowskich obowiązku zapewnienia „skutecznych, proporcjonalnych i odstraszających” sankcji karnych.

Członkowie grupy ekspertów ds. polityki kryminalnej UE

Naukowcy

Peter Asp, Professor, University of Stockholm

Luigi Foffani, Professor, University of Modena

Dan Frände, Professor, University of Helsinki

Estella Baker, Professor, University of Sheffield
Berend Ferdinand Keulen, Professor, University of Groningen
Valsamis Mitsilegas, Professor, University of London, Queen Mary
Helmut Satzger, Professor, University of Munich
Jocelyne Leblois-Happe, Professor, University of Strasbourg
Pedro Caeiro, Professor, University of Coimbra
Kristine Strada-Rozenberga, Professor, University of Latvia

Praktycy

Jorge Espina, Prosecutor
Joachim Ettenhofer, Prosecutor; EJM Contact Point
Mike Kennedy, Crown Prosecution Service
Galina Toneva, Deputy Prosecutor General
Ignazio Patrone, Prosecutor General's Office
Margarete von Galen, Defence Lawyer
Paul Garlick, Barrister, QC
Hans Sundberg, Judge, Court of Appeal
Béatrice Blanc, Judge, President Tribunal de Grande Instance
Igor Dzialuk, Independent Expert (former Undersecretary of State, Ministry of Justice and former Prosecutor)

20. SPRAWY WEWNĘTRZNE - Walka ze współczesnym niewolnictwem: 40 nowych środków w ramach strategii UE na rzecz wyeliminowania handlu ludźmi

Co roku setki tysięcy osób w UE pada ofiarą handlu ludźmi. Osoby szczególnie narażone – zarówno kobiety, jak i mężczyźni, chłopcy, jak i dziewczęta – są przedmiotem handlu ludźmi, który może przybierać różne formy, takie jak: praca przymusowa, wykorzystanie seksualne, usuwanie organów, zmuszanie do żebrania, przymusowa służba domowa, przymusowe małżeństwo, nielegalna adopcja i inne formy wykorzystania.

Komisja przyjęła 19 czerwca 2012 r. strategię UE na rzecz wyeliminowania handlu ludźmi na lata 2012–2016, stanowiącą zbiór konkretnych i praktycznych środków, które należy wdrożyć w kolejnych pięciu latach. Obejmują one m.in. ustanowienie krajowych zespołów specjalizujących się w ściganiu handlu ludźmi oraz stworzenie wspólnych europejskich zespołów dochodzeniowo-śledczych, które będą ścigać transgraniczne przypadki prowadzenia tego procederu.

„Niestety niewolnictwo nie odeszło jeszcze do historii. Przeraża fakt, iż we współczesnym świecie nadal handluje się ludźmi i zmusza ich do pracy lub prostytucji. Głównym zamierzeniem naszych działań jest dopilnowanie, by ofiary otrzymywały wsparcie, a handlarze – trafiali przed oblicze wymiaru sprawiedliwości. Przed nami wiele jeszcze do zrobienia, ale możemy mieć tylko jeden cel: całkowite wyeliminowanie handlu ludźmi”, oświadczyła **Cecilia Malmström**, unijna komisarz do spraw wewnętrznych.

Nowa strategia europejska

Nowa strategia obejmuje działania w zakresie zapobiegania handlowi ludźmi, ochrony i wsparcia ofiar oraz ścigania handlarzy. Wskazano w niej pięć priorytetów i szereg przypisanych im inicjatyw, takich jak:

- wsparcie procesu ustanowienia krajowych zespołów ścigania handlu ludźmi;
- stworzenie wspólnych europejskich zespołów dochodzeniowo-śledczych oraz włączenie Europolu i Eurojustu we wszystkie sprawy dotyczące transgranicznego handlu ludźmi;
- zapewnienie ofiarom przejrzystych informacji na temat praw przysługujących im na mocy unijnych i międzynarodowych przepisów, w szczególności prawa do pomocy i opieki zdrowotnej, prawa do zezwolenia na pobyt oraz praw dotyczących pracy;
- utworzenie unijnego mechanizmu pozwalającego lepiej rozpoznawać, przekazywać i chronić ofiary oraz udzielać im pomocy;
- ustanowienie europejskiej koalicji przedsiębiorców przeciwko handlowi ludźmi, ułatwiającej współpracę pomiędzy przedsiębiorstwami i udziałowcami;
- utworzenie platformy UE obejmującej organizacje społeczeństwa obywatelskiego i usługodawców działających w państwach członkowskich i państwach trzecich w obszarze ochrony ofiar i pomocy dla nich;
- wspieranie projektów badawczych analizujących sposób, w jaki internet i portale społecznościowe stają się coraz popularniejszym narzędziem poszukiwania ofiar przez handlarzy.

Kilka danych statystycznych

Według najnowszych szacunków Międzynarodowej Organizacji Pracy (MOP) na całym świecie liczba ofiar pracy przymusowej, w tym wykorzystywania seksualnego, sięga 20,9 mln osób, z czego 5,5 mln to dzieci. Według danych Europolu dziećmi

zmuszanymi do działalności przestępczej, takiej jak zorganizowane formy żebractwa lub kradzieży w sklepach, handluje się jak towarem, a cena za dziecko to 20 000 euro.

Szacowana liczba ofiar w gospodarkach rozwiniętych (USA, Kanada, Australia, Japonia, Norwegia i kraje UE) to około 1,5 miliona osób zmuszanych do pracy, co stanowi 7% ogółu osób zmuszanych do pracy na całym świecie. Handel ludźmi przynosi międzynarodowym organizacjom przestępczym roczne dochody przekraczające kwotę 25 miliardów euro. Wiele ofiar pochodzi z państw spoza UE, zjawisko wewnętrznego handlu ludźmi (tj. dotyczącego obywateli Unii na terytorium UE) wydaje się jednak nasilać.

Wstępne dane zebrane przez państwa członkowskie na poziomie UE wydają się być zbliżone z danymi przekazywanymi przez organizacje międzynarodowe takie jak Biuro Narodów Zjednoczonych ds. Narkotyków i Przestępczości (UNODC) i pokazują, że w państwach członkowskich UE trzy czwarte ofiar tego procederu to ofiary wykorzystania seksualnego (76% w 2010 r.). Pozostałe zmuszane są do pracy (14 %), żebrania (3%) oraz służby domowej (1%).

Jeśli chodzi o płeć, wstępne dostępne dane pokazują, że najczęściej ofiarą handlu ludźmi padają kobiety i dziewczęta. W latach 2008–2010 kobiety stanowiły 79% ofiar (z czego 12% to dziewczęta), a mężczyźni 21% (z czego 3% to chłopcy).

Nadal jednak zbyt rzadko przestępcy trafiają za kratki, podczas gdy ich ofiary walczą o powrót do normalnego życia i społeczeństwa: wstępne wyniki opracowane na podstawie najnowszych danych pokazują, że liczba wyroków skazujących w sprawach dotyczących handlu ludźmi spadła z około 1 500 w 2008 r. do około 1 250 w 2010 r. Europejczycy zgodnie twierdzą, że działania są konieczne: w ostatnim [badaniu](#) 93% obywateli zgodziło się z postulatem współpracy państw członkowskich w zakresie zwalczania handlu ludźmi.

Kontekst

Dzięki „Strategii UE na rzecz wyeliminowania handlu ludźmi na lata 2012-2016” Komisja Europejska zamierza skupić się na konkretnych środkach, za pomocą których można wspierać i uzupełnić wdrażanie unijnych przepisów dotyczących handlu ludźmi ([dyrektywa 2011/36/UE](#)). Termin transpozycji tych przepisów upływa w kwietniu 2013 r.

Przedstawione w strategii środki zaproponowano w wyniku rozległych konsultacji z ekspertami, rządami, podmiotami społeczeństwa obywatelskiego, organizacjami międzynarodowymi, partnerami społecznymi oraz ze środowiskiem akademickim. Odzwierciedlają one najważniejsze zgłoszone obawy, uwzględniają punkt widzenia ofiary i stanowią uzupełnienie obecnych działań.

Omawiana strategia będzie przedmiotem obrad w Parlamencie Europejskim i Radzie.

Komisja nadal będzie oceniać postępy w zakresie zwalczania handlu ludźmi i co dwa lata przedstawiać Parlamentowi Europejskiemu i Radzie odnośne sprawozdanie. Pierwsze sprawozdanie ma zostać opublikowane w 2014 r. i będzie zawierało średniookresową ocenę przedstawionej strategii.

21. SPRAWY WEWNĘTRZNE - Nowe sprawozdanie i badanie rzucają światło na kwestie migracji, azylu i swobodnego przepływu osób w UE

Komisja opublikowała 1 czerwca 2012 r. sprawozdanie na temat rozwoju sytuacji w dziedzinie imigracji i azylu w 2011 r. oraz badanie Eurobarometru poświęcone postawom obywateli europejskich wobec zagadnień mobilności transgranicznej, migracji i bezpieczeństwa. Według badania ośmiu z dziesięciu Europejczyków twierdzi, że państwa członkowskie UE powinny zapewniać ochronę i azyl osobom potrzebującym i że przepisy dotyczące przyjmowania osób ubiegających się o azyl powinny być jednakowe na obszarze całej UE. Znaczna większość Europejczyków (67%) uważa za istotną możliwość podróżowania na terenie UE bez kontroli na granicach wewnętrznych.

„Dane zawarte w sprawozdaniu i wyniki badania opinii publicznej utwierdzają Komisję w przekonaniu, że Unia Europejska potrzebuje silnej i spójnej polityki migracyjnej uwzględniającej potrzeby zarówno krótko-, jak i długoterminowe. Musimy skutecznie kontrolować nasze zewnętrzne granice, tak aby zabezpieczyć swobodny przepływ osób na terenie UE i zapewnić rzeczywistą ochronę osobom jej potrzebującym, umożliwiając równocześnie legalną migrację i mobilność”, powiedziała Cecilia Malmström, komisarz do spraw wewnętrznych.

Poniżej znajdują się niektóre z głównych punktów sprawozdania i badania Eurobarometru (EB):

Legalna migracja

SPRAWOZDANIE: Na terenie UE przebywa około 20,2 miliona obywateli państw trzecich, co stanowi 4% całkowitej liczby ludności UE (502,5 miliona) i 9,4% szacowanej liczby migrantów na świecie (214 milionów).

EB: 68% respondentów uważa, że legalni imigranci powinni cieszyć się tymi samymi prawami, co obywatele ich własnego kraju. Czterech na dziesięciu badanych Europejczyków (42%) sądzi, że UE powinna wspierać migrację zarobkową z krajów spoza UE w celu zaradzenia wyzwaniom demograficznym i problemowi braku siły roboczej. 46% respondentów jest odmiennego zdania.

Nielegalna migracja

SPRAWOZDANIE: W 2011 r. około 343 000 osobom odmówiono wjazdu do UE, co stanowi 13-procentowy spadek w stosunku do 2010 r. W tym samym 2011 r. zatrzymano ok. 468 500 osób (spadek w porównaniu z 2010 r., gdy zatrzymano ok. 505 000 osób), a państwa członkowskie zastosowały procedurę powrotu wobec ok. 190 000 obywateli państw trzecich (15% mniej niż w 2010 r.).

EB: Ośmiu z dziesięciu badanych Europejczyków (80%) uważa, że UE powinna w większym stopniu wspierać państwa członkowskie w rozwiązywaniu problemów związanych z nielegalną migracją. 78% badanych jest zdania, że koszty związane z nielegalną migracją powinny być ponoszone wspólnie przez państwa członkowskie UE.

Integracja

SPRAWOZDANIE: W 2010 r. średni wskaźnik zatrudnienia wśród obywateli państw trzecich w wieku 20-64 lat wynosił 58,5%, co odpowiada wskaźnikowi 68,6% dla całkowitej liczby ludności w wieku 20-64 lat.

EB: 53% respondentów uważa, że imigracja wzbogaca państwa UE pod względem gospodarczym i kulturowym. 60% Europejczyków twierdzi, że imigranci mogą napotkać trudności w integracji z powodu dyskryminacji.

Polityka azylowa

SPRAWOZDANIE: W 2011 r. państwa członkowskie UE zarejestrowały nieco ponad 302 000 wniosków o azyl, czyli aż o 16,2% więcej niż w 2010 r. Jest to jednak nadal o wiele mniej niż rekordowa liczba 425 000 wniosków otrzymanych w 2001 r.

EB: 80% badanych uważa, że państwa członkowskie UE powinny zapewniać ochronę i azyl osobom potrzebującym. Ośmiu z dziesięciu Europejczyków biorących udział w sondażu jest zdania, że liczba osób ubiegających się o azyl powinna być bardziej równomiernie rozłożona wśród państw członkowskich UE.

Strefa Schengen i swobodny przepływ osób

SPRAWOZDANIE: W 2011 r. wydano ok. 12,7 miliona wiz Schengen, z czego większość w Federacji Rosyjskiej (40,7%), na Ukrainie (8,7%), w Chinach (8,1%) i w Turcji (4,7%).

EB: Nieco mniej niż sześciu z dziesięciu respondentów (57%) uważa, że należy wprowadzić ułatwienia w podróżowaniu w celach turystycznych i biznesowych do UE dla obywateli państw trzecich. Możliwość podróżowania na terenie UE bez kontroli na granicach wewnętrznych jest istotna dla 67% badanych.

Kontekst

Sprawozdania roczne na temat imigracji i azylu są zgodne z wnioskiem Rady Europejskiej złożonym w momencie przyjęcia paktu o imigracji i azylu z 2008 r. W trzecim sprawozdaniu rocznym na temat imigracji i azylu (za 2011 r.) podkreślone zostały główne inicjatywy na poziomie unijnym i krajowym powzięte, aby sprostać powyższym wyzwaniom, a w szczególności aby:

- dopilnować, aby możliwości **legalnej migracji i mobilności** odpowiadały potrzebom UE;
- kontynuować prace na rzecz skutecznej **integracji** w celu pełnego wykorzystania potencjału imigrantów, nie tylko w sensie gospodarczym, ale również w sensie społecznym i kulturowym;
- wyjść naprzeciw **presji migracyjnej** poprzez skuteczne wdrażanie istniejących środków ograniczania nielegalnej migracji, w tym poprzez dialog i współpracę z krajami spoza UE, solidarność z państwami członkowskimi najbardziej dotkniętymi tym problemem oraz zapewnienie sprawnie funkcjonujących kontroli granicznych i procedur wizowych;
- urzeczywistnić **wspólny europejski system azylowy** w 2012 r. w celu zapewnienia ochrony potrzebującym. Jedynie spójna polityka obejmująca wszystkie wymienione aspekty może zapewnić UE pełne wykorzystanie pozytywnych czynników związanych z migracją.

W tym kontekście wsparcie UE w formie **pomocy finansowej na rzecz migracji i mobilności** pozostaje istotnym aspektem solidarności wewnątrz UE i współpracy z krajami nienależącymi do Unii.

Dodatkowe informacje

Trzecie sprawozdanie roczne na temat imigracji i azylu:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2012:0250:FIN:PL:PDF>

Dokument roboczy służb Komisji dołączony do sprawozdania:

http://ec.europa.eu/home-affairs/doc_centre/immigration/docs/SWD%202012%20139%20final%201_EN_autre_document_travail_service_part1_v3.pdf

22. TRANSPORT - Raport grupy wysokiego szczebla zaleca stopniowe otwieranie europejskiego rynku przewozów drogowych

W raporcie przekazanym 20 czerwca 2012 r. wiceprzewodniczącemu Komisji Europejskiej **Siimowi Kallasowi** stopniowe otwieranie krajowych rynków transportu drogowego zostało uznane za zasadniczy krok w stronę dopełnienia kształtowania jednolitego europejskiego obszaru transportu. W czerwcu 2011 r. grupie wysokiego szczebla złożonej z naukowców zlecono opracowanie raportu na temat sytuacji w europejskim rynku przewozów drogowych. Grupa wysokiego szczebla uważa, że zezwolenie na stopniowe otwieranie rynku zwiększy sprawność funkcjonowania i konkurencję na rynkach krajowych pod warunkiem zapewnienia uczciwej konkurencji i utrzymania odpowiednich norm socjalnych. Komisja uwzględni te wnioski we własnym raporcie na temat sytuacji na rynku transportu drogowego Unii Europejskiej, który zostanie opublikowany w 2013 r.

„Raport stanowi bardzo użyteczną podstawę do refleksji i zostanie uwzględniony w bieżących pracach Komisji nad analizą sytuacji na rynku transportu drogowego Unii Europejskiej” — stwierdził wiceprzewodniczący Kallas. „Będzie szczególnie pomocny w zrozumieniu, w jaki sposób możemy ukierunkować naszą politykę transportową na wzrost i konkurencyjność przez zwiększenie wydajności tego sektora i poprawę uczciwości i efektywności rządzących nim zasad”.

Rekomendacje grupy wysokiego szczebla

Rekomendacje podkreślają gospodarcze, społeczne i środowiskowe korzyści wynikające z otwarcia rynku transportu drogowego, na którym przewozy kabotażowe są wciąż ograniczone do ok. 2 proc. całej krajowej działalności zarobkowej w tej dziedzinie. Grupa wysokiego szczebla proponuje elastyczne i stopniowe otwieranie krajowych rynków przewozów drogowych, któremu winny towarzyszyć działania gwarantujące dostępność wystarczających zasobów ludzkich, uczciwe stosowanie przepisów oraz promocję innowacji. Wśród tych rekomendacji znajdują się następujące zalecenia:

- odbudowa atrakcyjności zawodu kierowcy;
- zagwarantowanie warunków uczciwej konkurencji dzięki jednoznacznym i skutecznym przepisom;
- stopniowe otwieranie rynku przewozów kabotażowych;
- zobowiązanie kierowców w przewozach kabotażowych niezwiązanych z transportem międzynarodowym do stosowania tych samych przepisów prawa pracy co ich lokalni konkurenci z zachowaniem zasad dyrektywy dotyczącej delegowania pracowników¹⁰;
- promowanie innowacyjności w transporcie drogowym w celu osiągnięcia wzrostu efektywności i zrównoważenia w drogowym przewozie ładunków.

W szczególności grupa zaleca wprowadzenie dwóch różnych typów kabotażu:

- „kabotaż powiązany”, ograniczony czasowo i związany z przewozem międzynarodowym;
- i „kabotaż niepowiązany”, który może się odbywać przez dłuższy czas, niezależnie od istniejących przewozów międzynarodowych, i który powinien być przedmiotem procedury rejestracji w celu zapewnienia stosowania przez uczestniczących w nim kierowców prawa pracy obowiązującego lokalnych konkurentów.

Kontekst

Raport grupy wysokiego szczebla na temat rynku wewnętrznego zamyka rok badań i konsultacji z jego uczestnikami. Grupa pod przewodnictwem profesora Briana T. Baylissa z pomocą Komisji wysłuchała opinii i odbyła konsultacje ze 126 organizacjami przewoźników. Na podstawie uzyskanych informacji grupa opublikowała rekomendacje odnoszące się do czterech obszarów problemowych:

- braku wystarczającej liczby kierowców;

---

¹⁰ Dyrektywa 96/71/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 16 grudnia 1996 r. dotycząca delegowania pracowników w ramach świadczenia usług: Dz. U. L 18 z 21.1.1997, s. 1.

- egzekwowania prawa;
- kabotażu;
- innowacji.

Kolejne kroki

Raport grupy wysokiego szczebla zostanie uwzględniony w raporcie na temat unijnego rynku przewozów drogowych, który ma zostać opublikowany w 2013 r. przez Komisję. Zależnie od rezultatów tego raportu Komisja może dołączyć do niego propozycję dalszego otwarcia na konkurencję europejskiego rynku przewozów drogowych.

23. TRANSPORT - Komisja wyjaśnia istniejące przepisy dotyczące transgranicznego wykorzystania dłuższych pojazdów ciężarowych

Wiceprzewodniczący **Siim Kallas**, komisarz UE ds. transportu, przedstawił 15 czerwca 2012 r. Parlamentowi Europejskiemu i Radzie wykładnię dyrektywy w sprawie obciążeń i wymiarów pojazdów drogowych¹¹ oraz warunki, które muszą spełnić sąsiadujące państwa członkowskie pragnące zezwolić dłuższym pojazdom ciężarowym na przekroczenie wspólnej granicy.

Wykładnia ta została przesłana w piśmie do Briana Simpsona, przewodniczącego Komisji Parlamentu Europejskiego ds. Transportu i Turystyki, w odpowiedzi na pytania Międzynarodowego Związku Transportu Drogowego.

[Dyrektywa 96/53](#) w sprawie maksymalnych dopuszczalnych obciążeń i wymiarów pojazdów drogowych przewiduje trzy przypadki, w których można udzielić odstępstwa od maksymalnych wymiarów pojazdów ciężarowych. Sąsiadujące państwa członkowskie, które pragną zastosować te odstępstwa w celu zezwolenia dłuższym pojazdom ciężarowym na przekraczanie wspólnej granicy, mogą to uczynić wyłącznie, jeśli spełnione są konkretne warunki:

- pierwsze odstępstwo dotyczy operacji transportu ładunku niepodzielonego. W takim przypadku odnośne państwa członkowskie mogą na to zezwolić na podstawie specjalnych pozwoleń;

---

¹¹ Dyrektywa Rady 96/53/WE z dnia 25 lipca 1996 r. ustanawiająca dla niektórych pojazdów drogowych poruszających się na terytorium Wspólnoty maksymalne dopuszczalne wymiary w ruchu krajowym i międzynarodowym oraz maksymalne dopuszczalne obciążenia w ruchu międzynarodowym.

- drugie odstępstwo dotyczy pojazdów przekraczających granicę zgodnie z koncepcją modułową, jeśli pozwalają na to istniejące wymogi w zakresie infrastruktury. Dyrektywa nie sprzeciwia się takim operacjom transportowym, o ile nie mają one znaczącego wpływu na konkurencję w skali międzynarodowej, a transport ogranicza się do dwóch państw członkowskich;
- wreszcie, trzecie odstępstwo dotyczy podróży w ramach okresu próbnego. Podróż próbna musi mieć charakter lokalny i ograniczony w czasie.

Ponadto nie może dochodzić do dyskryminacji między przewoźnikami z odnośnego państwa członkowskiego a przewoźnikami z innych państw członkowskich. Co więcej, powyższe odstępstwa nie powinny prowadzić do sytuacji, w której praktyki stosowane na zasadzie wyjątku staną się normą.

Powyższe ustalenia nie mają wpływu na państwa członkowskie, które nie korzystają ze wspomnianych odstępstw i nie dopuszczają do ruchu dłuższych pojazdów na swoim terytorium. Każde państwo członkowskie może zatem zdecydować, czy zezwolić na korzystanie z dłuższych pojazdów na swoim terytorium, biorąc pod uwagę lokalne problemy i uwarunkowania. Jest to zgodne z zasadą pomocniczości.

Komisja planuje zaproponowanie ograniczonych zmian w innych aspektach dyrektywy w sprawie obciążeń i wymiarów w późniejszych miesiącach 2012 r. (np. dotyczących udoskonalenia projektu kabiny i właściwości aerodynamicznych pojazdów ciężarowych). Stworzyłoby to pozostałym organom władzy ustawodawczej okazję do przeglądu przepisów dotyczących ruchu transgranicznego, gdyby były tym zainteresowane.

Kontekst – Obecnie korzystanie z koncepcji modułowej jest dozwolone w Finlandii i Szwecji oraz jest testowane w Danii, Holandii i niektórych krajach związkowych Niemiec.

[Dyrektywa 96/53/WE](#)

[Pismo wiceprzewodniczącego Kallasa \(w języku angielskim\)](#)

24. TRANSPORT - Prawa pasażerów: Komisja stwierdza, że wciąż istnieje problem nieuzasadnionych odmów udzielanych niepełnosprawnym pasażerom w transporcie lotniczym

Wiele osób niepełnosprawnych i osób o ograniczonej sprawności ruchowej podróżujących drogą lotniczą nadal boryka się z problemem nieuzasadnionej odmowy oraz innych nieuzasadnionych wymogów dotyczących podróżowania. W czasie gdy

tysiące niepełnosprawnych paraolimpijczyków i widzów przygotowuje się do podróży do Londynu w związku z tegorocznymi igrzyskami olimpijskimi, Komisja opublikowała dnia 14 czerwca 2012 r. wytyczne wyjaśniające ich prawa w ramach podróży drogą lotniczą.

Odpowiedzialny za transport wiceprzewodniczący Komisji Europejskiej **Siim Kallas** stwierdził: „Radzenie sobie z niepełnosprawnością w życiu jest wystarczająco trudne – nie powinno stawać się jeszcze trudniejsze z chwilą zjawienia się na lotnisku”.

Yannis Vardakastanis, przewodniczący Europejskiego Forum Osób Niepełnosprawnych, stwierdził: „Pomoc na odpowiednim poziomie jest bardzo ważna dla osób niepełnosprawnych, a w wytycznych interpretacyjnych wyjaśniono należycie, na czym powinna ona polegać. Komisja Europejska wybrała wyważone podejście do tej kwestii i dzięki temu udaje jej się chronić interesy pasażerów niepełnosprawnych oraz pasażerów o ograniczonej sprawności ruchowej w sposób proporcjonalny”.

Wytyczne obejmują podróżnych we wszystkich portach lotniczych w UE i dotyczą działalności przewoźników z UE na całym świecie. Obejmują one również przewoźników spoza UE, którzy zapewniają loty w Europie lub z Europy do innych miejsc na świecie.

Służą one wyjaśnieniu obowiązujących unijnych przepisów dotyczących praw osób niepełnosprawnych oraz osób o ograniczonej sprawności ruchowej podróżujących drogą lotniczą (rozporządzenie (WE) nr 1107/2006). Dotyczą one problemów w 22 dziedzinach w kwestii niedyskryminacyjnego dostępu do podróży lotniczych.

Najważniejsze kwestie są następujące:

- 1. Wcześniejsze powiadomienie:** W wytycznych podkreślono znaczenie wcześniejszego powiadomienia. Aby umożliwić usługodawcom (portom lotniczym lub liniom lotniczym) zapewnienie niezbędnej pomocy, osoby niepełnosprawne i osoby o ograniczonej sprawności ruchowej powinny zgłaszać swoje potrzeby co najmniej 48 godzin przed ogłoszoną godziną odlotu.
- 2. Nieuzasadnione odmowy:** Pasażerowie informują o powtarzających się problemach związanych z odmowami i niespójnymi wymogami dotyczącymi zaświadczeń lekarskich oraz osób towarzyszących niepełnosprawnym pasażerom.
  - **Zaświadczenia lekarskie:** w wytycznych wyjaśniono, że regułą powinno być, aby zaświadczenia lekarskie nie były wymagane w przypadku osób trwale niepełnosprawnych, na przykład osób niewidomych lub poruszających się na wózku inwalidzkim.

- Osoby towarzyszące: w wytycznych wyjaśniono, że nie należy wprowadzać obowiązku podróżowania z osobą towarzyszącą, jeśli pasażer nie wymaga takiej opieki, z wyjątkiem sytuacji, w których jest to konieczne ze względów bezpieczeństwa, o których pasażer powinien zostać poinformowany.

3. Problemy związane ze sprzętem medycznym i sprzętem umożliwiającym poruszanie się

- Sprzęt umożliwiający poruszanie się: w wytycznych podkreślono, że pasażerom niepełnosprawnym oraz pasażerom o ograniczonej sprawności ruchowej przysługuje nieodpłatny przewóz dwóch urządzeń umożliwiających poruszanie się. Pasażer korzystający z elektrycznego wózka inwalidzkiego jest zobowiązany powiadomić o tym przewoźnika z co najmniej 48-godzinnym wyprzedzeniem. W wytycznych podkreślono ponadto, że zarejestrowany pies przewodnik lub pies towarzyszący powinien podróżować na pokładzie z zastrzeżeniem wcześniejszego powiadomienia. Jak w przypadku każdego pasażera, sprzęt sportowy, który nie jest sprzętem umożliwiającym poruszanie się, podlega ogólnemu regulaminowi linii lotniczych dotyczącemu bagażu.
- Tlen na pokładzie: pasażerowie, którzy potrzebują tlenu w trakcie podróży, muszą o tym powiadomić z wyprzedzeniem. W wytycznych wyjaśniono, że określenie, czy pasażer może dostarczyć własny tlen, należy do linii lotniczych, a one same nie mają obowiązku zapewnienia tlenu. Informacje te muszą zostać jednak wyraźnie udostępnione przez linie lotnicze.

Komentując nowe wytyczne, wiceprzewodniczący Komisji Siim Kallas powiedział: „Mój apel do pasażerów niepełnosprawnych brzmi następująco: jeśli chcecie, aby wasza podróż była łatwiejsza, uprzedźcie o niej zawczasu. Chciałbym zwrócić się też do linii lotniczych i operatorów portów lotniczych: niepełnosprawni i osoby o ograniczonej sprawności ruchowej będą z reguły potrzebowali waszej pomocy. Te wytyczne mają wam ułatwić udzielanie im tej pomocy”.

Przebieg procedury

Pomimo istnienia prawodawstwa UE dotyczącego praw pasażerów osoby niepełnosprawne i osoby o ograniczonej sprawności ruchowej, podróżując drogą lotniczą, nadal napotykają problemy: całkowity brak usług bądź zróżnicowany poziom ich jakości w Europie; zbyt często nieuzasadnione odmowy bądź ograniczenia dotyczące rezerwacji lub wejścia na pokład wydane na podstawie niejasnych względów bezpieczeństwa; brak konsekwencji w traktowaniu pasażerów, którzy potrzebują tlenu medycznego na pokładzie; ograniczony poziom wiedzy wśród

pasażerów na temat przysługujących im praw; ograniczony odsetek (około 40%) wcześniejszych powiadomień o potrzebie pomocy zgłoszonych przed podróżą, co ma zasadnicze znaczenie dla umożliwienia usługodawcom przygotowania wymaganej pomocy; brak jednolitego stosowania rozporządzenia przez krajowe organy wykonawcze oraz nieskuteczne rozpatrywanie skarg.

Wytyczne oparte są na szczegółowej ocenie istniejącego rozporządzenia w sprawie praw osób niepełnosprawnych oraz osób o ograniczonej sprawności ruchowej podróżujących drogą lotniczą¹² (rozporządzenie (WE) nr 1107/2006).

Wytyczne zostały szczegółowo omówione ze wszystkimi zainteresowanymi stronami: organami krajowymi, sektorem lotnictwa (liniami lotniczymi i organizacjami zrzeszającymi porty lotnicze), a także stowarzyszeniami konsumentów i użytkowników, w szczególności reprezentującymi osoby niepełnosprawne i osoby o ograniczonej sprawności ruchowej.

Wytyczne pomogą ułatwić podróże lotnicze osobom niepełnosprawnym i osobom o ograniczonej sprawności ruchowej, a tym samym pomogą przewoźnikom lotniczym i portom lotniczym w lepszym stosowaniu rozporządzenia. Będą one również pomagać organom krajowym w egzekwowaniu rozporządzenia. Zapewnią rzeczywistą wartość dodaną w sytuacji częstszych podróży osób niepełnosprawnych i osób o ograniczonej sprawności ruchowej w związku z paraolimpiadą.

25. TRANSPORT - Prawa pasażerów: o czym powinni wiedzieć pasażerowie o ograniczonej sprawności ruchowej podróżujący drogą lotniczą

Komisja opublikowała wytyczne wyjaśniające prawa pasażerów niepełnosprawnych i osób o ograniczonej sprawności ruchowej podczas podróży drogą lotniczą. Wytyczne zostały wydane przed tegorocznymi igrzyskami olimpijskimi – jedną z największych imprez sportowych na świecie, która odbędzie się latem w Londynie – w celu ułatwienia podróży uczestniczącym w niej sportowcom oraz wielu obywatelom UE o ograniczonej sprawności ruchowej, którzy nadal napotykają problemy w trakcie podróży lotniczych. Wytyczne oparte są na szczegółowej ocenie rozporządzenia w sprawie praw osób niepełnosprawnych oraz osób o ograniczonej sprawności ruchowej podróżujących drogą lotniczą¹³.

¹² [Rozporządzenie dotyczące osób o ograniczonej sprawności ruchowej \(UE\) nr 1107/2006, Dz.U. L 204 z 26.7.2006, s. 1.](#)

¹³ Rozporządzenie dotyczące osób o ograniczonej sprawności ruchowej nr 1107/2006.

Na czym polega problem?

Przepisy UE dotyczące praw pasażerów obowiązują już od ponad czterech lat. W dalszym ciągu jednak przewoźnicy lotniczy i porty lotnicze, a także pasażerowie niepełnosprawni i pasażerowie o ograniczonej sprawności ruchowej borykają się z pewnymi praktycznymi problemami i wątpliwościami.

Wciąż w zbyt wielu przypadkach pasażerowie spotykają się z nieuzasadnioną odmową rezerwacji bądź przyjęcia na pokład lub ograniczeniami w tym zakresie tłumaczonymi niejasnymi względami bezpieczeństwa (patrz poniżej).

Wielu pasażerów nie wie o przysługujących im prawach.

Jedynie niewielki odsetek (około 40%) pasażerów informuje przed podróżą, że potrzebuje pomocy. Jest to główny problem dla portów lotniczych i przewoźników lotniczych, którzy starają się tę pomoc zapewniać.

Niespójności w stosowaniu prawa doprowadziły do tego, że pasażerowie spotykają się z różnymi wymogami i różnymi ograniczeniami w trakcie podróży zarówno ze strony portów, jak i linii lotniczych.

Przykłady są następujące:

- pewnemu wysokiemu rangą urzędnikowi ONZ odmówiono przyjęcia na pokład samolotu lecącego z Heathrow do Genewy, ponieważ podróżował bez osoby towarzyszącej. Urzędnik ten jest dotknięty paraplegią, ale od piętnastu lat odbywa częste podróże bez osoby towarzyszącej;
- trojgu pasażerom odmówiono wejścia na pokład w przypadku lotów na terytorium Francji z powodu braku osoby towarzyszącej. Odwołali się oni od tej decyzji w sądzie – z powodzeniem. W związku z naruszeniem przepisów sąd nałożył na linię lotniczą i przedsiębiorstwo zapewniające obsługę naziemną grzywny w znacznej wysokości.

Aktualne przepisy

Obowiązujące przepisy UE w sprawie praw pasażerów linii lotniczych weszły w życie w pełni w lipcu 2008 r. (rozporządzenie (WE) nr 1107/2006) i zapewniają prawo do niedyskryminacji ze względu na niepełnosprawność lub ograniczoną sprawność

ruchową. Osoby niepełnosprawne i osoby o ograniczonej sprawności ruchowej mają takie samo prawo do podróżowania jak osoby bez takich ograniczeń.

Prawa te obejmują:

- prawo do niedyskryminacji w trakcie rezerwacji lotu i zakupu biletu;
- prawo do podróżowania na tych samych warunkach co inni pasażerowie;
- prawo do informacji o zasadach bezpieczeństwa stosowanych przez przewoźników lotniczych;
- prawo do bezpłatnej pomocy na lotnisku i na pokładzie samolotu;
- prawo do nieodpłatnego przewozu dwóch urządzeń umożliwiających poruszanie się.

Aby móc skorzystać z tych praw, niepełnosprawni pasażerowie i pasażerowie o ograniczonej sprawności ruchowej powinni wiedzieć o następujących warunkach.

Podstawowe znaczenie ma powiadomienie linii lotniczej, biura podróży lub organizatora wycieczki o tym, że potrzebują państwo pomocy, co najmniej na 48 godzin przed odlotem. Organ zarządzający portem lotniczym zostanie o tym poinformowany i ponosi odpowiedzialność za udzielenie pomocy do momentu przejścia przez bramkę i zajęcia miejsca w samolocie; od tego momentu odpowiedzialność za zapewnienie pomocy przejmują linie lotnicze. Pomoc udzielana jest nieodpłatnie.

Mimo że wcześniejsze powiadomienie nie jest obowiązkowe, jest ono zdecydowanie zalecane, tak aby usługodawcy (zarządcy portów lotniczych i przewoźnicy lotniczy) mogli zorganizować odpowiednią pomoc stosownie do państwa potrzeb i okoliczności podróży.

Prośby o przewiezienie elektrycznego wózka inwalidzkiego lub innych potencjalnie niebezpiecznych przedmiotów należy zgłaszać przewoźnikowi lotniczemu z 48-godzinnym wyprzedzeniem.

Bezpieczeństwo wszystkich pasażerów i członków załogi na pokładzie jest najważniejsze. Jeżeli przewoźnik lotniczy odmawia przyjęcia na pokład osoby niepełnosprawnej lub osoby o ograniczonej sprawności ruchowej, musi to być poparte wyraźnie uzasadnionymi względami bezpieczeństwa.

Od czasu wejścia w życie rozporządzenie zapewniło łatwiejszy dostęp do transportu lotniczego i mniej uciążliwe podróże ponad 2 milionom osób niepełnosprawnych i

osób o ograniczonej sprawności ruchowej podróżujących co roku z głównych portów lotniczych w Europie (wg danych z 2010 r.).

Obecnie, po czterech latach stosowania, zebrano już pewne doświadczenia, które doprowadziły do opublikowania wytycznych w celu wyjaśnienia niektórych praw i obowiązków poszczególnych podmiotów.

Propozycje Komisji Europejskiej

Wytyczne dotyczą podróżnych we wszystkich portach lotniczych UE oraz działalności przewoźników z UE zapewniających wyloty z UE, przyloty do UE i loty na terenie UE. Obejmują one również przewoźników spoza UE, którzy zapewniają loty na obszarze Europy lub wyloty z Europy do innych miejsc na świecie.

Celem wytycznych jest wyjaśnienie przepisów dotyczących niedyskryminacyjnego dostępu do podróży lotniczych przy równoczesnym poszanowaniu podstawowej, nadrzędnej zasady bezpieczeństwa wszystkich osób na pokładzie.

Wytyczne zostały szczegółowo omówione ze wszystkimi zainteresowanymi stronami: organami krajowymi, sektorem lotnictwa (liniami lotniczymi i organizacjami zrzeszającymi porty lotnicze), a także stowarzyszeniami konsumentów i użytkowników, w szczególności reprezentującymi osoby niepełnosprawne i osoby o ograniczonej sprawności ruchowej. Zawierają one wskazówki w formie 22 pytań i odpowiedzi na temat różnych aspektów podróży.

W niniejszej notatce skoncentrowano się na najczęstszych i najbardziej praktycznych problemach.

Kto jest pasażerem o ograniczonej sprawności ruchowej?

Na czym polega problem z definicją?

Definicja zawarta w rozporządzeniu jest bardzo szeroka i obejmuje każdą osobę, „której możliwość poruszania się jest ograniczona podczas korzystania z transportu na skutek jakiegokolwiek niesprawności fizycznej (zmysłowej lub ruchowej, trwałej lub przejściowej), upośledzenia lub niesprawności umysłowej, lub każdej innej przyczyny niepełnosprawności, lub wieku, i której sytuacja wymaga specjalnej uwagi”. Doprowadziło to do różnic w interpretacji tego, kto jest uznawany za osobę o ograniczonej sprawności ruchowej, a tym samym uprawniony do uzyskania pomocy.

Jakie są wytyczne?

Wytyczne stanowią wyraźnie, że choć największą kategorię stanowią niepełnosprawni i osoby starsze, istnieją też inni pasażerowie w trudnej sytuacji o ograniczonych możliwościach poruszania się, którzy mogą potrzebować pomocy w zależności od okoliczności danej podróży.

W wytycznych podkreślono, że wnioski o zapewnienie pomocy powinny być proporcjonalne i dostosowane do potrzeb pasażera, ale oczekuje się, że pomoc będzie udzielana bez nieuzasadnionych ograniczeń.

W tym kontekście należy zauważyć, że możliwość poruszania się pasażera może być ograniczona w porcie lotniczym, np. w przypadku bardzo dużych portów lotniczych, gdzie trzeba pokonywać znaczne odległości, lub w punktach przesiadkowych. W takich przypadkach pomoc byłaby konieczna jedynie w porcie lotniczym – możliwość poruszania się tych pasażerów nie byłaby uznawana za ograniczoną na pokładzie samolotu.

Co oznacza wcześniejsze powiadomienie i dlaczego jest tak ważne?

Na czym polega problem?

Wcześniejsze powiadomienie jest niezwykle istotne, aby port lotniczy i linie lotnicze mogły zapewnić właściwą pomoc.

Obecnie jednak niewielu pasażerów, którzy potrzebują pomocy, informuje o tym przed podróżą, co uniemożliwia usługodawcom zarezerwowanie czasu potrzebnego na udzielenie niezbędnej pomocy. Jest to przyczyną wielu problemów w systemie.

Jakie są wytyczne?

Aby umożliwić osobom odpowiedzialnym za udzielenie pomocy zapewnienie niezbędnych usług na najwyższym poziomie, należy poinformować przewoźnika lotniczego co najmniej 48 godzin przed odlotem, tak aby mógł on poczynić stosowne przygotowania.

W wytycznych podkreślono, że choć usługodawcy muszą dołożyć należytych starań, aby pomóc również tym pasażerom, którzy nie zgłosili wcześniej swoich potrzeb, mogą dać w tym względzie pierwszeństwo osobom, które to zrobiły.

Czy można wymagać, aby pasażerowie o ograniczonej sprawności ruchowej przedstawiali zaświadczenie lekarskie w celu uzyskania nieodpłatnej pomocy?

Nie.

Na czym polega problem?

Niektórzy przewoźnicy lotniczy wymagają zaświadczeń lekarskich na potwierdzenie, że dana osoba niepełnosprawna lub osoba o ograniczonej sprawności ruchowej potrzebuje pomocy. W niektórych przypadkach za udzielenie pomocy naliczane są opłaty.

Jakie są wytyczne?

Przewoźnicy lotniczy i przedsiębiorstwa świadczące usługi w portach lotniczych nie mogą wymagać, by okazanie takiego dowodu było warunkiem sprzedaży biletu lub zgody na lot bądź stanowiło uzasadnienie wniosku o udzielenie pomocy.

Zaświadczenia lekarskiego można wymagać tylko wtedy, gdy zagrożone może być zdrowie i bezpieczeństwo danego pasażera, innych pasażerów lub członków załogi. Pomoc dla osób niepełnosprawnych i osób o ograniczonej sprawności ruchowej musi być zapewniana nieodpłatnie.

Potrzebuję tlenu na pokładzie. Czy mogę zabrać własny tlen czy też zostanie mi on dostarczony przez przewoźnika lotniczego?

Na czym polega problem?

Przewoźnicy lotniczy stosują różne zasady w kwestii przewozu tlenu, co prowadzi do niejasnych sytuacji dla pasażerów, którzy potrzebują tlenu na pokładzie.

Jakie są wytyczne?

Linie lotnicze są zobowiązane do nieodpłatnego przewozu sprzętu medycznego, z zastrzeżeniem spełnienia wymogów dotyczących przedmiotów niebezpiecznych.

Pasażer, który potrzebuje tlenu podczas lotu, powinien zasięgnąć informacji bezpośrednio u przewoźnika lotniczego, czy może zabrać ze sobą własny tlen. Ze względów bezpieczeństwa przewoźnik lotniczy może na to nie zezwolić lub zdecydować o dostarczeniu tlenu (choć nie ma takiego obowiązku).

Brakuje obecnie jednolitych przepisów dotyczących przewozu tlenu w UE. W wytycznych podkreślono zatem, że linie lotnicze mają prawo do ustanawiania własnych wymogów dotyczących przewozu tlenu na podstawie względów bezpieczeństwa. Informacje te muszą być jednak wyraźnie dostępne dla pasażerów. W wytycznych stwierdzono, że jeżeli przewoźnik lotniczy zapewnia tlen, powinno to nastąpić po rozsądnej cenie.

Czy pasażerowie o ograniczonej sprawności ruchowej muszą zawsze podróżować z osobą towarzyszącą? Nie.

Na czym polega problem?

Niektórzy przewoźnicy bezzasadnie odmawiają przyjęcia na pokład osoby niepełnosprawnej lub osoby o ograniczonej sprawności ruchowej, jeżeli nie podróżuje ona z osobą towarzyszącą.

Jakie są wytyczne?

W przypadku osób samowystarczalnych przyjmuje się, że są one zdolne do samodzielnej podróży.

Ograniczona sprawność ruchowa nie jest wystarczającym powodem, aby przewoźnik lotniczy wymagał, by osoba niepełnosprawna lub osoba o takiej ograniczonej sprawności ruchowej podróżowała z osobą towarzyszącą.

Pasażer może być zobowiązany do podróżowania z taką osobą tylko wtedy, gdy oczywiste jest, że nie może on spełnić odnośnych wymogów bezpieczeństwa.

Jeżeli podróżuję z osobą towarzyszącą, czy musi ona wykupić bilet i czy może siedzieć obok mnie?

Na czym polega problem?

Przewoźnicy lotniczy stosują różną politykę w kwestii tego, czy osoba towarzysząca pasażerowi niepełnosprawnemu lub pasażerowi o ograniczonej sprawności ruchowej musi zapłacić za miejsce na pokładzie. Dochodzi także do sytuacji, w których osoba towarzysząca nie może siedzieć obok pasażera, który potrzebuje pomocy, mimo że zgodnie z rozporządzeniem należy podjąć wszelkie należyte starania w tym celu.

Jakie są wytyczne?

W rozporządzeniu nie określono, czy miejsce dla osoby towarzyszącej ma być oferowane nieodpłatnie czy po obniżonej cenie. W związku z tym w wytycznych pozostawiono decyzję w tej kwestii przewoźnikom lotniczym. W przypadku niektórych przewoźników wchodzi to jednak w zakres obsługi klienta.

W wytycznych podkreślono, że niezależnie od polityki przewoźników w tym względzie, powinni oni zapewnić pasażerom przejrzyste informacje.

Należy też zapewnić informacje na temat istnienia szczególnych ograniczeń ze względów bezpieczeństwa dotyczących miejsc dla osób niepełnosprawnych i osób o ograniczonej sprawności ruchowej – np. miejsc, w których mogłyby one utrudnić ewakuację.

W kwestii zapewnienia osobie towarzyszącej miejsca obok pasażera niepełnosprawnego lub pasażera o ograniczonej sprawności ruchowej rozporządzenie w sprawie osób o ograniczonej sprawności ruchowej (rozporządzenie (WE) 1107/2006) nakłada wyraźnie obowiązek na przewoźników lotniczych, aby poczynili wszelkie starania w tym kierunku. Kwestia ta została podkreślona również w wytycznych.

Czy sprzęt umożliwiający poruszanie się jest przewożony nieodpłatnie?

Na czym polega problem?

Osoby niepełnosprawne i osoby o ograniczonej sprawności ruchowej nie zawsze znają zasady mające zastosowanie do przewozu sprzętu umożliwiającego poruszanie się. Może to prowadzić do sprzecznych sytuacji w porcie lotniczym. Zgodnie z rozporządzeniem w sprawie praw osób o ograniczonej sprawności ruchowej pasażerowi przysługuje nieodpłatny przewóz dwóch urządzeń umożliwiających poruszanie się.

Jakie są wytyczne?

W wytycznych podkreślono, że pasażerom niepełnosprawnym oraz pasażerom o ograniczonej sprawności ruchowej przysługuje nieodpłatny przewóz dwóch urządzeń umożliwiających poruszanie się. Pasażer korzystający z elektrycznego wózka

inwalidzkiego musi o tym powiadomić przewoźnika z co najmniej 48-godzinnym wyprzedzeniem. W wytycznych podkreślono ponadto, że zarejestrowany pies przewodnik lub pies towarzyszący powinien podróżować na pokładzie z zastrzeżeniem wcześniejszego zgłoszenia.

Jak w przypadku każdego pasażera, sprzęt sportowy, który nie jest sprzętem umożliwiającym poruszanie się, podlega ogólnemu regulaminowi linii lotniczych dotyczącemu bagażu.

Co należy zrobić, gdy zdaniem pasażera przewoźnik lub port lotniczy nie przestrzega jego praw?

Na czym polega problem?

Pasażerowie często nie wiedzą, jakie kroki należy podjąć, gdy uznają, że ich prawa zostały naruszone, i gdy chcą złożyć skargę.

Jakie są wytyczne?

W wytycznych wyjaśniono, że:

- jeżeli pasażer uważa, że jego prawa zostały naruszone, powinien w pierwszej kolejności zwrócić się w tej sprawie do zarządzającego portem lotniczym lub przewoźnika lotniczego.
- Jeżeli odpowiedź będzie niezadowolająca, może on złożyć skargę do właściwego krajowego organu wykonawczego, którego zadaniem jest dopilnowanie, by przewoźnicy traktowali wszystkich pasażerów zgodnie z przysługującymi im prawami. Wykaz organów wykonawczych można znaleźć pod następującym linkiem:

http://ec.europa.eu/transport/passengers/air/doc/prm/2006_1107_national_enforcement_bodies.pdf

Jakie będą dalsze działania?

Wytyczne, po ich opublikowaniu, pomogą przewoźnikom i portom lotniczym lepiej stosować rozporządzenie, a co za tym idzie, ułatwić podróże lotnicze osobom niepełnosprawnym i osobom o ograniczonej sprawności ruchowej. Powinny one również pomóc krajowym organom wykonawczym w egzekwowaniu rozporządzenia. Zapewnią one rzeczywistą wartość dodaną przede wszystkim ze względu na częstsze

podróże osób niepełnosprawnych i osób o ograniczonej sprawności ruchowej, spodziewane w związku z igrzyskami olimpijskimi i paraolimpiadą.

Dodatkowe informacje:

Więcej informacji na temat praw pasażerów o ograniczonej sprawności ruchowej można znaleźć na stronie: http://ec.europa.eu/transport/passengers/air/prm_en.htm

26. TRANSPORT - Instrument „Łącząc Europę”: państwa członkowskie porozumiały się w sprawie budowy naszej przyszłej infrastruktury

Siim Kallas, wiceprzewodniczący Komisji Europejskiej odpowiedzialny za transport i mobilność, z zadowoleniem przyjął wysiłki duńskiej prezydencji oraz wynik posiedzenia Rady ds. Transportu, Telekomunikacji i Energii w dniu 7 czerwca br., na którym uzgodniono częściowe ogólne podejście w ramach inicjatywy znanej jako instrument „Łącząc Europę”. „Utworzenie instrumentu »Łącząc Europę« jest jedną z najważniejszych inicjatyw Komisji w kontekście proponowanego pakietu na rzecz trwałego wzrostu i zatrudnienia”, stwierdził komisarz Kallas. Uważam, że tekst daje wyraz wyważonemu stanowisku w Radzie i stanowi dobrą podstawę do dalszych prac. Odzwierciedla także bardzo dobrą koordynację, jaka miała miejsce w związku dyskusjami na temat wytycznych sektorowych dotyczących sieci transeuropejskich, do których wdrożenia instrument ten jest niezbędny”, dodał komisarz.

Pierwotny wniosek Komisji

W październiku 2011 r. Komisja przyjęła plan wsparcia inwestycji o wartości 50 mld euro w celu ulepszenia europejskich sieci transportowych, energetycznych i cyfrowych. Instrument „Łącząc Europę” jest jedną z najważniejszych inicjatyw, jakie Komisja przedstawia w związku z pakietem na rzecz trwałego wzrostu i zatrudnienia. Będą z niego finansowane przede wszystkim projekty, do których UE może wnieść wysoką wartość dodaną, a także inwestycje, które uzupełniają brakujące połączenia w europejskiej strukturze energetycznej, transportowej i cyfrowej oraz eliminują tzw. wąskie gardła.

Instrument „Łącząc Europę” sprawi, że nasz system transportowy stanie się bardziej zrównoważony, gdyż dofinansowanie obejmie przede wszystkim te formy transportu, które w mniejszym stopniu zanieczyszczają środowisko naturalne. Zapewni on również konsumentom większe możliwości wyboru co do sposobu podróżowania. Dzięki lepszym połączeniom wzajemnym nastąpi dalszy rozwój wewnętrznego rynku energii,

co z kolei poprawi bezpieczeństwo dostaw i możliwości przesyłu energii ze źródeł odnawialnych w oszczędny sposób w całej UE. Jeśli chodzi o usługi cyfrowe, dostępne środki przeznaczone zostaną na dotacje na budowę infrastruktury potrzebnej do rozwoju usług w zakresie identyfikacji elektronicznej, elektronicznych zamówień publicznych, elektronicznej dokumentacji leczenia, [Europeana](#), e-sprawiedliwości oraz usług celnych. Środki z instrumentu pozwolą zapewnić interoperacyjność i pokryją koszty utrzymania infrastruktury na szczeblu europejskim, łączącej infrastrukturę poszczególnych państw członkowskich. Kolejne kroki

Komisja uważa, że uzgodniony tekst jest dobrą podstawą do dalszych dyskusji międzyinstytucjonalnych. Głosowanie w Parlamencie Europejskim w sprawie wniosku ma odbyć się pod koniec 2012 r. lub na początku 2013 r.

27. TRANSPORT - Hałas powodowany przez porty lotnicze: państwa członkowskie popierają przegląd unijnych przepisów

Siim Kallas, wiceprzewodniczący Komisji Europejskiej odpowiedzialny za transport, podziękował duńskiej prezydencji za aktywne pilotowanie pakietu wniosków dotyczących portów lotniczych. Porozumienie w Radzie osiągnięto obecnie w zakresie dwóch wniosków – dotyczącego obsługi naziemnej (dnia 22 marca) oraz hałasu (w dniu 7 czerwca 2012 r.). Siim Kallas stwierdził: „Ministrom transportu udało się uzgodnić ogólne podejście do tej delikatnej politycznie kwestii, co stanowi ważne osiągnięcie. Decyzje dotyczące ograniczeń hałasu pozostaną oczywiście w gestii państw członkowskich, jednak jestem świadomy, że będą one miały znaczący wpływ na sieć lotniczą. Musimy więc zapewnić, aby procedury były sprawiedliwe i zgodne z przepisami międzynarodowymi.”

Pierwotny wniosek Komisji

Dnia 1 grudnia 2011 r., w kontekście nowego pakietu dotyczącego portów lotniczych, Komisja przyjęła wniosek dotyczący rozporządzenia w sprawie ograniczeń działalności spowodowanych poziomem hałasu w portach lotniczych, wraz z wnioskami w sprawie obsługi naziemnej oraz przydziałów czasu na start lub lądowanie. Jeśli chodzi o ograniczenia działalności spowodowane poziomem hałasu, Komisja zaproponowała uchylenie [dyrektywy 2002/30/WE](#) i zastąpienie jej nowym rozporządzeniem.

Hałas lotniczy obniża jakość życia obywateli mieszkających w pobliżu lotnisk. Równocześnie osoby podróżujące pragną utrzymania dużego wyboru usług lotniczych, a lotnictwo napędza rozwój wielu regionów. Konieczne jest więc znalezienie złotego środka oraz podejmowanie decyzji w oparciu o fakty, przy równoczesnym uwzględnieniu globalnego charakteru ruchu lotniczego. Wniosek umożliwi wycofanie z eksploatacji najgłośniejszych samolotów, które w nieproporcjonalny sposób powodują wzrost hałasu lotniczego.

Jakie były najważniejsze aspekty procesu?

Ministrowie transportu poparli główne założenia wniosku Komisji:

- Nowe przepisy w wyraźniejszy sposób określą wszystkie podmioty zaangażowane w proces oceny hałasu oraz ich odpowiednie uprawnienia i zobowiązania. Obywatele mieszkający w pobliżu lotnisk zostaną zaangażowani w proces oceny hałasu i wezmą udział w oficjalnych konsultacjach poprzedzających podjęcie przez władze decyzji o ograniczeniu działalności.
- Właściwe organy będą mogły skupić się na najgłośniejszych samolotach z floty (tzw. „samolotach marginalnie zgodnych”) i wycofać je z eksploatacji jako pierwsze, zamiast wprowadzać ogólne zakazy lotów nocnych, uderzające również w tych przewoźników, którzy inwestują w cichsze samoloty. Ministrowie transportu uzgodnili bardziej rygorystyczną definicję „samolotów marginalnie zgodnych” oraz ustalili, że bardziej rygorystyczne przepisy będą wdrażane stopniowo.
- Komisja będzie miała prawo do przeglądu jakości procesu podejmowania decyzji, aby zapewnić odpowiednie przeprowadzenie wszystkich etapów procedury, zgodnie z międzynarodowymi zobowiązaniami.
- Komisja zostanie upoważniona do aktualizacji dopuszczalnych poziomów hałasu w związku ze zmianami międzynarodowymi w ramach Organizacji Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego, organu ONZ w zakresie międzynarodowego lotnictwa cywilnego odpowiedzialnego za określanie dopuszczalnych poziomów hałasu dla samolotów.

W skrócie porozumienie to stanowić będzie europejskie ramy, dzięki którym obywatele będą mogli poprzez widoczną procedurę wyrazić swoje poglądy; organy krajowe będą zobowiązane do posługiwania się jasnymi kryteriami podczas podejmowania decyzji; przewoźnikom zapewni ono większą przewidywalność i pewność prawną; Komisja, w razie potrzeby, przeprowadzi kontrolę jakości procedur

zgodnie ze zobowiązaniami międzynarodowymi; treść decyzji pozostanie w gestii państw członkowskich.

Kolejne etapy

Wniosek zostanie poddany pod głosowanie w Parlamencie Europejskim w pierwszym czytaniu. Proponowane rozporządzenie w sprawie ograniczeń działalności spowodowanych poziomem hałasu jest drugim z trzech wniosków ustawodawczych w ramach pakietu dotyczącego lotnisk. W następstwie dyskusji Komisja oczekuje, że Rada zacznie prowadzić prace nad trzecim wnioskiem dotyczącym przydziałów czasu na start i lądowanie, w czasie prezydencji cypryjskiej.

28. POLITYKA REGIONALNA - RegioStars 2012 –Komisja nagradza innowacyjne projekty finansowane przez UE

W dniu 14 czerwca br. komisarz ds. polityki regionalnej **Johannes Hahn** przedstawił laureatów nagród [RegioStars](#) 2012, wśród nich autorów najbardziej innowacyjnych i inspirujących projektów ze Szwecji, Polski i Austrii oraz dwóch partnerstw transnarodowych. Wraz z przewodniczącym jury Lukiem Van den Brande komisarz Hahn wręczył nagrody w pięciu kategoriach. Celem było wyróżnienie dobrych praktyk przy realizacji projektów dziedzinie rozwoju regionalnego współfinansowanych przez UE.

Komisarz Hahn powiedział: „Wielokrotnie podkreślamy znaczenie inwestowania w dynamiczne i innowacyjne sektory, takie jak infrastruktura badawczo-rozwojowa i efektywność energetyczna, aby Europa kontynuowała dokonywanie zmian w coraz bardziej zglobalizowanej gospodarce. Tegoroczne nagrody przyznano modelowym projektom w dziedzinie gospodarki niskoemisyjnej, przystosowania się do zmian klimatu i przeciwdziałania zjawisku marginalizacji. Wszystkie one mają na celu poprawę jakości życia obywateli. Z dumą stwierdzam, że każdy z tych projektów jest liderem w realizacji naszych wspólnych celów „Europy 2020”.

Przewodniczący jury i były przewodniczący Komitetu Regionów Luc Van den Brande dodał: „Ponieważ zgłoszono bardzo dużo znakomitych projektów, wybór zwycięzców wymagał poważnej analizy i wywołał wiele dyskusji. Patrząc na jakość, wartość dodaną i wpływ tych projektów, jury miało wrażenie, że zwycięzcami byli wszyscy finaliści, ale pięć nagrodzonych projektów szczególnie się wyróżniało”.

Do składania projektów zostały zaproszone wszystkie regiony UE, które otrzymały finansowanie ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) lub Funduszu Spójności po dniu 1 stycznia 2000 r. Podczas obecnej, piątej edycji nagród Komisja Europejska otrzymała rekordową liczbę 107 zgłoszeń, spośród których wybrano 24 [finalistów](#). Nagrody za rok 2012 przyznano w następujących pięciu kategoriach:

- **Inteligentny wzrost:** innowacyjne projekty lub programy służące wspieraniu innowacyjności usług w różnych postaciach.
- **Zrównoważony wzrost:** inwestycje w usługi ekosystemowe i zieloną infrastrukturę prowadzące do zrównoważonego rozwoju regionalnego.
- **Wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu:** strategie, inicjatywy lub projekty dotyczące problemu zmian demograficznych i wspierające aktywne starzenie się. (Rok 2012 jest „Europejskim Rokiem Aktywności Osób Starszych i Solidarności Międzypokoleniowej”).
- **CityStar:** zintegrowane strategie na rzecz rozwoju obszarów miejskich będących w trudnej sytuacji.
- **Informacja i komunikacja:** informowanie opinii publicznej w internecie o projektach, które uzyskały wsparcie w ramach polityki regionalnej UE.

Laureaci:

Kategoria 1: Inteligentny wzrost – [Eco World Styria](#)

Misją projektu ECO WORLD STYRIA było zwiększenie koncentracji odnoszących sukcesy przedsiębiorstw działających w branży czystych technologii (cleantech) w regionie Styrii w Austrii i zapewnienie konkurencyjności tego klastru jako światowej lokalizacji dla innowacyjnych przedsiębiorstw z tego sektora. Od momentu rozpoczęcia projektu ekoinnowacje wygenerowały 5 tys. nowych miejsc pracy, zwiększając liczbę pracowników przedsiębiorstw średnio o ponad 10 proc. rocznie.

Kategoria 2: Zrównoważony wzrost – [GRaBS \(„Green and Blue Space Adaptation for Urban Areas and Eco-towns”\) – Europejska współpraca terytorialna \(EWT\)](#)

Projekt GRaBS zrzesza 14 partnerów pochodzących z ośmiu państw członkowskich (Austria, Grecja, Holandia, Litwa, Włochy, Słowacja, Szwecja i Wielka Brytania), którzy reprezentują władze stojące wobec szeregu wyzwań związanych ze zmian klimatu. Celem projektu jest zapewnienie narzędzi i wiedzy w celu odpowiedniego

dostosowania rozwoju obszarów miejskich, zarówno tych istniejących, jak i nowo powstających, w całej Europie do skutków zmiany klimatu.

Kategoria 3: Wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu – [„Older people for Older people” \(O4O\) – Europejska współpraca terytorialna](#)

Projekt O4O obejmował pracę z grupami starszych osób na północnych krańcach Europy (w Szkocji, Szwecji, Finlandii, Irlandii Północnej i na Grenlandii). Wspólne umiejętności, doświadczenie i wiedzę pokolenia wykorzystano do określenia priorytetów usług i działań wspierających, umieszczając osoby starsze w centrum procesu kształtowania polityki.

Kategoria 4: CityStar - [SÖM „South East Malmö”](#)

Projekt SÖM miał na celu stworzenie środowiska zrównoważonego społecznie, środowiskowo i finansowo w czterech dzielnicach południowo-wschodniego Malmö, szczególnie dotkniętych bezrobociem i zależnością od świadczeń społecznych. Jego długofalowe skutki obejmowały ustanowienie partnerstwa strategicznego oraz opracowanie planu działania dla obszaru i całego miasta. Projekt zwiększył zaangażowanie obywateli, podmiotów prywatnych, właścicieli nieruchomości oraz środowisk handlu i przemysłu w działania na rzecz przyszłego rozwoju miasta.

Kategoria 5: Informowanie opinii publicznej - [Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego na lata 2007-2013](#)

Strona internetowa województwa podlaskiego – www.podlaskiedotacje.pl – dostępna w języku polskim i angielskim, jest jednym z najważniejszych narzędzi jego strategii komunikacyjnej. Przedstawia wyczerpujące, szczegółowe informacje na temat inwestycji UE (w tym prezentacje, zdjęcia i mapy pokazujące lokalizację inwestycji) i beneficjentów programu. Umożliwia szybkie i skuteczne wyszukiwanie i przyczynia się do propagowania unijnych programów i inwestycji wśród różnych grup odbiorców. Strona internetowa zawiera przyjazne dla użytkownika narzędzia, które pozwalają sprawdzić efekty i stan realizacji projektów, przedstawiając przykłady dobrych praktyk, które w istotny sposób przyczyniły się do wzrostu gospodarczego regionu.

• **Dodatkowe informacje:**

www.ec.europa.eu/regiostars

[Prezentacja finalistów nagród RegioStars 2012](#)

29. SPRAWY INSTYTUCJONALNE - Nowy portal poświęcony przejrzystości daje łatwy wgląd w otwarty proces podejmowania decyzji w Komisji

W dniu 7 czerwca 2012 r. rozpoczął działanie nowy portal internetowy poświęcony przejrzystości, dzięki któremu proces podejmowania decyzji w Komisji będzie bardziej otwarty i dostępny dla obywateli.

Portal daje wgląd w szeroki wachlarz instrumentów opracowanych na przestrzeni ostatnich lat w celu ułatwienia publicznej kontroli i zwiększenia możliwości egzekwowania swoich praw przez obywateli. Zapewnia on szybki i bezpośredni dostęp do informacji na temat takich zagadnień, jak:

- przepisy prawne,
- oceny skutków,
- grupy ekspertów i komitety doradcze,
- konsultacje,
- grupy interesu i lobbying,
- dostęp do dokumentów,
- beneficjenci funduszy UE.

Wiceprzewodniczący **Maroš Šefčovič**, odpowiedzialny za stosunki międzyinstytucjonalne i administrację, powiedział: „Komisja odgrywa pierwszoplanową rolę w dziedzinie zwiększania otwartości i przejrzystości procesów decyzyjnych w UE. Wciąż jednak możemy wprowadzać dalsze ulepszenia.

Konsultacje z użytkownikami naszych licznych narzędzi w zakresie przejrzystości pokazały, że najczęstszym problemem jest fakt ich rozrzucenia w różnych miejscach na stronie internetowej Europa, co sprawia, że czasem trudno je znaleźć. Portal poświęcony przejrzystości gromadzi wszystkie te narzędzia, jak również wiele użytecznych informacji, w jednym, centralnym miejscu”.

Aby zagwarantować, że nowy portal jest wygodny i łatwy w użytkowaniu, zaproszono użytkowników reprezentujących różne grupy, takie jak: organizacje pozarządowe, media, grupy interesu, Parlament Europejski, do jego przetestowania.

Rzeczniczka prasowa Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich, która również testowała nową stronę, powiedziała: „Nowy portal jest zdecydowanie wielkim krokiem naprzód w kwestii łatwości i wygody użytkowania w porównaniu z poprzednią stroną

internetową poświęconą przejrzystości. Daje on dobry i szybki przegląd wszystkich najważniejszych narzędzi w zakresie przejrzystości”.

Kontekst

Link do portalu poświęconego przejrzystości:

http://ec.europa.eu/transparency/index_en.htm

30. OCHRONA ŚRODOWISKA - Komisja tworzy specjalistyczne zaplecze informacyjne w zakresie wzrostu gospodarczego osiąganego przy oszczędnym gospodarowaniu zasobami

Komisarz ds. środowiska **Janez Potočnik** uruchomił 5 czerwca 2012 r. europejską platformę oszczędnego gospodarowania zasobami, której zadaniem jest zapewnianie doradztwa i wskazówek w zakresie strategii politycznej mającej ukierunkować europejską gospodarkę na bardziej zrównoważony model rozwoju. Oszczędne gospodarowanie zasobami jest filarem strategii „Europa 2020” na rzecz inteligentnego, zrównoważonego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu, a zatem stanowi priorytet dla Komisji Europejskiej. Głównym zadaniem platformy będzie szukanie sposobów realizacji wizji oraz jej najważniejszych etapów, przedstawionych w opracowanym przez Komisję [planie działań na rzecz zasobooszczędnej Europy](#), w tym ostatecznego celu, jakim jest oddzielenie wykorzystania zasobów i jego skutków od wzrostu gospodarczego.

Komisarz ds. środowiska Janez Potočnik powiedział: „Potrzebujemy ludzi wielkiego kalibru, mających rozległe doświadczenie, którzy pomogą nam podjąć wyzwanie, jakim jest dopasowanie naszej gospodarki do modelu wzrostu osiąganego przy oszczędnym gospodarowaniu zasobami. Musimy oszczędniej gospodarować zasobami, czy tego chcemy, czy nie – a im wcześniej to zrobimy, tym lepiej dla europejskiej konkurencyjności i dla środowiska. Dzisiejsze pierwsze spotkanie członków platformy napawa mnie nadzieją, że zdołamy sprostać temu wyzwaniu.”

Platformie przewodniczy **John Bruton**, były premier Irlandii i ambasador UE w Stanach Zjednoczonych. Skupia ona 34 członków, w tym pięciu komisarzy europejskich, czterech posłów do Parlamentu Europejskiego, dziewięciu czołowych przedstawicieli różnych sektorów biznesu, czterech ministrów ochrony środowiska oraz członków organizacji i instytucji międzynarodowych, społeczeństwa obywatelskiego i środowisk akademickich. Założeniem platformy jest połączenie

doświadczenia i umiejętności jej członków w celu dostarczania użytecznych wskazówek Komisji Europejskiej, państwom członkowskim i podmiotom rynkowym.

Przewodniczący platformy John Bruton powiedział: „Jestem szczęśliwy, że mogę należeć do takiej grupy. Jestem pewien, że będziemy z powodzeniem wykorzystywać doświadczenie i wiedzę jej członków, aby ukazać przedsiębiorcom i decydom politycznym najlepsze sposoby oszczędnego gospodarowania zasobami.”

Głównymi zasadami, jakimi kieruje się w swoich pracach europejska platforma oszczędnego gospodarowania zasobami są: wykazywanie wzajemnych powiązań między różnymi problemami, dążenie do uzyskania wartości dodanej i oczekiwanych skutków oraz osiągnięcie konkretnych rezultatów pomocnych przy tworzeniu polityki. Platforma stanowi element szerszego dążenia Komisji do zbliżenia zainteresowanych podmiotów i propagowania dialogu dotyczącego wyzwań i możliwości związanych z oszczędnym gospodarowaniem zasobami. Osoby zainteresowane uczestnictwem w debacie mogą wypowiedzieć się za pośrednictwem uruchomionej [platformy internetowej](#), która w najbliższych miesiącach stanie się miejscem wymiany informacji i konsultacji.

Dalsze działania

Grupy robocze mają przedstawić pierwszy zestaw zaleceń za około 12 miesięcy, a kolejny – przed wygaśnięciem ich mandatu w połowie 2014 r.

Kontekst

[Inicjatywa przewodnia strategii „Europa 2020”](#), dotycząca oszczędnego gospodarowania zasobami obejmowała postulat opracowania planu działania określającego średnio- i długofalowe cele w zakresie oszczędności zasobów oraz środki ich realizacji. Będący jej wynikiem [plan działań na rzecz zasobooszczędnej Europy](#) ma na celu przekształcenie europejskiej gospodarki w gospodarkę zrównoważoną do 2050 r. i przedstawia możliwe sposoby osiągnięcia wzrostu gospodarczego przy oszczędnym gospodarowaniu zasobami, co jest warunkiem koniecznym przyszłego dobrobytu. W planie działań zaleca się zintegrowane podejście wymagające zmian strukturalnych w wielu obszarach polityki i sektorach na poziomie UE i państw członkowskich z głównym naciskiem na najbardziej eksploatowane zasoby. Proponuje się w nim także różnorodne instrumenty, takie jak działania ustawodawcze, instrumenty rynkowe, przeorientowanie instrumentów finansowania oraz propagowanie zrównoważonej produkcji i konsumpcji.

Dodatkowe informacje

Więcej informacji na temat oszczędnego gospodarowania zasobami można znaleźć na stronach: http://ec.europa.eu/environment/resource_efficiency/index_en.htm

31. OCHRONA ZDROWIA - Opieka zdrowotna: bezstresowe wakacje z aplikacją na smartfon

W samą porę na letnie wakacje, mistrzostwa Europy w piłce nożnej EURO 2012 i igrzyska olimpijskie w Londynie Komisja Europejska uruchomiła aplikację na smartfony, w której wyjaśnia, w jaki sposób korzystać z europejskiej karty ubezpieczenia zdrowotnego.

Karta zapewnia dostęp do publicznej opieki zdrowotnej w sytuacji choroby lub wypadku podczas podróży bądź czasowego pobytu w 31 państwach Europy. Można ją uzyskać bezpłatnie od krajowych instytucji ubezpieczenia zdrowotnego. Karta gwarantuje dostęp do leczenia w nagłych przypadkach na takich samych warunkach i za taką samą cenę (w niektórych państwach za darmo) jak w przypadku osób ubezpieczonych w danym kraju.

Różnice pomiędzy systemami ochrony zdrowia mogą utrudniać zorientowanie się, w jaki sposób należy stosować kartę w różnych państwach i jakie panują w nich zasady. Taki praktyczny przewodnik wyjaśniający, jak korzystać z karty w 27 państwach UE oraz Islandii, Liechtensteinie, Norwegii i Szwajcarii, jest teraz dostępny w formie aplikacji na smartfony na trzech platformach: iOS, Android i Windows 7 mobile. Aplikacja zawiera ogólne informacje na temat karty oraz numery alarmowe, wykaz gwarantowanych świadczeń i ich ceny, a także wskazówki, jak starać się o zwrot kosztów leczenia i gdzie zgłosić fakt zagubienia karty. Aplikacja dostępna jest w 24 językach i umożliwia przechodzenie z jednego języka na drugi.

Za pomocą aplikacji nie da się europejskiej karty ubezpieczenia zdrowotnego wygenerować ani pobrać. O jej wydanie należy się zwrócić do krajowej instytucji ubezpieczenia zdrowotnego.

Pobierz aplikację „Europejska karta ubezpieczenia zdrowotnego” na swój smartfon:
<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=559>

Kontekst

Tabela 1: Liczba europejskich kart ubezpieczenia zdrowotnego (EKUZ) i tymczasowych zaświadczeń zastępczych (TZZ) wydanych i będących w obiegu w 2011 r.

Państwo	EKUZ wydane w 2011 r.	EKUZ w obiegu	TZZ (tymczasowe zaświadczenia zastępcze) wydane	Liczba ludności	% EKUZ w obiegu w przeliczeniu na liczbę ludności
AT	1 015 397	8 059 279	5 061	8 404 252	95,90
BE	2 148 514	3 133 103	39 510	10 951 665	28,61
BG	94 997	139 121	49 968	7 504 868	1,85
CH	2 700 000	10 900 000	0	7 870 134	138,49
CY	42 502	44 789	21	804 435	5,57
CZ	80 000	10 000 000	8 000	10 532 770	94,94
DE	0	45 000 000	0	81 751 602	55,04
DK	237 558	1 688 669	0	5 560 628	30,36
EE	69 693	100 005	13 833	134 0194	7,46
EL	170 129	104 248	29 211	11 309 885	0,92
ES	1 937 656	3 401 306	900 703	46 152 926	7,34
FI	382 870	1 025 552	18 244	5 375 276	19,08
FR	4 859 876	4 859 876	1 807 777	65 048 412	7,47
HU	369 638	946 987	27 498	9 985 722	9,48
IE	414 649	1 216 247	86 362	4 480 858	27,14
IS	37 566	73 912	541	318 452	23,21
IT	7 820 789	59 814 580	225 090	60 626 442	98,66
LI	1 048	36 953	60	36 149	102,22
LT	117 016	244 604	15 281	3 244 601	7,54
LU	125 304	504 662	14 757	511 840	98,60
LV	58 389	155 693	437	2 229 641	6,98
MT	44 254	154 378	17	417 617	36,97
NL	6 159 716	4 991 186	10 616	16 655 799	29,97
NO	519 284	1 100 000	6 990	4 920 305	22,36
PL	1 456 059	1 225 502	16 010	38 200 037	3,21
PT	391 603	1 109 641	22 910	10 636 979	10,43
RO	328 787	200 563	22 493	21 413 815	0,94
SE	1 117 989	3 000 000	13 126	9 415 570	31,86
SI	671 496	646 675	171 532	2 050 189	31,54
SK	543 701	1 554 099	129 552	5 435 273	28,59
UK	7 477 159	23 025 502	4 694	62 435 709	36,88
Ogółem	41 393 639	188 457 132	3 640 294		

Źródło: Kwestionariusz roczny dla państw członkowskich, 2011 r. Dane dotyczące ludności: Eurostat, dane z 2011 r.

[Europejska karta ubezpieczenia zdrowotnego](#) ułatwia obywatelom 31 państw Europy (27 państw członkowskich UE oraz Islandii, Liechtensteinu, Norwegii i Szwajcarii) dostęp do usług zdrowotnych podczas wyjazdów za granicę. Pacjent dysponujący taką kartą w sytuacji choroby lub wypadku ma jednakowe prawo dostępu do publicznej opieki zdrowotnej (np. lekarza, apteki, szpitala lub ośrodka zdrowotnego), jak obywatele państwa, w którym przebywa z czasową wizytą.

Obecnie ponad **188 milionów Europejczyków** posiada europejską kartę ubezpieczenia zdrowotnego (lub zaświadczenie zastępcze) – wynika z najnowszych danych od państw uczestniczących w systemie. To przeszło 37% wszystkich mieszkańców UE.

Do zadań organów krajowych w państwach członkowskich UE należy dopilnowanie, aby obywatele wiedzieli o istnieniu karty i o tym, jak łatwo jest ją wyrobić, oraz zdawali sobie sprawę, że osoby odwiedzające ich kraj mogą używać takiej karty, aby uzyskać dostęp do opieki zdrowotnej w nagłych przypadkach. Komisja współpracuje z państwami członkowskimi UE w celu pełnego wdrożenia systemu i poszerzenia wiedzy obywateli UE na temat korzyści płynących ze stosowania EKUZ.

Uwagi do tabeli:

- Dania, Niemcy i Szwajcaria nie przedstawiły danych dotyczących TZZ od 2008 r.; nie dokonano szacunkowych obliczeń liczby wydanych TZZ.
- Wydaje się, że w Szwajcarii niektórzy używają więcej niż jednej karty. Krajowe organy nie przedstawiły w tej sprawie żadnego wyjaśnienia.
- Szwecja nie podała liczby EKUZ w obiegu w 2011 r., dlatego w tabeli przedstawiono dane z 2010 r. Z tego samego powodu w przypadku Cypru i Niemiec wykorzystano dane z 2009 r., a w przypadku Estonii dane z 2008 r.
- Niemcy nie podały liczby EKUZ wydanych od 2008 r., dlatego w tabeli liczbę tę ujęto jako 0. W przypadku Włoch wykorzystano dane z 2009 r., a w przypadku Szwecji dane z 2010 r.

Informacje dodatkowe

Strona internetowa europejskiej karty ubezpieczenia zdrowotnego:

<http://ehic.europa.eu/>

Strona internetowa na temat koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w UE:

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=849&langId=pl>